

รายงานการปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2568 สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

ทรัพยากรดิน ถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานทางการผลิตที่สำคัญของภาคเกษตร และกำลังเสื่อมโทรมลงทุกขณะ สาเหตุหลักๆ คือ การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่เหมาะสม ขาดการบำรุงดินอย่างถูกวิธี ประกอบกับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ดินเสื่อมโทรมรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลให้ผลผลิตลดน้อยลง และเกษตรกรต้องแบกรับภาระต้นทุนการผลิตสูง

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการตามนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ มีหน้าที่ดูแลทรัพยากรดินให้สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุดและยั่งยืน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำ การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร อาทิ การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยวิธีกลและวิธีพืช การปลูกหญ้าแฝก ส่งเสริมการปรับปรุงดิน ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ และขยายผลการปฏิบัติสู่เกษตรกรที่อยู่บริเวณรอบโครงการฯ ให้มีความกินดีอยู่ดีมากขึ้น โดยได้รับความร่วมมือจากหมอดินอาสาในหมู่บ้านต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดชัยนาทเป็นอย่างดี เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วง เพิ่มศักยภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท จัดทำรายงานผลการดำเนินงานฉบับนี้ขึ้น เพื่อสรุปผลการดำเนินงานตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

กันยายน ๒๕๖๘

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลภาพรวมทั่วไป

ประวัติความเป็นมา	๒
อาณาเขต	๒
ที่ตั้ง	๓
วิสัยทัศน์	๓
ค่านิยมองค์กร	๓
บทบาทหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท	๔
อัตรากำลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๔
โครงสร้างของหน่วยงาน	๘
ข้อมูลทั่วไปจังหวัดชัยนาท	๙

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘	๑๓
งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. ๒๕๖๘	๑๔
แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (เบิกเงินเหลือมปี)	๑๕
งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. ๒๕๖๗ (เบิกเงินเหลือมปี)	๑๕
๑. กิจกรรมหลักที่ ๕ ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	๑๖
๑ ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	๑๖
๒) ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	๑๖
๒. กิจกรรมหลักที่ ๗ การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและ	๒๒
ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	
หมอดินอาสา	
๑) การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก	๒๒
๒) การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	๒๕
๓) การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทของท้องถิ่น	๒๘
๔) วันหมอดินอาสา ๑๐ กุมภาพันธ์ ของทุกปี	๓๓
๕) ส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในส่วน of สถานีพัฒนาที่ดิน	๓๖
ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	๓๗
๑) ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน	๓๗
๒) ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	๔๐
๓) ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๖๗	๔๔
๔) โครงการจัดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาดีเด่นฯ	๔๖
๓. กิจกรรมหลักที่ ๙ ปรับปรุงคุณภาพดิน	๕๒

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

๔. กิจกรรมหลักที่ ๑๐ ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	๕๔
๑) ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูก	๕๔
๒) ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม	๕๗
๓) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน	๖๐
๔) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	๖๒
๕. กิจกรรมหลักที่ ๑๑ ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	๖๓
๑) พัฒนาต่อยอดกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีเข้าสู่การปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี (GAP)	๖๓
๒) สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	๖๙
๓) ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	๗๐
๔) ไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน	๗๑
๕) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน	๗๔
๖) หมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)	๘๘
๖. กิจกรรมหลักที่ ๑๒ ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	๙๖
๗. กิจกรรมหลักที่ ๑๓ การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๐๑
๘. กิจกรรมหลักที่ ๑๕ พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑๐๔
๙. กิจกรรมหลักที่ ๑๗ ส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบ การรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS)	๑๐๘
๑๐. กิจกรรมหลักที่ ๑๘ การบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	๑๑๔
๑๑. กิจกรรมหลักที่ ๒๖ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	๑๒๓
๑๒. กิจกรรมหลักที่ ๓๗ การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดิน ในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร	๑๒๙
๑) ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน	๑๒๙
๒) จัดทำระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์	๑๓๑
๓) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	๑๓๓
๑๓. กิจกรรมหลักที่ ๔๐ ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑๓๔
๑) สนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑๓๔
๒) โครงการศึกษาสถานสภาพของดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ	๑๓๘
๓) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑๔๖
๑๔. กิจกรรมหลักที่ ๔๑ พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศพก.	๑๕๒
๑๕. กิจกรรมหลักที่ ๔๒ การพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดสรรปัญหาที่ดินทำกิน	๑๘๒
๑๖. โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี	๑๙๑
๑๗. โครงการการพัฒนาระบบ e-Service ข้อมูลคุณภาพดินระหว่างประเทศ	๑๙๖

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. ๒๕๖๘	๒๐๒
๑๘. โครงการปรับระดับพื้นที่เกษตรและฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ระยะหลังน้ำลด ปี ๒๕๖๗	๒๐๒
แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (เบิกเงินเหลือปี)	๒๑๒
๑๙. กิจกรรมหลักที่ ๙ ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	๒๑๓
๑) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม-ดอน	๒๑๓
๒) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	๒๑๔
๒๐. กิจกรรมหลักที่ ๑๔ การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดิน ในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร	๒๑๕
๑) ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน	๒๑๕
๒) จัดทำระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์	๒๑๘
๓) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	๒๒๐
๔) สนับสนุนปัจจัยการผลิตและส่งเสริมปรับปรุงคุณภาพดิน	๒๒๒
งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. ๒๕๖๗ (เบิกเงินเหลือปี)	๒๒๓
๒๑. โครงการบริหารจัดการดินและน้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตตามนโยบาย “ชยันตโมเดล”	๒๒๔

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลภาพรวมทั่วไป

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

ประวัติความเป็นมา

ปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ กรมพัฒนาที่ดิน มอบหมายสถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี โดยให้หน่วยพัฒนาที่ดินที่ ๓ เข้ามาดูแลรับผิดชอบงานพัฒนาที่ดิน พื้นที่จังหวัดชัยนาท และภายหลังได้มีการพิจารณาการจัดตั้งสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท เพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูลทางด้านกายภาพ และศักยภาพการใช้ที่ดิน ตลอดจนการจัดตั้งเขตการเพาะปลูกรวมถึงการให้คำแนะนำปรึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดชัยนาท จึงมีการจัดตั้ง สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท โดยมอบที่ดินพร้อมสิ่งก่อสร้าง (สิ่งก่อสร้างของสำนักงานเกษตรภาคกลาง) จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท มีพื้นที่ประมาณ ๑๓๐ ไร่ ซึ่งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท ดำเนินการส่งมอบให้กรมพัฒนาที่ดิน และให้สถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี เข้ามาดูแลรักษาและปฏิบัติงาน จนกระทั่งปีงบประมาณ ๒๕๔๑ กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการรับผิดชอบโดยตรง และได้รับจัดสรรงบประมาณดำเนินงานจากกรมพัฒนาที่ดิน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๒ เป็นต้นมา

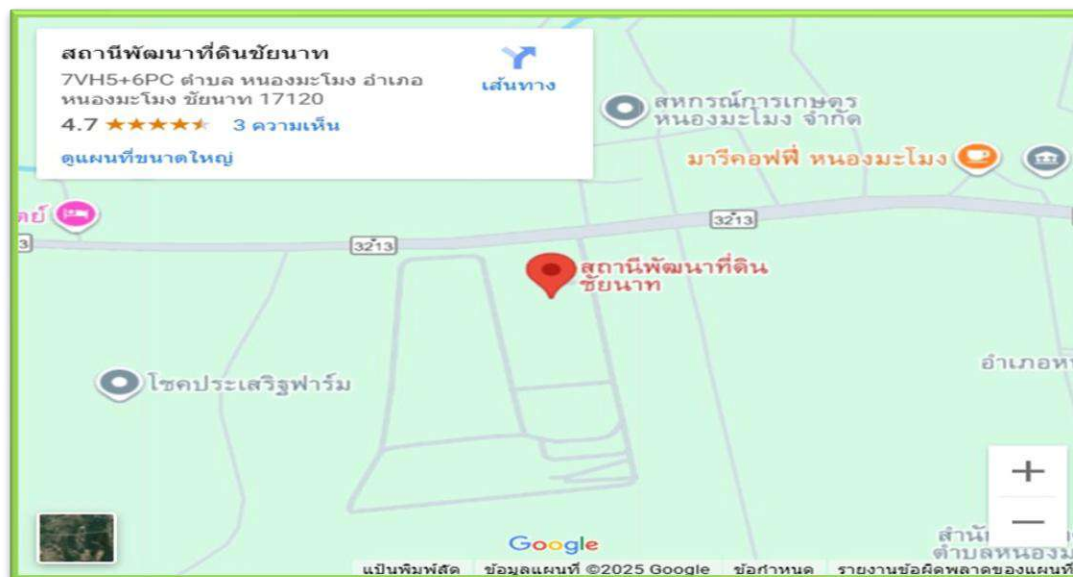
อาณาเขต

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท เดิมมีพื้นที่ ๑๑๙ ไร่ ๒ งาน ๗๐ ตารางวา โดยเป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ จดทะเบียนเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๒๙๙๕๑ ระวางแผนที่ ๔๙๓๙ I แผนที่ ๑๗๕ ภายหลังได้รับพิจารณาอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จากกรมป่าไม้ จำนวน ๘๔ ไร่ ๑ งาน ๕๗ ตารางวา

ที่ตั้ง

สถานพัฒนาที่ดินชัยนาท ตั้งอยู่เลขที่ ๘๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท รหัสไปรษณีย์ ๑๗๑๒๐ (ถนนสายวัดสิงห์ - เขาตะพาน หลักกิโลเมตรที่ ๒๐) สังกัดสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทรศัพท์ ๐๕๖-๔๖๖๙๗๘ โทรสาร ๐๕๖-๔๖๖๙๗๙ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) cnt01@ladd.go.th

วิสัยทัศน์

เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม ๑๕ ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๗๐

ค่านิยมองค์กร

TEAM For Soils (ทีมดี ดินดี)

- T-Teamwork : สร้างทีม
- E-Energetic : ทำงานเชิงรุกอย่างมีพลัง
- A-Agile : คล่องแคล่ว
- M-Move Forward : มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน

บทบาทหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท สังกัดสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาที่ดิน และเผยแพร่กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๕๑ ตำบล ใน ๘ อำเภอ ของจังหวัดชัยนาท โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น ฝ่ายบริหารทั่วไป และฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้

➤ **ฝ่ายบริหารทั่วไป** มีหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของหน่วยงาน ด้านงานสารบรรณ การเงิน และบัญชี พัสดุ ประสานงานและสนับสนุนฯ ฝ่ายวิชาการฯ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

➤ **ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน** มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาที่ดิน การจัดการทรัพยากรดิน การสาธิตทดสอบ การฝึกอบรมหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านและตำบล การฝึกอบรมเกษตรกรทั่วไป การเผยแพร่กิจกรรมของงานพัฒนาที่ดิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

อัตรากำลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน

ฝ่ายบริหารทั่วไป

- ข้าราชการ ๑ ราย
- พนักงานราชการ ๔ ราย
- พนักงานจ้างเหมาบริการ ๖ ราย

ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน

- ข้าราชการ ๔ ราย
- พนักงานราชการ ๖ ราย

ข้าราชการ

นางสาวรัตติยา โตจีน
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

นางจารุวรรณ มีสม
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

นายวันวิสาข์ จันทิกา
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

นายสายชล ปิ่นนาค
เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน

นางสาวอัษฎาเรศ ทะนนศรี
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

นายพิเชษฐ เวทย์เพ็ญศรี
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

พนักงานราชการ

ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน

นางสาววิจิตรา มงคล
นักวิชาการเกษตร

นางสาวกนกวรรณ เพ็ญศรี
นักวิชาการเกษตร

นางสาวอรุณี อ่อนศรี
นักวิชาการเกษตร

นายเพชร ศรีอินทรสุทธิ
นักวิชาการเกษตร

นางสาวเสาลักษณ์ บุญเย็น
นักวิชาการเกษตร

นายอธิวัฒน์ สุริวงษ์
เจ้าหน้าที่แผนถ่ายภาพ

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

นางมารีสา จำปา
นักวิชาการเงินและบัญชี

นายอุไรจิต เอี่ยมละออ
เจ้าหน้าที่ระบบคอมพิวเตอร์

นางสาวนรีรัตน์ สภาพญาดี
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

นายกิตติ หล้าหนู
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

พนักงานจ้างเหมาบริการ

นายภิรมณ์ฐ ดากสิน
นักวิชาการเกษตร

นายสายนัน จันท์ธมา
คนงานเกษตร

นายสมทรง ใจหลัก
คนงานเกษตร

นายสมชาย อนุหอม
คนงานเกษตร

นางบายสี พวงจันทร์
แม่บ้านประจำสำนักงาน

นายวิรัตน์ พวงจันทร์
เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

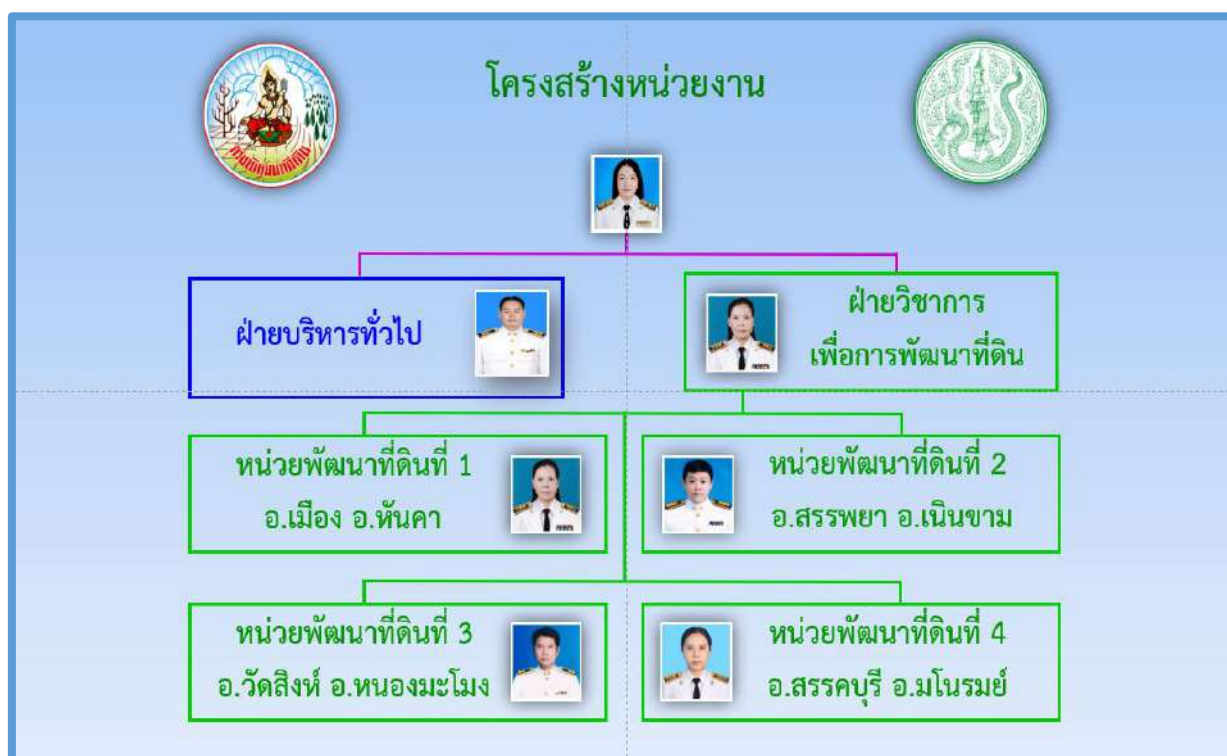

อัตรากำลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
๑	น.ส.รัตติยา โตจีน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท
๒	นายพิเชษฐ เขยเพ็ญศรี	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๓	นางจารุวรรณ มีสม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
๔	นายวินวิสาข์ จันทิกา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
๕	นายสายชล ปิ่นนาค	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน
๖	น.ส.ธัญญาเรศ ทะนนศรี	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
๗	นายเพชร ศรีอินทรสุทธิ	นักวิชาการเกษตร
๘	น.ส.วิจิตรา มงคล	นักวิชาการเกษตร
๙	น.ส.ดรุณี อ่อนศรี	นักวิชาการเกษตร
๑๐	น.ส.กนกวรรณ เพ็ญศรี	นักวิชาการเกษตร
๑๑	นางมาริสา จำปา	นักวิชาการเงินและบัญชี
๑๒	น.ส.นรีรัตน์ สภาพญาติ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๑๓	นายอรรถจักร์ เอี่ยมละออ	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์
๑๔	นายกิตติ หล้าหนู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๕	นายอริวัฒน์ สุริวงษ์	เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย
๑๖	น.ส.เสาวลักษณ์ บุญเย็น	นักวิชาการเกษตร
๑๗	นายภูมิษฐ์ ดากลิ้น	นักวิชาการเกษตร
๑๘	นายสมชาย ชุนหอม	คนงานเกษตร
๑๙	นายสมทรง ใจหลัก	คนงานเกษตร
๒๐	นายสายัณ จันทร์มา	คนงานเกษตร
๒๑	นางบายสี พวงจันทร์	แม่บ้านประจำสำนักงาน
๒๒	นายวิรัตน์ พวงจันทร์	เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

โครงสร้างหน่วยงาน

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดชัยนาท

ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดชัยนาท

ที่ตั้ง จังหวัดชัยนาทเป็นจังหวัดหนึ่งของภาคกลางตอนบน ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ลพบุรี สระบุรี และชัยนาท ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยาและเป็นตอนเหนือสุดของภาคกลาง บนเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑๖.๘๕๔ เมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด (ที่มา : สำนักงานจังหวัดชัยนาท, ๒๕๖๗)

อาณาเขต ติดต่อกับพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

- ทิศเหนือ** เขตท้องที่อำเภอโมรโมญี ติดต่อกับ จังหวัดนครสวรรค์
เขตท้องที่อำเภอวัดสิงห์ ติดต่อกับ จังหวัดอุทัยธานี
- ทิศใต้** เขตท้องที่อำเภอสรรพยา และอำเภอสรรคบุรี ติดต่อกับ จังหวัดสิงห์บุรี
- ทิศตะวันออก** เขตท้องที่อำเภอเมืองชัยนาท และอำเภอโมรโมญี ติดต่อกับ จังหวัดนครสวรรค์
เขตท้องที่อำเภอสรรพยา ติดต่อกับ จังหวัดสิงห์บุรี
- ทิศตะวันตก** เขตท้องที่อำเภอหันคา และอำเภอนันทมา ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี
เขตท้องที่อำเภอหนองมะโมง ติดต่อกับ จังหวัดอุทัยธานี

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดชัยนาทมีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ประมาณร้อยละ ๙๙.๐๖ ของพื้นที่ทั้งหมด ได้แก่ พื้นที่ตอนกลางตอนใต้และตะวันออกของจังหวัดมีลักษณะเป็นที่ราบจนถึงพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด มีแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำน้อย ไหลผ่านพื้นที่ต่างๆ ทั่วทุกอำเภอ เช่น

๑. แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านอำเภอมโนรมย์ อำเภอวัดสิงห์ อำเภอเมืองชัยนาท และอำเภอสรรพยา
๒. แม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำมะขามเฒ่า ไหลผ่านอำเภอวัดสิงห์และหันคา
๓. แม่น้ำน้อย ไหลผ่านอำเภอสรรคบุรี

๔. คลองชลประทาน ซึ่งมีหลายสายไหลผ่านพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ คลองอนุศาสนนันท์ คลองมหาราช คลองพลเทพ เป็นต้น

นอกจากลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบแล้ว ยังมีเนินเขาเล็กๆ ขนาดประมาณ ๑ - ๓ กิโลเมตร กระจายอยู่ทั่วไป ที่สำคัญ ได้แก่ เขาพลอง เขาขยาย และเขาธรรมามูล ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์สำคัญของจังหวัดชัยนาท

ลักษณะดิน

จังหวัดชัยนาท มีกลุ่มชุดดินทั้งหมด ๑๘ กลุ่ม สามารถแบ่งกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ๕ กลุ่ม ตามความเหมาะสมสำหรับการเกษตร ดังนี้

(๑) กลุ่มดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔ และ ๗ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๖๙,๖๒๔ ไร่ หรือประมาณร้อยละ ๕๖.๓๔ ของพื้นที่จังหวัด ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณตอนกลาง ตอนใต้ และตะวันออกของจังหวัด มีลักษณะเป็นดินละเอียดเหนียว

(๒) กลุ่มดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (สับปะรด ข้าวฟ่าง อ้อย ถั่วลิสง มันสำปะหลัง และละหุ่ง) ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๖, ๓๘ และ ๔๐ และหน่วยแผนที่ ๕๖ มีพื้นที่ประมาณ ๓๒๖,๕๘๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒๑.๑๔ ของพื้นที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปทางทิศตะวันตกของจังหวัด

(๓) กลุ่มดินที่เหมาะสมสำหรับพืชผักและไม้ผลไม้ยืนต้น ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๖ และ ๕๖ มีพื้นที่ประมาณ ๑๗๔,๑๔๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑๑.๒๘ ของพื้นที่จังหวัด ดินกลุ่มนี้มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เกิดจากวัสดุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า

(๔) กลุ่มดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกหญ้าหรือทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๖, ๓๘, ๔๐, ๔๘ และ ๕๖ มีพื้นที่ประมาณ ๓๓๙,๘๐๐ ไร่ หรือร้อยละ ๒๒.๐๐ ของพื้นที่จังหวัด สภาพเป็นพื้นที่คลื่นลอนลาด กึ่งเนินเขา

(๕) กลุ่มดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเกษตร ลักษณะเป็นภูเขาและเทือกเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ จึงควรรักษาสภาพตามธรรมชาติไว้ เพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำ ลำธาร ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๒๙,๔๕๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๙๑ ของพื้นที่จังหวัด

การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดชัยนาท มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๑,๑๗๒,๔๖๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าว ๗๖๓,๗๐๓.๒๕ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๒๖๖,๕๘๑ ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล ๑๘,๑๐๐.๕๐ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชผัก ๔,๓๒๓.๒๕ ไร่ และพื้นที่เกษตรอื่นๆ ๑๑๘,๗๖๐ ไร่

ตารางที่ ๑ การใช้พื้นที่เกษตรจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	พื้นที่ปลูก (ไร่)												
	ข้าว	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	มัน สำปะหลัง	อ้อยโรงงาน	ส้มโอ	ยางพารา	ปาล์ม น้ำมัน	พืชผัก	พืชไร่อื่นๆ	ไม้ผลอื่นๆ	ไม้ ดอกไม้ ประดับ	สมุนไพร	อื่นๆ
เมือง ชัยนาท	106,214.00	1,289.00	713.00	275.00	753.00	0.00	18.00	517.00	363.00	8,214.00	126.00	10.00	11,437.00
มโนรมย์	75,614.25	3,650.00	374.00	2,900.00	842.75	20.00	14.50	736.75	4,584.00	1,802.00	140.00	2.00	8,146.75
วัดสิงห์	98,622.00	607.00	12,329.00	18,343.00	167.00	720.00	168.00	114.00	0.00	1,248.00	13.00	9.00	32,668.00
สรรพยา	102,651.00	0.00	0.00	1.00	163.25	0.00	0.00	502.50	8.00	1,254.25	23.00	78.00	4,661.00
สรรคบุรี	140,932.00	501.00	0.00	1,307.00	487.00	0.00	68.00	2,358.00	4,268.00	1,142.25	35.00	50.50	9,700.25
หันคา	153,041.00	495.00	50,341.00	31,663.00	209.00	671.00	804.00	0.00	695.00	504.00	0.00	0.00	0.00
หนองมะ โมง	65,087.00	2,635.00	6,773.00	12,149.00	93.00	12.00	286.00	69.00	20,345.00	371.00	0.00	1.00	27,391.00
เนินขาม	21,542.00	610.00	29,244.00	60,119.00	57.00	148.75	325.25	26.00	0.00	793.00	20.50	33.75	21,958.75
รวม	763,703.25	9,787.00	99,774.00	126,757.00	2,772.00	1,571.75	1,683.75	4,323.25	30,263.00	15,328.50	357.50	184.25	115,962.75

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท ; ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๒

ผลการดำเนินงาน

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ร.ร.	กิจกรรม	แผนงาน	
		หน่วยนับ	เป้าหมาย
๑	กิจกรรมหลักที่ ๕ ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน		
	๑) ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	๖,๙๐๐
	๒) ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ขวด	๓๓,๘๐๐
๒	กิจกรรมหลักที่ ๗ การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน		
	หมอดินอาสา		
	๑) การศึกษาฐานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก	ราย	๘
	๒) การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ราย	๕๐
	๓) การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทของท้องถิ่น	ราย	๓๘๐
	๔) วันหมอดินอาสา ๑๐ กุมภาพันธ์ของทุกปี	แห่ง	๓
	ส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในส่วนของสถานีพัฒนาที่ดิน	แห่ง	๑๑
	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน		
	ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน	แห่ง	๑
	ถ่ายทอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	แห่ง	๒
	ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๖๗	แห่ง	๒
	โครงการพัฒนาจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาดีเด่นฯ	แห่ง	๑
๓	กิจกรรมหลักที่ ๙ ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดปปัญหา		
	๑) ส่งเสริมปูนเพื่อการเกษตร (ไดโอมิก)	ตัน	๓๐๐
	๒) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	๖๐๐
๔	กิจกรรมหลักที่ ๑๐ ฟื้นฟูและป้องกันภาวะล้างพังทลายของดิน		
	๑) ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูก	กล้า	๓,๔๖๐,๐๐๐
		ไร่	๓,๖๕๐
	๒) ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม	กล้า	๖๕๐,๐๐๐
		ไร่	๑,๖๒๕
	๓) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม - ดอน	ไร่	๒๕๐
	๔) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	ไร่	๑๐๐
๕	กิจกรรมหลักที่ ๑๑ ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร		
	๑) พัฒนาถ่ายทอดกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีเข้าสู่การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) (กลุ่มเกรด A B C)	ไร่	๗,๘๐๐
		ราย	๓๘๐
		กลุ่ม	๗๘
	๒) สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน		
	- ผลิตจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง)	ตัน	๕
	- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	๘๐๐
	๓) ฝึกอบรมต่อจังหวัดเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน	ไร่	๑๐๐
	๔) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน		
	- สนับสนุนเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนใหม่	แห่ง	๑
	- ถ่ายทอดโรงเรียนเดิม (ปี ๕๖-๖๗)	แห่ง	๖
	- อบรมวิทยากร	ราย	๗
	๕) หมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)	แห่ง	๑
๖	กิจกรรมหลักที่ ๑๒ ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์		
	๑) ธนาคารปุ๋ยหมัก พ.ส.	ตัน	๓
	๒) ธนาคารน้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	๒,๒๐๐
๗	กิจกรรมหลักที่ ๑๓ การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาเกษตรชลประทาน		
	๑) ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม.	บ่อ	๑๒๐
		ไร่	๒๔๐
๘	กิจกรรมหลักที่ ๑๕ พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่		
	๑) ถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน	ครั้ง	๑

แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ที่	กิจกรรม	แผนงาน	
		หน่วยนับ	เป้าหมาย
๙	กิจกรรมหลักที่ ๑๗ ส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS)		
	๑) กลุ่มตัวอย่างพื้นที่ ๒		
	- กลุ่มตัวอย่างพื้นที่ ๒ ปีแรก	ไร่	๓๙.๕๕
		ราย	๑๔
		กลุ่ม	๒
๑๐	กิจกรรมหลักที่ ๑๘ การบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล		
	๑) วิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA)	ตำบล	๖
	๒) จัดทำรูปแบบโครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	ตำบล	๖
๑๑	กิจกรรมหลักที่ ๒๖ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร		
	๑) เก็บข้อมูลในพื้นที่ ประเมินคุณภาพ และติดตามประเมินผลโครงการฯ (สพค.)	ตำบล	๒
	๒) ศูนย์ต้นแบบโครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	ตำบล	๑
๑๒	กิจกรรมหลักที่ ๓๗ การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร		
	๑) ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน	แห่ง	๒๐
	๒) จัดทำระบบกระจายน้ำส่งงานแสงอาทิตย์	แห่ง	๒๐
	๒) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	๘๐๐
๑๓	กิจกรรมหลักที่ ๔๐ ส่งเสริมการดำเนินงานอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริ		
	๑) การเรียนรู้ทรัพยากร (บำรุงแปลงปลูก)		
	- กิจกรรมปลูกพืชทรัพยากร	แห่ง	๑
	๒) สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (สนับสนุนงาน อพ.สธ.)		
	- สนับสนุนกิจกรรมด้านการพัฒนาที่ดินให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (โรงเรียนใหม่ปี ๒๕๖๘)	แห่ง	๒
	- สนับสนุนกิจกรรมด้านการพัฒนาที่ดินให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ต่อยอดโรงเรียนเดิมที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๗)	แห่ง	๒
๑๔	กิจกรรมหลักที่ ๔๑ พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ศูนย์	๘
๑๕	กิจกรรมหลักที่ ๔๒ การพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดิน		
	๑) ส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพดิน		
	- บริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน-น้ำ-พืช	ตัวอย่าง	๒๐
	- ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ราย	๒๐
	- ผลิตปุ๋ยหมัก	ตัน	๒๐
	๒) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่การพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกิน	ไร่	๘๕

งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	กิจกรรม	แผนงาน	
		หน่วยนับ	เป้าหมาย
๑	โครงการปรับระดับพื้นที่เกษตรและพื้นที่พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยระยะหลังน้ำลด ปี ๒๕๖๗		
	๑) ปรับปรุงบำรุงดินระยะหลังน้ำลด		
	- ปุ๋ยหมัก พค.๑	ตัน	๑๑
	- น้ำหมักชีวภาพ พค.๒	ลิตร	๒,๑๖๐

แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (เบิกเงินเหลื่อมปี)

ที่	กิจกรรม	แผนงาน	
		หน่วยนับ	เป้าหมาย
๑	กิจกรรมหลักที่ ๙ พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน		
	๑) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม - ตอน	ไร่	๘๐
	๒) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	ไร่	๔๐
๒	กิจกรรมหลักที่ ๑๔ การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร		
	๑) ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำได้ดิน	แห่ง	๓๐
	๒) จัดทำระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์	แห่ง	๖๐
	๓) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	๒,๐๐๐
	๔) ปุ๋ยหมัก พค.๑	ตัน	๓๔๐

งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. ๒๕๖๗ (เบิกเงินเหลื่อมปี)

ที่	กิจกรรม	แผนงาน	
		หน่วยนับ	เป้าหมาย
๑	โครงการบริหารจัดการดินและน้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตตามนโยบาย “ชัยนาทโมเดล”		
	๑) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้านวิศวกรรม	ไร่	๑,๐๐๐
	๒) พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาพร้อมสระคอกบ่อ	บ่อ	๖๑
	๓) พัฒนาแหล่งน้ำขนาด ๑,๘๐๐ ลบ.ม. พร้อมสระคอก	บ่อ	๒
	๔) เจาะสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลน้ำใต้ดิน	จุด	๑๐
	๕) ปรับเปลี่ยนการผลิตจากข้าวมาเป็นหญ้าเลี้ยงสัตว์	ไร่	๘๕๕

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (การดำเนินงานภารกิจพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์)

แผนงานที่ ๒ แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ผลผลิต ๒ เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาที่ดิน

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ดำเนินการผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.๒ และเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรแก่เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจโดยมีเป้าหมายทั้งหมดจำนวน ๑๓,๘๐๐ ลิตร เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๖,๔๐๐ ราย

ภาพกิจกรรมเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

๑. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗ วัดหนองแขง ตำบลหนองแขง อำเภอสว่าง จังหวัดชัยนาท

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ วัดธรรมามูล ตำบลธรรมามูล อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ วัดหนองไม้แก่น ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ วัดสระไม้แดง ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

๒. โครงการออกหน่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุขฯ

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ วัดช่องลม ตำบลห้วยกรดพัฒนา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๘ วัดหนองกระทุ่ม ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๘ วัดดักคณน ตำบลธรรมามูล อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๘ วัดเนินขาม ตำบลเนินขาม อำเภอนีนขาม จังหวัดชัยนาท

ครั้งที่ ๖ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ สำนักงานเทศบาลตำบลหนองมะโมง อำเภอนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

ครั้งที่ ๗ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๘ สำนักงานเทศบาลตำบลห้วยยูง อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

๓. งานอื่นๆ

๓.๑ งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มเริ่มต้นฤดูกาลใหม่ (Field Day)

๓.๒ รมรณรงค์สร้างการรับรู้และเรียนรู้การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Day)

๓.๓ Kick off งานไถกลบตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นสิ่งแวดล้อม

๓.๔ รมรณรงค์ไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน

กิจกรรมการยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

หลักสูตรที่ ๑ การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day)

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๑. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานโครงการหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ได้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน โดยในการดำเนินการช่วงแรกเริ่มจากการแต่งตั้งเกษตรกรที่สนใจงานด้านการพัฒนาที่ดิน และสมัครใจเป็นอาสาสมัครของกรมพัฒนาที่ดิน มีความต้องการพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมรับความรู้การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินและนำไปใช้พัฒนารูปแบบการทำเกษตรของตนเองและมีความเป็นผู้นำสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรภายในหมู่บ้านหรือพื้นที่อื่นได้ หมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ตามรูปแบบการปกครองของประเทศ ได้แก่ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมอดินอาสาประจำตำบล หมอดินอาสาประจำอำเภอ และหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปัจจุบันมีจำนวนหมอดินอาสาทุกระดับปฏิบัติงานอยู่เกือบทั่วประเทศจำนวน ๗๗,๗๐๘ คน (ข้อมูล ณ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖) ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้หมอดินอาสาทุกระดับทำหน้าที่เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านด้วย

การอบรมหมอดินอาสาปี ๒๕๖๘ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา เนื่องจากหมอดินอาสาต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองและชุมชน การอบรมหมอดินอาสาจึงเน้นในรูปแบบบูรณาการ โดยให้หมอดินอาสาได้มีเวทีพบปะและรู้จักกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ร่วมกัน ตลอดจนนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง และขยายผลสู่เครือข่ายและเกษตรกรทั่วไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้เทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- ๒.๒ เพื่อให้หมอดินอาสามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้การแก้ปัญหาด้านดินจากประสบการณ์ในการทำการเกษตรของตนเอง
- ๒.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาและจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการแก้ไขปัญหาดินต่าง ๆ

๓. เป้าหมาย

หมอดินอาสาประจำจังหวัดชัยนาท จำนวน ๘ ราย รายละเอียดดังนี้

๑. นายขวัญชัย แดงทอง	หมอดินอาสาประจำจังหวัดชัยนาท
๒. นางสาวพยอม อิมจิตต์	หมอดินอาสาประจำอำเภอสรรคบุรี
๓. นางพรทิพย์ นิลฉ่ำ	หมอดินอาสาประจำตำบลหนองมะโมง
๔. นายสมพงษ์ วงศ์ก่อ	หมอดินอาสาประจำตำบลตุ๊ก
๕. นายธเนตร ศรีเมือง	หมอดินอาสาประจำตำบลหนองขุ่น
๖. นางวรรณเพ็ญ ชำนิล	หมอดินอาสาประจำตำบลเขาท่าพระ
๗. นางณภัศฐาณ์ ช่างประดับ	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้านดอนสำโรง
๘. นายสมชัย ชัยรัตนงามเดช	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้านนาจันทร์ทอง

๔. หลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา

หลักสูตรที่ ๑ การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) ที่จัดขึ้น ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๓

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ หมอดินอาสาได้รับการฝึกอบรมได้มีความรู้ได้อย่างเหมาะสมและตรงตามคุณสมบัติและศักยภาพของตนเอง

๕.๒ หมอดินอาสาที่เข้าร่วมการอบรมได้รับความเชี่ยวชาญในแต่ละรูปแบบของการอบรม

๕.๓ หมอดินอาสาที่ผ่านการฝึกปฏิบัติเฉพาะด้านให้มีความเชี่ยวชาญสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวได้

๕.๔ กรมฯ ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหมอดินอาสา กับเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินให้สามารถทำงานร่วมกันได้ดียิ่งขึ้น

๕.๕ กรมฯ มีฐานข้อมูลหมอดินอาสาที่ได้รับการจำแนกคุณสมบัติเป็นกลุ่มตามความเชี่ยวชาญ

ภาพกิจกรรมการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก

หลักสูตร ๒ การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน

๑. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานโครงการหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ได้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๘ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน โดยในการดำเนินการช่วงแรกเริ่มจากการแต่งตั้งเกษตรกรที่สนใจงานด้าน การพัฒนาที่ดิน และสมัครใจเป็นอาสาสมัครของกรมพัฒนาที่ดิน มีความต้องการพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมรับความรู้ การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินและนำไปใช้พัฒนารูปแบบการทำ การเกษตรของตนเองและมีความ เป็นผู้นำสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรภายในหมู่บ้านหรือพื้นที่อื่นได้ หมอ ดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน แบ่ง ออกเป็น ๔ ระดับ ตามรูปแบบการปกครองของประเทศ ได้แก่ หมอดินอาสา ประจำหมู่บ้าน หมอดินอาสาประจำตำบล หมอดินอาสาประจำอำเภอ และหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปัจจุบันมี จำนวนหมอดินอาสาทุกระดับปฏิบัติงานอยู่ เกือบทั่วประเทศจำนวน ๗๗,๗๐๘ คน (ข้อมูล ณ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖) ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้หมอดินอาสาทุกระดับทำหน้าที่เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านด้วย

การอบรมหมอดินอาสาปี ๒๕๖๘ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา เนื่องจากหมอดินอาสา ต้องมี การเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองและชุมชน การอบรมหมอดินอาสาจึงเน้นใน รูปแบบ บูรณาการโดยให้หมอดินอาสาได้มีเวทีพบปะและรู้จักกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำ เทคโนโลยีใน การพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ร่วมกัน ตลอดจนนำองค์ความรู้ที่ได้รับไป ประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง และขยายผลสู่เครือข่ายและเกษตรกรทั่วไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้เทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๒.๒ เพื่อให้หมอดินอาสามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้การแก้ปัญหาด้านดินจาก ประสบการณ์ในการทำการเกษตรของตนเอง

๒.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาและจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการแก้ไขปัญหาดินต่าง ๆ

๓. เปาหมาย

๑. หมอดินอาสาประจำอำเภอเมือง	จำนวน ๖ ราย
๒. หมอดินอาสาประจำอำเภอหันคา	จำนวน ๙ ราย
๓. หมอดินอาสาประจำอำเภอสรรพยา	จำนวน ๖ ราย
๔. หมอดินอาสาประจำอำเภอเนินขาม	จำนวน ๕ ราย
๕. หมอดินอาสาประจำอำเภอวัดสิงห์	จำนวน ๗ ราย
๖. หมอดินอาสาประจำอำเภอหนองมะโมง	จำนวน ๕ ราย
๗. หมอดินอาสาประจำอำเภอมโนรมย์	จำนวน ๔ ราย
๘. หมอดินอาสาประจำอำเภอสรรคบุรี	จำนวน ๘ ราย

รวมจำนวนหมอดินอาสาที่จะเข้ารับการฝึกอบรม ๕๐ ราย

๔. วัน เวลา และสถานที่

วันจันทร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ วัน

๑. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายสายยันต์ จันทรา ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

๒. คณะเกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

๕. หลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา

หลักสูตรที่ ๒ ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึกหมอดินอาสาทั่วประเทศ

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ หมอดินอาสาได้รับการฝึกอบรมได้มีความรู้ได้อย่างเหมาะสมและตรงตามคุณสมบัติและศักยภาพของตนเอง

๖.๒ หมอดินอาสาที่เข้าร่วมการอบรมได้รับความเชี่ยวชาญในแต่ละรูปแบบของการอบรม

๖.๓ หมอดินอาสาที่ผ่านการฝึกปฏิบัติเฉพาะด้านให้มีความเชี่ยวชาญสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวได้

๖.๔ กรมฯ ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหมอดินอาสา กับเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินให้สามารถทำงานร่วมกันได้ดียิ่งขึ้น

๖.๕ กรมฯ มีฐานข้อมูลหมอดินอาสาที่ได้รับการจำแนกคุณสมบัติเป็นกลุ่มตามความเชี่ยวชาญ

ภาพกิจกรรมการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน

หลักสูตร ๓ การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น

๑. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานโครงการหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ได้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๘ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน โดยในการดำเนินการช่วงแรกเริ่มจากการแต่งตั้งเกษตรกร ที่สนใจงานด้านการพัฒนาที่ดิน และสมัครใจเป็นอาสาสมัครของกรมพัฒนาที่ดิน มีความต้องการพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมรับความรู้ การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินและนำไปใช้พัฒนารูปแบบการทำการเกษตรของตนเองและมีความเป็นผู้นำสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรภายในหมู่บ้านหรือพื้นที่อื่นได้ หมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน แบ่ง ออกเป็น ๔ ระดับ ตามรูปแบบการปกครองของประเทศ ได้แก่ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมอดินอาสาประจำตำบล หมอดินอาสาประจำอำเภอ และหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปัจจุบันมีจำนวนหมอดินอาสาทุกระดับปฏิบัติงานอยู่ เกือบทั่วประเทศจำนวน ๗๗,๗๐๘ คน (ข้อมูล ณ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖) ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้หมอดินอาสาทุกระดับทำหน้าที่เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านด้วย

การอบรมหมอดินอาสาปี ๒๕๖๗ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา เนื่องจากหมอดินอาสาต้องมี การเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองและชุมชน การอบรมหมอดินอาสาจึงเน้นในรูปแบบ บูรณาการโดยให้หมอดินอาสาได้มีเวทีพบปะและรู้จักกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ร่วมกัน ตลอดจนนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง และขยายผลสู่เครือข่ายและเกษตรกรทั่วไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้เทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- ๒.๒ เพื่อให้หมอดินอาสามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้การแก้ปัญหาด้านดินจากประสบการณ์ในการทำการเกษตรของตนเอง
- ๒.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาและจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการแก้ไขปัญหาดินต่าง ๆ

๓. วันเวลา สถานที่ และเป้าหมาย

หมอดินอาสาประจำจังหวัดชัยนาท จำนวน ๑๘๐ ราย ดังนี้

๑. วันพุธที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติหมอดินอาสา นายขวัญชัย แดงทอง ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท หมอดินอาสาจำนวน ๖๘ ราย และศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรประจำอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท หมอดินอาสาจำนวน ๒๐ ราย

๒. วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศาลาหมู่บ้านหมู่ ๖ ตำบลสุขเดือนห้า อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท หมอดินอาสาจำนวน ๒๕ ราย

๓. วันอังคารที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นางณภัฏญาน ช่างประดับ ตำบลอุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท หมอดินอาสาจำนวน ๒๓ ราย

๔. วันพุธที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศาลาหมู่บ้านสำนักจัน หมู่ ๕ ตำบลบ่อแร่ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท หมอดินอาสาจำนวน ๒๘ ราย

๕. วันจันทร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติหมอดินอาสา นางพรทิพย์ นิลฉ่ำ ตำบลหนองมะโมง อำเภอนองมะโมง จังหวัดชัยนาท หมอดินอาสาจำนวน ๑๖ ราย

๔. หลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา

หลักสูตรที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น โดยการนำองค์ความรู้จากถึงความรู้หมอดินอาสา มาใช้ประกอบหลักสูตรอบรม นำข้อมูลองค์ความรู้ทางวิชาการมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตรของตนเองได้ ทั้งนี้สามารถพิจารณากำหนดหัวข้อการอบรมได้ตามความต้องการและความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ การทำการเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ หมอดินอาสาได้รับการฝึกอบรมได้มีความรู้ได้อย่างเหมาะสมและตรงตามคุณสมบัติและศักยภาพของตนเอง

๕.๒ กรมฯ ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหมอดินอาสา กับเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินให้สามารถทำงานร่วมกันได้ดียิ่งขึ้น

๕.๓ หมอดินอาสาที่ผ่านการฝึกปฏิบัติเฉพาะด้านให้มีความเชี่ยวชาญสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวได้

ภาพกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทของท้องถิ่น

๑. วันพุธที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติหมอดินอาสา นายขวัญชัย แดงทอง ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท

๒. วันพุธที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรประจำอำเภอสรพยา จังหวัดชัยนาท

๓. วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศาลาหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ ตำบลสุขเดือนห้า อำเภอนินนาท จังหวัดชัยนาท

๔. วันอังคารที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน นางณภัสญาณ์
ช่างประดับ ตำบลอุทะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

๕. วันพุธที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศาลาหมู่บ้านสำนักจัน หมู่ ๕ ตำบลบ่อแร่ อำเภอดสิงห์ จังหวัด
ชัยนาท

๖. วันจันทร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติหมอดินอาสา นางพรทิพย์ นิลฉ่ำ
ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

โครงการวันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดิน ได้ดำเนินการจัดตั้งหมอดินอาสามาเป็นเวลายาวนานกว่าสองทศวรรษ หมอดินอาสาจำนวน ๗๗,๗๖๗ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๘) มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่เชื่อมโยงเกษตรกรและสนับสนุนเจ้าหน้าที่กรมฯ ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกร การที่หมอดินอาสาได้ประกอบอาชีพการเกษตรที่สร้างความมั่นคงทางอาหารในครัวเรือนและชุมชน โดยใช้ความรู้ ความชำนาญจากความรู้ที่ได้จากการอบรมกับกรมพัฒนาที่ดิน นับเป็นความสำเร็จของการยกระดับหมอดินอาสาให้เป็นผู้นำด้านการจัดการทรัพยากรดิน ปัจจุบันหมอดินอาสาจำนวนหนึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนตนเองจากผู้ผลิตเป็นผู้ประกอบการที่ผลิตพืชตามความต้องการของตลาด กรมพัฒนาที่ดินจึงมีแนวทางการเพิ่มศักยภาพของหมอดินอาสาให้เป็นผู้ประกอบการผลิตและผู้ประกอบการตามนโยบายของรัฐและรองรับสถานการณ์ภาคการเกษตร ที่จะต้องปรับเปลี่ยนตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติทางธรรมชาติต่าง ๆ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการถ่ายทอดวิชาการที่สามารถให้หมอดินอาสาปรับเปลี่ยนตนเองได้อย่างก้าวกระโดด และเป็นกองกำลังที่สำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของประเทศ รวมทั้ง ประกาศคุณค่าความดีงามตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของหมอดินอาสาให้แพร่หลายและเป็นที่รู้จัก ในวงการเกษตร กรมพัฒนาที่ดินจึงได้จัดทำโครงการ "วันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน" ขึ้นโดยกำหนดให้เป็น วันสำคัญระหว่างบุคลากรของกรมพัฒนาที่ดินและหมอดินอาสา

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติแก่หมอดินอาสากรมพัฒนาที่ดินที่สร้างคุณประโยชน์ต่อสาธารณชนมาอย่างยาวนาน

๒.๒ เพื่อจัดให้มีกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างหมอดินอาสาและเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน

๒.๓ เพื่อกำหนดให้แต่ละพื้นที่ได้ยกระดับการสร้างขวัญกำลังใจ และแนวทางในการช่วยเหลือดูแลกันและกันของหมอดินอาสา รวมทั้งการสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายหมอดินอาสา

๓. กำหนดการ

วันจันทร์ที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๔. สถานที่และเป้าหมาย

ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายสุนทร มณฑา หมอดินอาสาประจำตำบลห้วยกรด อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท โดยมีรายละเอียดเป้าหมาย ดังนี้

๑. หมอดินอาสาประจำอำเภอมืองชัยนาท	จำนวน ๑๐ ราย
๒. หมอดินอาสาประจำอำเภอมันคง	จำนวน ๑๐ ราย
๓. หมอดินอาสาประจำอำเภอสรรคบุรี	จำนวน ๑๐ ราย
๔. หมอดินอาสาประจำอำเภอสรรคบุรี	จำนวน ๗๐ ราย
รวมจำนวนหมอดินอาสา	๑๐๐ ราย

๕. กิจกรรมวันหมอดินอาสา

๑. รับชมการถ่ายทอดสด ผ่านระบบ Video conference application zoom และผ่านทาง Facebook live กรมพัฒนาที่ดิน โดยมีศูนย์กลางการจัดงาน ณ ศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร ตำบลช้างใหญ่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. ฐานเรียนรู้ ๔ ฐาน

๒.๑ ฐานการแปรรูปผลิตภัณฑ์ (สาธิตการแปรรูปข้าว,สมุนไพร)

๒.๒ ฐานการลดต้นทุน (โดยใช้นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน)

๒.๓ ฐานการขยายพันธุ์พืช (สาธิตการผสมดินปลูก,สาธิตการเพาะต้นไม้/ต้นตาล)

๒.๔ ฐานการเรียนรู้เรื่องขยะ (สาธิตการทำขยะอินทรีย์)

๓. แสดงผลผลิตสินค้าเกษตรจากเครือข่ายหมอดินอาสา

๖. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๖.๑ หมอดินอาสาได้รับขวัญกำลังใจและสร้างพลังการทำงานอาสาสมัครด้านการพัฒนาที่ดินและงานสาธารณประโยชน์ของชุมชน

๖.๒ เกิดเครือข่ายหมอดินอาสาสร้างธุรกิจเกษตรร่วมกัน ขยายเครือข่ายไปยังเกษตรกรกลุ่มต่าง ๆ

๖.๓ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรของการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรภาครัฐและเกษตรกรอาสา

๖.๔ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมอดินอาสาและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน

ภาพกิจกรรมการโครงการวันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

ส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในส่วนของสถานีพัฒนาที่ดิน

ภาพกิจกรรมการส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในส่วนของสถานีพัฒนาที่ดิน

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน

๑. หลักการและเหตุผล

จากนโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยเน้นให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน เพื่อให้เป็นจุดถ่ายทอดเรียนรู้ เป็นที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตร ประกอบกับในสภาวะปัจจุบันสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมีปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง โรคและแมลงระบาด และดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตที่ได้มีปริมาณน้อยและมีคุณภาพต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่จึงประสบปัญหาการขาดทุน เกิดหนี้สิน และไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้

กรมพัฒนาที่ดินจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน ๗๗ จังหวัด ทั่วประเทศ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สาธิต ศึกษางานด้านการพัฒนาที่ดิน โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินไปถ่ายทอดให้แก่ผู้สนใจ สามารถเข้ามาเรียนรู้และเข้าถึงเทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินได้โดยง่าย ซึ่งแต่ละศูนย์เรียนรู้จะแบ่งพื้นที่กลางแจ้งและภายในอาคาร ประกอบด้วยนิทรรศการ แผนที่ แผ่นภาพ เอกสารทางวิชาการ เพื่อให้ศูนย์ฯ มีความพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ กรมพัฒนาที่ดินจึงทำโครงการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ในสถานีพัฒนาที่ดิน เพื่อดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพศูนย์ฯ ให้มีความพร้อมอยู่เสมอ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อปรับปรุงศูนย์ ฯ ในสถานีพัฒนาที่ดินให้มีความพร้อมที่เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด

๒.๒ เพื่อให้เป็นสถานที่ศึกษางาน ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติและพึ่งพาตนเองได้

๓. เป้าหมาย

ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท จำนวน ๑ แห่ง

๔. วิธีการดำเนินงาน

จัดทำ ปรับปรุง นิทรรศการ งานพัฒนาที่ดินภายในสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

๕. สถานที่ดำเนินงาน

ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

๖. ระยะเวลาดำเนินงาน

ธันวาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๗. งบประมาณ

ปรับปรุงฐานเรียนรู้ในส่วนของสถานีพัฒนาที่ดิน จำนวน ๙,๘๐๐ บาท (เก้าพันแปดร้อยบาทถ้วน)

๗.๑ ปรับปรุงป้ายศูนย์การเรียนรู้ในสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท เป็นเงิน ๙,๘๐๐ บาท

๘. ผลการดำเนินงาน

แผนงาน/กิจกรรม	หน่วยนับ	การดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
		แผนการดำเนินงาน	ผลการปฏิบัติงาน	งบประมาณที่ได้รับ	ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
ปรับปรุงจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดิน	๑	๑	๑	๙,๘๐๐	๙,๘๐๐
รวม		๑	๑	๙,๘๐๐	๙,๘๐๐

รายละเอียดผลการดำเนินงาน

๘.๑ รายละเอียดจุดเรียนรู้ทั้งหมดภายใน สพด. (ระบุ)

๑) จุดเรียนรู้การใช้สารเร่ง ชุปเปอร์พด.๓ และพด.๑๔ ป้องกันและกำจัดโรคที่เกิด จากเชื้อราในไม้ดอก

๒) จุดเรียนรู้การผลิตสินค้า เกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการ รับรองแบบมีส่วนร่วม PGS

๓) จุดเรียนรู้การปลูกพืชปุ๋ยสด

๔) จุดเรียนรู้การวิเคราะห์ดิน

๕) จุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่

๘.๒ การปรับปรุงจุดเรียนรู้ภายใน สพด. ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ระบุ)

๑) ปรับปรุงจุดเรียนรู้การใช้สารเร่ง ชุปเปอร์พด.๓ และพด.๑๔ ป้องกันและกำจัดโรคที่เกิด จากเชื้อราในไม้ดอก

๒) ปรับปรุงจุดเรียนรู้การผลิตสินค้า เกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการ รับรองแบบมีส่วนร่วม PGS

๓) จัดทำจุดเรียนรู้การปลูกพืชปุ๋ยสด

๔) ปรับปรุงจุดเรียนรู้การวิเคราะห์ดิน

๕) ปรับปรุงจุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่

๘.๓ จำนวนผู้เข้ารับบริการศึกษาดูงานศูนย์เรียนรู้ภายใน สพด. ปี ๒๕๖๘ จำนวน ๔๐๐ ราย

๘.๔ สรุปความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชม (จากแบบสัมภาษณ์)

๑) วิทยากร ระดับความพึงพอใจ มาก จำนวน ๔๐๐ ราย

๒) ความพร้อมของศูนย์เรียนรู้ ระดับความพึงพอใจ มาก จำนวน ๔๐๐ ราย

๓) จุดเรียนรู้ ระดับความพึงพอใจ มาก จำนวน ๑๕๐ ราย ปานกลาง จำนวน ๕๐ ราย

๔) องค์กรความรู้ ระดับความพึงพอใจ มาก จำนวน ๔๐๐ ราย

๙. ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงาน (เชิงคุณภาพ)

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท มีศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน ที่สามารถให้ความรู้กับเกษตรกรที่เข้าเยี่ยมชมได้

๑๐. ผลผลิต (Output)

ผู้เข้ารับบริการ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานี ได้รับความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน

๑๑. ผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้เข้ารับบริการศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานี สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้

๑๒. ผลกระทบ (Impact)

ผู้เข้ารับบริการศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานี ตระหนักรู้ถึงความสำคัญและประโยชน์ก้านการพัฒนาที่ดิน

ภาพกิจกรรมการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน

ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

๑. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระราชดำริ ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อยกระดับพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรในภาคเกษตรกรรม ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้

การพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน กรมพัฒนาที่ดินได้รับนโยบายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” ในปี ๒๕๕๐ ซึ่งต่อมาในปี ๒๕๕๕ ได้เปลี่ยนชื่อโครงการมาเป็น “ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน” เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สาธิต/ศึกษา/ดูงาน และเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินของเกษตรกรในพื้นที่ และพัฒนาศักยภาพยกระดับเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้ามาเรียนรู้จากแปลงต้นแบบและฐานเรียนรู้ รวมถึงสามารถฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรเฉพาะด้านปรับปรุงดินต่างๆ เช่น การทำน้ำหมักชีวภาพ การปรุงดิน การปลูกหญ้าแฝก ฯลฯ ได้จริงในพื้นที่ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างถูกต้อง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน สามารถถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินได้ โดยง่าย

๒.๒ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของชุมชนโดยมีหมอดินอาสา เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้

๓. เป้าหมาย

ดำเนินการต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายเสวก คุ่มเขตต์ ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

๒. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นางเพชรรัตน์ นกพุ่ม ตำบลไร่พัฒนา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

ดูแลรักษาศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นางวรรณเพ็ญ ขำนิล ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

๒. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายนิคม ชูเมือง ตำบลโพธิ์นางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

๔. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ พิจารณาคัดเลือกจากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินที่มีศักยภาพและความเหมาะสมพร้อมจะเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

๔.๒ พัฒนาศักยภาพศูนย์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาศูนย์ฯ ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในปัจจุบัน และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สถานีพัฒนาที่ดินพัฒนาศักยภาพศูนย์ฯ เพื่อดำเนินการดังนี้

๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ศูนย์เรียนรู้การฝึกปฏิบัติด้านการทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ฯลฯ เป็นต้น รวมถึงจัดทำจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินเพิ่มเติมตามความเหมาะสม เพื่อให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน รวมทั้งจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ให้เห็นได้ชัดเจน เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เข้าไปศึกษา เรียนรู้และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง

๒) ปรับปรุงข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ปรับปรุงแผนที่ฯ และองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่มีอยู่เดิมให้เป็นปัจจุบันและไม่หลุดโรย พร้อมใช้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ทันที

๔.๓ กำหนดแผนการเรียนรู้/เนื้อหาการเรียนรู้

๑) สถานีพัฒนาที่ดินและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้สำหรับเกษตรกรที่จะเข้ามาเรียนรู้ที่ศูนย์ ให้สอดคล้องกับประเด็นการเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินที่มีลักษณะเด่นเฉพาะด้าน เช่น หลักสูตรการฝึกปฏิบัติการผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด. หลักสูตรการฝึกปฏิบัติการปลูกแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ ฯลฯ

๒) สถานีพัฒนาที่ดินและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ร่วมกันจัดเก็บข้อมูลผู้ที่เข้ามารับการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน อย่างน้อยศูนย์ละ ๕๐ ราย และติดตามการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่

๔.๔ พัฒนาเกษตรกรต้นแบบเจ้าของศูนย์

๑) ส่งเสริมให้เกษตรกรเจ้าของศูนย์ฯ เข้าร่วมโครงการบัตรดินดี (ID Din Dee) เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักดินและได้รับคำแนะนำการจัดการดินของตนเองจากเจ้าหน้าที่กรมฯ อย่างต่อเนื่องผ่านระบบข้อมูลบัตรดินดี และสามารถสืบค้นสาระความรู้เกี่ยวกับดินไปใช้ในการพัฒนาที่ดินของตนเองได้อย่างเหมาะสม

๒) ถ่ายทอดองค์ความรู้และวิธีการใช้แอปพลิเคชัน LDD Application และ LDD Mobile Application เช่น LDD Zoning LDD On Farm ฯลฯ เพื่อให้เกษตรกรสามารถยกระดับการจัดการดิน ในพื้นที่ตนเองได้ด้วยเทคโนโลยีและแอปพลิเคชัน ที่สามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้ตลอดเวลา รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการดินอื่นๆ ที่เกษตรกรมีความสนใจและต้องการเพิ่มเติมองค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเองได้อย่างเหมาะสม

๔.๕ ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๖๖ เพื่อให้มีความพร้อมสามารถดำเนินการได้ต่อไป โดยการปรับปรุงฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ฐานเรียนรู้ด้านการทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ ฐานเรียนรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ฯลฯ ให้ไม่หลุดโรย พร้อมใช้ถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ทันทีรวมถึงปรับปรุงข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้เป็นปัจจุบัน

๔.๖ รายงานผลการดำเนินงานตามแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (แบบ สกป.๓๐๑) และจัดทำรูปเล่มรายงานผลการดำเนินงานศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

๕. สถานที่ดำเนินงาน

๕.๑ ดำเนินการต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายเสวก คุ่มเขตต์ ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

๒. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นางเพชรรัตน์ นกพุ่ม ตำบลไร่พัฒนา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

๕.๒ ดูแลรักษาศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นางวรรณเพ็ญ ขำนิล ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

๒. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายนิคม ชูเมือง ตำบลโพนางดำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

๖. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๗. ผลการดำเนินงาน

แผนงาน/กิจกรรม	หน่วย นับ	การดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
		แผนการ ดำเนินงาน	ผลการ ปฏิบัติงาน	งบประมาณ ที่ได้รับ	ผลการเบิกจ่าย งบประมาณ
๑. ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดฯ เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ ปี ๒๕๖๘	แห่ง	๒	๒	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
๒. ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ ปี ๒๕๖๗	แห่ง	๒	๒	๔,๒๐๐	๔,๒๐๐
รวม	แห่ง	๔	๔	๒๔,๒๐๐	๒๔,๒๐๐

๘. ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงาน (เชิงคุณภาพ)

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ที่สามารถให้ความรู้กับเกษตรกรที่เข้าเยี่ยมชมได้

๙. ผลผลิต (Output)

ผู้เข้ารับบริการ ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดฯ เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ ได้รับความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในเรื่อง ของ การทำปุ๋ยหมักจาก พต.๑ การทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน การทำน้ำหมักชีวภาพจาก พต.๒ การผลิตแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พต.๑๕ และการส่งตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ดิน รวมถึงให้ แอปพลิเคชันต่างๆผู้เข้ารับบริการของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น คู่มือบ่อน้องดินดี ,การลงทะเบียนตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร

๑๐. ผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้เข้ารับบริการ ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดฯ เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้

๑๑. ผลกระทบ (Impact)

ผู้เข้ารับบริการ ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดฯ เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ ตระหนักรู้ถึงความสำคัญและประโยชน์ด้านการพัฒนาที่ดิน

ภาพกิจกรรมต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑) ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายเสวก คุ่มเขตต์ ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

๒) ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นางเพชรรัตน์ นกพุ่ม ตำบลไร่พัฒนา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

ดูแลรักษาศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑) ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นางวรรณเพ็ญ ชำนิล ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

๒) ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาศักยภาพที่ดิน นายนิคม ชูเมือง ตำบลโพธิ์นางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

โครงการพัฒนาจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาดีเด่น เพื่อการบริการจัดการดินอย่างยั่งยืน ประจำปี ๒๕๖๘

๑. หลักการและเหตุผล

โครงการหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๓๘ เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนภารกิจของกรมพัฒนาที่ดินในการให้บริการแก่เกษตรกรเกี่ยวกับการพัฒนาที่ดิน โดยเริ่มจากการคัดเลือกเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความสนใจในงานด้านการพัฒนาที่ดิน และอาสาเข้ามาช่วยงานของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งจะทำหน้าที่เสมือนเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินในการให้บริการ เผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากกรมพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกรทั่วไปที่สนใจเข้ามาขอรับคำแนะนำ ปัจจุบันมีหมอดินอาสาจำนวนทั้งสิ้น ๗๗,๗๙๕ คน (ข้อมูล ๗ มีนาคม ๒๕๖๘)

ในทุกปีกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการคัดเลือกหมอดินอาสาดีเด่น เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่หมอดินอาสาที่มีผลงานโดดเด่นให้เป็นที่ปรากฏต่อสาธารณะ ตลอดจนเป็นการให้ความสำคัญ และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่หมอดินอาสาทั้งยังเป็นแบบอย่างให้หมอดินอาสาคนอื่นๆ ให้มีแรงบันดาลใจในการขับเคลื่อนงาน โดยคณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ และหมอดินอาสาดีเด่นจะคัดเลือกหมอดินอาสาดีเด่นจากตัวแทนของ สพข.๑-๑๒ สพข. ละ ๑ คน และหมอดินอาสาที่ได้รับการรางวัลชนะเลิศหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาการพัฒนาที่ดิน เพื่อเกษตรกร ในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีนโยบายที่จะส่งเสริมบทบาทของหมอดินอาสา ซึ่งเป็นผู้นำและมีความรู้ด้านดินในชุมชน มีภารกิจในการถ่ายทอดการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ให้กับเกษตรกรในท้องถิ่น โดยเฉพาะ “หมอดินอาสาดีเด่น” ที่มี ผลงานโดดเด่นและได้รับการยอมรับจากชุมชน จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาดีเด่นเพื่อการบริการจัดการดินอย่างยั่งยืน ประจำปี ๒๕๖๘ เพื่อยกระดับพื้นที่ทางของหมอดินอาสาให้เป็นจุดเรียนรู้ที่จะพัฒนาต่อยอดโดยนำผลงานที่ประสบความสำเร็จของหมอดินอาสาดีเด่นเผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้พัฒนาทักษะ และสามารถต่อยอดสู่การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตเพิ่มรายได้ และสามารถขยายผลการจัดการดินเกิดความยั่งยืนในพื้นที่อื่นๆ ทั่วประเทศ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการจัดการดิน และ การใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรและปัจจัยการผลิตให้กับหมอดินอาสาดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๗

๒.๒ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ภายในศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานที่โดดเด่นแก่บุคคลทั่วไป

๓. กลุ่มเป้าหมาย หมอดินอาสาดีเด่นที่ได้รับการรางวัลหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี ๒๕๖๗

นายนิคม ชูเมือง หมอดินอาสาประจำตำบลโพธิ์นางดำตึก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ การจัดตั้งและพัฒนาศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเฉพาะด้าน

๔.๑.๑ สพด. ที่มีหมอดินอาสาดีเด่นเป็นหมอดินอาสาประจำตำบลและอำเภอ ให้พัฒนา/ปรับปรุง ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเฉพาะด้าน ภายในศูนย์ฯ ให้จัดทำตามรายละเอียดดังนี้

๑) จัดทำป้ายจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดิน เช่น จุดเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมัก (สูตรปุ๋ยหมักพระราชทาน/สูตรปุ๋ยหมัก ผลิตจากสารเร่งซูปเปอร์ พด.๑)/ จุดเรียนรู้การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูปเปอร์ พด.๒/จุดเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง/จุดเรียนรู้การผลิตสารไล่แมลง/จุดเรียนรู้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง/จุดเรียนรู้การวิเคราะห์ดิน (LDD Test Kit)/จุดเรียนรู้การผลิตถ่านไบโอชาร์/แปลงสาธิตต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น การปลูกพืชในโรงเรือน/ การปลูกแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ/การใช้พืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน/ การจัดการดินเพื่อการเพาะปลูก การปรุงดิน เป็นต้น

๒) จัดทำชุดนิทรรศการ (ป้ายโรลอัพ โปสเตอร์ แผ่นพับ ฯลฯ) ข้อมูลที่ต้องแสดงภายในศูนย์ฯ ได้แก่ แผนที่พื้นที่ภายในศูนย์ฯ ข้อมูลดินและการจัดการที่ดินในพื้นที่ของหมอดินอาสาดีเด่น แผนที่ดิน (แผนที่ภาพถ่ายออร์โธรี ๑: ๔,๐๐๐) แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ภาพการดำเนินกิจกรรมภายในศูนย์ฯ ข้อมูลการเข้าอบรม หรือการเข้าเยี่ยมชมศูนย์ฯ

๓) สนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และปัจจัยการผลิต เช่น วัสดุอุปกรณ์สำหรับสาธิตการผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. การส่งเสริมการตลาดใช้สารเคมี การทำเกษตรอินทรีย์ PGS เป็นต้น

๔.๒ การถอดบทเรียนผลงานโดดเด่นของหมอดินอาสา

๑) สถานีพัฒนาที่ดินคัดเลือกหัวข้อ ชนิดพืช หรือวิธีการในการทำการเกษตรของหมอดินอาสาดีเด่น ที่ประสบความสำเร็จนำมาถอดบทเรียน สพด.ละ ๑ เรื่อง ส่งเป็นไฟล์ .docx และ .pdf มายัง กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ. ที่ email osbldd@gmail.com (รายละเอียดตามแบบฟอร์มที่ ๒)

๒) กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ. นำข้อมูลที่ได้รับไปจัดทำเป็นข้อมูลในรูปแบบที่กระชับและเข้าใจง่ายเพื่อเผยแพร่ให้หมอดินอาสา เกษตรกรทั่วไป และบุคคลที่สนใจได้ศึกษา ลงตามสื่อต่าง ๆ เช่น ถึงความรู้ของเว็บไซต์หมอดินอาสา บอร์ดประชาสัมพันธ์ภายในศูนย์ฯ เป็นต้น

๓) สพด. นำข้อมูลที่ได้ไปจัดแสดงเป็นนิทรรศการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่การทำการเกษตรที่ประสบความสำเร็จของหมอดินอาสาดีเด่น ในพื้นที่ของตนเองติดตั้งไว้ภายในศูนย์ฯ เช่น การจัดทำป้ายไว้นิล แผ่นพับ โปสเตอร์ โรลอัพ QR-Code ที่สามารถเชื่อมต่อกับเว็บไซต์หมอดินอาสาได้ อย่างน้อย ๑ รูปแบบ

๔.๓ การทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน มีรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมดังนี้

๑) สพด. จัดทำสรุปเล่มสรุปผลการดำเนินงานในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยลงข้อมูล รูปภาพกิจกรรม และการดำเนินงานอย่างละเอียด ส่งเป็นไฟล์ .docx และ .pdf มายังกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ. ที่ email: osbldd@gmail.com (รายละเอียดตามแบบฟอร์มที่ ๓)

๒) กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ. รายงานข้อมูลและสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมเสนอกรมฯ เพื่อทราบและนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๕. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

๕.๑ ระยะเวลาดำเนินงาน ๗ เดือน (มีนาคม – กันยายน ๒๕๖๘)

๕.๒ แผนปฏิบัติงาน

ที่	กิจกรรม	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗						
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑.	กวจ. เสนอโครงการพัฒนาจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาดีเด่น เพื่อการบริการจัดการดินอย่างยั่งยืน ประจำปี ๒๕๖๘ ให้กรมฯ พิจารณาปรับแผนและอนุมัติการดำเนินงานและงบประมาณ							
๒.	แจ้ง สพข. และ สพด. ที่เกี่ยวข้องทราบการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้							
	๓.๑ สพด.การจัดตั้งและพัฒนาจุดเรียนรู้ฯ ของหมอดินอาสาดีเด่นประจำปี ๒๕๖๗ และ ๒๕๖๘							
	๓.๒ การถอดบทเรียนหมอดินอาสาดีเด่นของแต่ละ สพข. สพข. ละ ๒ เรื่อง ส่งให้กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสา							
	๓.๓ สพด. จัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานส่งมายังกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ							
๓.	กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ กวจ. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์หมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน							
๔.	กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ กวจ. ติดตามและประเมินผลสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมเสนอ กรมฯ ทราบ							

๖. งบประมาณการดำเนินงาน

งบประมาณ ๗๐,๐๐๐ บาท

๗. ตัวชี้วัด

๗.๑ มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเฉพาะด้านของหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑ แห่ง

๗.๒ มีองค์ความรู้ของหมอดินอาสาดีเด่นที่ได้รับการถอดบทเรียน อย่างน้อยจำนวน ๑ เรื่อง เผยแพร่บนเว็บไซต์หมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน และจัดแสดงอยู่ภายในศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเฉพาะด้าน

๘. ผลผลิต

- ๘.๑ มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเฉพาะด้าน จำนวน ๑ แห่ง
- ๘.๒ มีหมอดินอาสาต้นแบบเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน
- ๘.๓ มีองค์ความรู้ของหมอดินอาสาดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๗ ที่ได้รับการถอดบทเรียน จำนวน ๑ เรื่อง

๙. ผลลัพธ์

- ๙.๑ เกษตรกรและประชาชนที่สนใจมีแหล่งศึกษาหาความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๙.๒ พื้นที่การเกษตรในพื้นที่ดำเนินการได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีคุณภาพและสามารถทำการเกษตรได้ดีขึ้น

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๐.๑ หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี ๒๕๖๗ ได้รับขวัญและกำลังใจในการดำเนินงาน และสร้างสรรค์ผลงานตามภารกิจของหมอดินอาสาอย่างเต็มศักยภาพ
- ๑๐.๒ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเฉพาะด้านได้รับการจัดตั้งและพัฒนาในพื้นที่ของหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน
- ๑๐.๓ เกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่มีแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเพิ่มขึ้นอย่างทั่วถึง
- ๑๐.๔ พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาให้มีความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพสูงขึ้น
- ๑๐.๕ กรมพัฒนาที่ดินได้องค์ความรู้ที่มาจากประสบการณ์ของหมอดินอาสาเพื่อนำไปรวบรวมและถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

ภาพกิจกรรมการพัฒนาจุดเรียนรู้ด้านพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาดีเด่นฯ

๑. ชื่อ-นามสกุล หมอดินอาสาดีเด่น : นายนิคม ชูเมือง

ตำแหน่ง : หมอดินอาสาประจำตำบลโพนางดำตัก

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๓๔๙/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพนางดำตัก

อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๙-๗๙๔๒๒๘๙

๒. เจ้าหน้าที่รับชมหมอดินอาสาดีเด่น : นายวันวิสาข์ จันทิก

หน่วยงาน : สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖-๙๑๑๘๒๔๖

๓. กิจกรรมการดำเนินงานภายในศูนย์ฯ

- จุดเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมัก พด.๑
- จุดเรียนรู้การผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.๒ และสารไล่แมลง พด.๗
- จุดเรียนรู้แบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด. ๑๕
- จุดเรียนรู้การปลูกผักยกแคร่ด้วยเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน
- จุดเรียนรู้การวิเคราะห์ดิน และการปรับปรุงบำรุงดิน
- จุดเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง
- จุดเรียนรู้การปลูกแฝก

ผลผลิต ๓ ทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา

กิจกรรมปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินปัญหา

ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท มีเป้าหมายในการส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์) จำนวน ๓๐๐ ตัน พื้นที่ส่งเสริมจำนวน ๖๐๐ ไร่ พร้อมทั้งแนะนำวิธีการใช้ปูนโดโลไมท์ให้กับเกษตรกร ที่ประสบปัญหาดินกรดในพื้นที่เกษตรกรรม

ภาพกิจกรรมสนับสนุน (โดโลไมท์) เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

กิจกรรมฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก (ปลูก+ส่งเสริม)

กิจกรรม	การปฏิบัติงาน			
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ผลงาน
รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก				
๑. ปลูกหญ้าแฝกเพื่อปลูก				
๑.๑ ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูก	กล้า	๑,๔๖๐,๐๐๐	๑,๗๕๒,๐๐๐	๑,๗๕๒,๐๐๐
๑.๒ ปลูกหญ้าแฝก	กล้า	๑,๔๖๐,๐๐๐		๑,๗๕๒,๐๐๐
	ไร่	๓,๖๕๐		๓,๖๕๐
๒. ปลูกหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม				
๒.๑ ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม	กล้า	๖๕๐,๐๐๐	๔๗๔,๕๐๐	๔๗๔,๕๐๐
๒.๒ ส่งเสริมหญ้าแฝก	กล้า	๖๕๐,๐๐๐		๔๗๔,๕๐๐
	ไร่	๑,๖๒๕		๑,๖๒๕

ภาพกิจกรรมผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก

พื้นที่ แหล่งน้ำห้วยโตนด บึงบัวขาว หมู่ที่ ๒ ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท

พื้นที่ ฝ่ายบ้านป่งฝาง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกะบกเตี้ย อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท

พื้นที่ โครงการฟื้นฟูสระเก็บน้ำ บ้านวังตะเคียน หมู่ที่ ๓ ตำบลวังตะเคียน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

พื้นที่ ฝ่ายจี้วาม หมู่ที่ ๕ ตำบลวังตะเคียน อำเภอนongมะโม่ง จังหวัดชัยนาท

พื้นที่ คลองสาหร่าย หมู่ที่ ๗ ตำบลวังตะเคียน อำเภอนongมะโม่ง จังหวัดชัยนาท

ภาพกิจกรรมผลิตหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม

ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี จำนวน ๖๕๐,๐๐๐ กล้า

โดยแบ่งประเภทผู้มาขอรับบริการดังนี้

๑. สนับสนุนกล้าหญ้าแฝกให้กับเรือนจำชั่วคราวเขาพลอง สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท จำนวน ๒๐,๐๐๐ กล้า

๒. สนับสนุนให้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยนาท ในโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ บริเวณสระเก็บน้ำสาธารณะ บ้านวังหมัน หมู่ที่ ๔ ตำบลวังหมัน อำเภอดิอนา จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑๓,๐๐๐ กล้า

๓.สนับสนุนกล้าหญ้าแฝกให้กับวัดเขาติน หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑๓,๐๐๐ กล้า

๔. สนับสนุนกล้าหญ้าแฝกให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ในพื้นที่ตำบลวังหมัน อำเภอสว่าง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑๔๔,๐๐๐ กล้า

๕. สนับสนุนเกษตรกรทั่วไป จำนวน ๔๖๐,๐๐๐ กล้า

โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม - ดอน

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งได้ออกแบบก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน เขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำ ห้วยโตนด – ห้วยวังหมั่น พื้นที่ดำเนินการ บ้านหนองขาม หมู่ที่ ๒ ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท ครอบคลุมพื้นที่ จำนวน ๒๔๐ ไร่ งบประมาณ ๕๑๙,๕๐๐ บาท เกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๓ ราย รายละเอียดงาน ได้แก่ ปรับนาเรียบ, ขุดคูระบายน้ำ, ทางลำเลียง, งานวางท่อ, ปรับป่า

ภาพกิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม - ดอน

โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางการเกษตร การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ พื้นที่ดำเนินงาน บ้านหนองอีแซง หมู่ที่ ๑ ตำบลวังหมัน อำเภอดงสิงห์ จังหวัดชัยนาท เนื้อที่ดำเนินการ จำนวน ๑๐๐ ไร่ งบประมาณ ๓๒๐,๐๐๐ บาท เกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๓ ราย รายละเอียดงานได้แก่ ปรับนาเรียบ, ขุดคูระบายน้ำ

ภาพกิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

กิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

พัฒนาต่อยอดกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีเข้าสู่การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

๑. หลักการและเหตุผล

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) ซึ่งเป็นโมเดลเศรษฐกิจการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐพิจารณากำหนดแผนงานโครงการตามหน้าที่และความรับผิดชอบให้ถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วย BCG Model พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙ เพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติในเรื่องนี้เกิดผล อย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วและยั่งยืน โดยที่ BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม เน้นการพัฒนา เศรษฐกิจใน ๓ มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ ๑) เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio economy) คือการนำความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดจากฐานความเข้มแข็งเดิม นั่นก็คือ ทรัพยากรชีวภาพ หรือผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่ม มูลค่าให้กับสินค้า เช่น การพัฒนาพันธุ์ข้าวที่มีธาตุอาหารสูง เป็นต้น ๒) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คือการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าที่สุด ที่สำคัญคือการมุ่งไปที่ ZERO WASTE หรือการลด ปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ ๓) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) คือการมุ่งเน้นการลดผลกระทบ ต่อโลกอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การพัฒนาต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการ รักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน ซึ่ง BCG Model ครอบคลุมอุตสาหกรรม หลัก ๔ ด้าน ได้แก่ ๑. อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ๒. อุตสาหกรรมพลังงานและเคมีชีวภาพ ๓. อุตสาหกรรม การแพทย์และสุขภาพ และ ๔. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตรมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร การทำเกษตรกรรมของประเทศไทยในปัจจุบัน เกษตรกรยังมีการพึ่งพาสารเคมีอยู่ค่อนข้างมาก จากการใช้ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง และสารเคมีทางการเกษตรที่เป็น ต้นทุนหลักของเกษตรกรไทย เนื่องจากความต้องการของตลาดและผู้บริโภค และเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูง แต่ใน ขณะเดียวกันเกษตรกรก็มีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ การใช้สารเคมีทางการเกษตรไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี หรือสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชเป็นระยะเวลายาวนาน ย่อมส่งผลเสีย โดยเฉพาะหากเป็นการนำไปใช้ที่ไม่ถูกต้องตาม หลักวิชาการทำให้เป็นอันตรายทั้งต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมทั้งการใช้สารเคมีทางการเกษตรยังส่งผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรงอีกด้วย กรมพัฒนาที่ดินได้มีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการ พัฒนาที่ดิน เช่น ผลิตภัณฑ์ พด.ต่าง ๆ เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด และหญ้าแฝก เป็นต้น เพื่อทดแทนการใช้สารเคมีทาง การเกษตร พร้อมทั้งให้ความรู้ส่งเสริมและสนับสนุนให้แก่หมอดินอาสา และเกษตรกรนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ การเกษตรของตนเอง

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ โดยสนับสนุนให้เกษตรกร ทำการเกษตรที่ปลอดภัย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม กรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีภารกิจในการให้คำแนะนำแก่เกษตรกร ในการสนับสนุนส่งเสริม การปรับปรุงบำรุงดิน และฟื้นฟูคุณภาพดินให้เหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรมโดยตรง และได้มีการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่

ปี ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน โดยในปี ๒๕๖๖ กรมพัฒนาที่ดิน ยังคงมีการดำเนินการโครงการดังกล่าว เพื่อให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรมีกระบวนการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agriculture Practice : GAP) สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในผลผลิตทางการเกษตร ของเกษตรกรที่ร่วม โครงการฯ นำไปสู่การทำการเกษตรที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้ผลิต และผู้บริโภคอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารอินทรีย์และลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่ส่งผลต่อความปลอดภัยของผู้ผลิตและผู้บริโภค

๒.๒ เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรในการทำการเกษตรที่มุ่งสู่มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(Good Agricultural Practice; GAP)

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง ๗๘ กลุ่ม เกษตรกร ๗๘๐ ราย พื้นที่เกษตรกรรม ๑๓,๔๙๓ ไร่ดังนี้

๑) อำเภอเมือง ๑๒ กลุ่ม	๕) อำเภอสรรพยา ๘ กลุ่ม
๒) อำเภอหันคา ๑๓ กลุ่ม	๖) อำเภอเนินขาม ๑๐ กลุ่ม
๓) อำเภอวัดสิงห์ ๗ กลุ่ม	๗) อำเภอมโนรมย์ ๘ กลุ่ม
๔) อำเภอหนองมะโมง ๘ กลุ่ม	๘) อำเภอสรรคบุรี ๑๒ กลุ่ม

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

กรกฎาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๕. งบประมาณ

รวมทั้งสิ้น ๒๒๖,๒๐๐ บาท แบ่งเป็น

งบประมาณการดำเนินงานรายกลุ่มๆ ละ ๒,๙๐๐ บาท จำนวน ๗๘ กลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๖. ผลการดำเนินงาน

หมอดินอาสามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดินและสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดยใช้เทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดินในการพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเอง และสมาชิกในกลุ่มเพื่อลดต้นทุนการผลิต และนำไปสู่การทำการเกษตรที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้ผลิต และผู้บริโภคอย่างยั่งยืน

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ๗๘ กลุ่ม จำนวน ๗๘๐ ราย ได้รับความรู้เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร และสามารถเตรียมความพร้อมเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน GAP

๗.๒ พื้นที่การเกษตรของสมาชิกในกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๓,๔๙๓ ไร่ ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา ให้มีคุณภาพดีขึ้น ช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๗.๓ กรมพัฒนาที่ดินได้พัฒนาเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรลดใช้สารเคมีและส่งเสริม การใช้สารอินทรีย์ทางการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง และเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐาน GAP

๗.๔ ทรัพยากรดินของประเทศไทยได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ให้สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ภาพกิจกรรมพัฒนาต่อยอดกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ฯ (GAP)

๑. กลุ่มเดิมที่เข้มแข็งอำเภอเมือง จำนวน ๑๒ กลุ่ม

๒. กลุ่มเดิมที่เข้มแข็งอำเภอหันคา จำนวน ๑๓ กลุ่ม

๓. กลุ่มเดิมที่เข้มแข็งอำเภอดงสิงห์ จำนวน ๗ กลุ่ม

๔. กลุ่มเดิมที่เข้มแข็งอำเภอหนองมะโมง จำนวน ๘ กลุ่ม

๕. กลุ่มเดิมที่เข้มแข็งอำเภอสรรพยา จำนวน ๘ กลุ่ม

๖. กลุ่มเดิมที่เข้มแข็งอำเภอเนินขาม จำนวน ๑๐ กลุ่ม

๗. กลุ่มเดิมที่เข้มแข็งอำเภอสรคบุรี จำนวน ๑๒ กลุ่ม

๘. กลุ่มเดิมที่เข้มแข็งอำเภอโนนหมื่น จำนวน ๘ กลุ่ม

สนับสนุนปัจจัยการผลิตอินทรีย์ชีวภาพลดใช้สารอินทรีย์ทางการเกษตร
สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๔ ตัน ๘๐๐ ไร่

ภาพกิจกรรมสนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

สนับสนุนปัจจัยการผลิตอินทรีย์ชีวภาพลดใช้สารอินทรีย์ทางการเกษตร
ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง จำนวน ๑๐ ตัน

ภาพกิจกรรมส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

โกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน

๑. หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรดินเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปัจจุบันทรัพยากรดินอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเพิ่มของประชากร ทำให้มีการนำที่ดินมาใช้ในกิจการต่าง ๆ โดยขาดความระมัดระวัง และการบำรุงรักษา ตลอดจนมีการใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับศักยภาพของดิน ซึ่งมีผลกระทบต่อการปรับโครงสร้างดินและธาตุอาหารที่จำเป็นแก่พืช ส่งผลทำให้ดินเสื่อมสภาพ อินทรีย์วัตถุลดลง ดินแปรสภาพและเกิดกรดในดิน ดังนั้น การนำวิธีเขตกรรมมาใช้ในการเกษตร เช่น การโกลบตอซังพืช การฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพเพื่อย่อยสลายตอซังข้าว หรือนำเอาเศษพืชจากไร่นา มาผลิตเป็นปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพ จะเป็นการใช้วัสดุให้เกิดประโยชน์ ทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นและลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดชัยนาทมีอาชีพทำนา ด้วยการใช้ระบบชลประทานที่สมบูรณ์ ทำให้เกษตรกรทำนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้จำนวนรอบการเพาะปลูกให้มากที่สุดอย่างน้อย ๓ รอบต่อปี หลังการเก็บเกี่ยวข้าวเกษตรกรส่วนใหญ่จะเผาตอซังเพื่อให้สะดวกในการไถพรวน ซึ่งการเผาตอซังและฟางข้าวเป็นการทำลายจุลินทรีย์และอินทรีย์วัตถุที่มีในไร่นา เป็นสิ่งมีค่าซึ่งเราไม่ต้องนำมาจากที่อื่น อัตราส่วนของตอซังและฟางข้าวเทียบกับเมล็ดข้าวที่เก็บเกี่ยวไป เท่ากับ ๑.๕ ต่อ ๑ หากทำการเก็บเกี่ยวข้าวออกไป ๑ ตัน จะเหลือตอซังและฟางข้าวอยู่ในนามากถึง ๑.๕ ตัน ตอซังและฟางข้าว ๑ ตัน จะมีธาตุไนโตรเจน ๖.๙ กิโลกรัม ฟอสฟอรัส ๐.๘ กิโลกรัม และโพแทสเซียม ๑๕.๖ กิโลกรัมต่อไร่ นอกจากนั้นยังมีธาตุอาหารรอง ธาตุอาหารเสริมของพืชอีกมากมาย การเผาตอซังจึงทำให้ดินขาดอินทรีย์วัตถุ ขาดธาตุอาหารและเสื่อมความสมบูรณ์ลง เกษตรกรจึงต้องพึ่งพาปุ๋ยเคมีเพื่อเร่งการเจริญเติบโต เมื่อใช้ไปเป็นระยะเวลานานทำให้พืชอ่อนแอ โรคแมลงเข้าทำลายได้ง่าย ก็จำเป็นต้องใช้สารเคมีกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชด้วย เป็นผลทำให้ต้นทุนการปลูกข้าวสูงขึ้น มีสารเคมีที่เป็นพิษตกค้างในผลผลิตและปนเปื้อนในสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวเกษตรกรที่ต้องใกล้ชิด สัมผัส สูดดม และต้องรับพิษภัยจากสารเคมีอยู่ตลอดเวลา

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดภาวะหมอกควันในพื้นที่การเกษตร
- ๒.๒ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ แร่ธาตุในดิน และปรับปรุงโครงสร้างของดินมีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการผลิต
- ๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรได้รู้ถึงประโยชน์จากการโกลบตอซัง

๓. เป้าหมายดำเนินการ

แปลงปลูกข้าวสมาชิกแปลงใหญ่ข้าวบ้านวัดพระแก้ว หมู่ ๑๐ ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑๐๐ ไร่

๔. สถานที่ดำเนินการ

แปลงปลูกข้าวสมาชิกแปลงใหญ่ข้าวบ้านวัดพระแก้ว หมู่ ๑๐ ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

๕. การดำเนินงานของโครงการ

๕.๑ คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายเพื่อกำหนดเป็นแปลงไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน จำนวนพื้นที่ ๑๐๐ ไร่

๕.๒ เก็บตัวอย่างดินก่อนและหลังไถกลบ ๑-๒ สัปดาห์

๕.๓ กำหนดวันและจัดงานไถกลบ โดยนำเกษตรกรในพื้นที่เข้าร่วมอย่างน้อย ๕๐ คน

๕.๔ ติดตามผลการดำเนินงานเก็บข้อมูล และจัดทำรายงานโครงการ

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ ปรับปรุงโครงสร้างและรักษาระดับความเป็นกรดเป็นด่างของดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช นอกจากนี้ยังทำให้ดินมีความโปร่งร่วนซุย อุ้มน้ำได้ดียิ่งขึ้น

๖.๒ การไถกลบตอซัง เป็นการนำธาตุอาหารจากตอซังลงในดิน เพิ่มธาตุไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม ทำให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ยเคมี

๖.๓ เกษตรกรรู้จักคุณประโยชน์ของการไถกลบตอซังมากยิ่งขึ้น และสามารถเข้าใจวิธีการไถกลบตอซังที่ถูกต้องและเหมาะสม

๗. รายงานผลวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบดินภาคสนาม

ก่อนไถ Lat: ๑๕.๐๓๕๙๗๒ Long: ๑๐๐.๑๗๖๕๐๔

ค่า pH ๖.๕ กรดเล็กน้อย N ต่ำ P ต่ำ K ต่ำมาก

หลังไถ ค่า pH ๕.๕ กรดจัด N ปานกลาง P ต่ำมาก K ปานกลาง

ก่อนไถ

<u>รายละเอียด</u>	
ตำแหน่งแปลงที่ดิน	ต.แพรวศรีราชา อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท
	Lat: 15.036133 Long: 100.175235
เหตุผลที่ขอรับบริการวิเคราะห์	อยากรู้น้ำค่าและน้ำการใส่ปุ๋ย/ปุ๋ยอินทรีย์
รายละเอียดเพิ่มเติม	-
<u>ผลวิเคราะห์ดิน</u>	
ไนโตรเจน (N)	ต่ำ (0.05 - 0.09%)
ฟอสฟอรัส (P)	ต่ำ (3 - 10 mg/kg)
โพแทสเซียม (K)	ต่ำมาก (< 31 mg/kg)
ความเป็นกรด - ด่าง (pH)	pH 6.5 กรดเล็กน้อย
ความเค็ม (EC)	-
สภาพแวดล้อม	-
คำแนะนำเพิ่มเติม	-

หลังไถ

<u>รายละเอียด</u>	
ตำแหน่งแปลงที่ดิน	ต.แพรวศรีราชา อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท
	Lat: 15.035972 Long: 100.176504
เหตุผลที่ขอรับบริการวิเคราะห์	อยากรู้น้ำค่าและน้ำการใส่ปุ๋ย/ปุ๋ยอินทรีย์
รายละเอียดเพิ่มเติม	-
<u>ผลวิเคราะห์ดิน</u>	
ไนโตรเจน (N)	ปานกลาง (0.10 - 0.14%)
ฟอสฟอรัส (P)	ต่ำมาก (< 3 mg/kg)
โพแทสเซียม (K)	ปานกลาง (61 - 90 mg/kg)
ความเป็นกรด - ด่าง (pH)	pH 5.5 กรดจัด
ความเค็ม (EC)	-
สภาพแวดล้อม	-
คำแนะนำเพิ่มเติม	-

ภาพกิจกรรมไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน

แปลงปลูกข้าวสมาชิกแปลงใหญ่ข้าวบ้านวัดพระแก้ว หมู่ ๑๐ ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑๐๐ ไร่

โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน กรมพัฒนาที่ดิน

๑. หลักการและเหตุผล

โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ภาษา การอาชีพ ตลอดจนการเกษตร ให้แก่นักเรียน ซึ่งก็คือ เด็กและเยาวชน ซึ่งจะต้องเรียนรู้และเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี สุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ประเทศต่อไปในอนาคต การที่โรงเรียนซึ่งเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียน สามารถให้ความรู้ซึ่งเป็นพลังทางสมองแล้ว หากโรงเรียนสามารถสนับสนุนให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่สะอาด เหมาะสม และถูกต้อง ตามหลักโภชนาการด้วยแล้ว ก็จะเป็นการให้ร่างกายมีพลังงาน สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียน และการใช้ชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นความหวังและอนาคตของชาติต่อไป

กรมพัฒนาที่ดินเล็งเห็นความสำคัญของการมีโภชนาการทางอาหารที่ดีของนักเรียน จึงได้มีการดำเนินการโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนขึ้น เพื่อปลูกฝังเยาวชนนักเรียนในเรื่องการทำการเกษตร และปลูกพืชผักให้ปลอดสารพิษ เพื่อให้ปลอดภัยทั้งต่อผู้บริโภคและผู้ผลิต โดยกรมพัฒนาที่ดินจะสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยการผลิตที่เป็นเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อนำไปใช้ในการสาธิต การผลิตและการนำไปใช้ในแปลงเกษตรที่มีการดำเนินการในโรงเรียน นอกจากนี้ ยังมีการจัดการอบรมให้แก่วิทยากร หรือครูเกษตร ที่รับผิดชอบโครงการในแต่ละโรงเรียนเพื่อให้ความรู้ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภาพ การผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น เพื่อนำความรู้ดังกล่าวไปถ่ายทอดให้แก่นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ สร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการทำการเกษตรอย่างปลอดภัยโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกส่วนใหญ่เป็นลูกหลาน หรือมีครอบครัวที่ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรซึ่งเปรียบเสมือนรากแก้วของแผ่นดิน ดังนั้น การถ่ายทอดองค์ความรู้พื้นฐานด้านการพัฒนาที่ดินโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินให้แก่นักเรียนในโรงเรียน จะเป็นการปลูกจิตสำนึกการเรียนรู้ ให้แก่เยาวชนให้มีความรู้พื้นฐานในการทำการเกษตรได้อย่างถูกต้อง และหวังผลให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้ปกครอง เพื่อนักเรียน และเกษตรกรทั่วไป สามารถทำการเกษตรที่ปลอดภัย ลดการใช้สารเคมีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน นอกจากการที่กรมพัฒนาที่ดินสนับสนุนอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตและองค์ความรู้ในการทำการเกษตรอย่างถูกต้องและปลอดภัยแล้ว ผลผลิตจากแปลงเกษตรของนักเรียนที่ร่วมกันทำขึ้นในโรงเรียนนั้น สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาหารกลางวันให้กับเด็กนักเรียนในโรงเรียนอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาหารของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารได้อีกทางหนึ่ง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างและพัฒนาโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรที่ปลอดภัยและการพัฒนาที่ดินด้วยเทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดิน

๒.๒ เพื่อเป็นแหล่งอาหารกลางวันให้กับนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ

๓. เป้าหมาย

ดำเนินการในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชัยนาท จำนวน ๗ โรงเรียน

๓.๑ โรงเรียนใหม่ จำนวน ๑ โรงเรียน

๓.๒ ต่อยอดขยายผลในโรงเรียนเดิมที่มีการดำเนินงานไปแล้วระหว่างปี ๒๕๕๖-๒๕๖๗ จำนวน ๖ โรงเรียน ดังนี้

ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑ โรงเรียน

ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒ โรงเรียน

ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑ โรงเรียน

ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๒ โรงเรียน

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๕. งบประมาณการดำเนินงาน รวมทั้งสิ้น เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท

๕.๑ โรงเรียนเป้าหมายใหม่ จำนวน ๑ โรงเรียน งบประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท

๕.๒ การดำเนินงานต่อยอดขยายผลในโรงเรียนเดิมที่มีการดำเนินงานไปแล้ว(ปี ๒๕๕๖- ๒๕๖๗) จำนวน ๖ โรงเรียน งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท (๕,๐๐๐ บาท/โรงเรียน)

๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ ผลการดำเนินงานโรงเรียนใหม่

๖.๑.๑ ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

คัดเลือกโรงเรียนที่ยังไม่เคยเข้าร่วมโครงการมาก่อน มีความพร้อมและมีความประสงค์จะรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑ โรงเรียน ได้แก่ ๑. โรงเรียนบ้านหนองต่อ ม.๖ ต.หันคา อ.หันคา จ.ชัยนาท ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน พร้อมทั้งสาธิตการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก พด.๑ สาธิตการผลิตและการใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.๒

๖.๑.๒ ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

สนับสนุนปัจจัยด้านการเกษตร ให้แก่โรงเรียนใหม่ จำนวน ๑ โรงเรียน

๖.๒ ผลการดำเนินงานโรงเรียนต่อยอดขยายผล

๖.๒.๑ ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

คัดเลือกโรงเรียนที่เคยเข้าร่วมโครงการ ระหว่างปี ๒๕๕๖-๒๕๖๗ นักเรียนและครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรของกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๖ โรงเรียน ได้แก่ ๑. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา๕๗ (บ้านท่าฉนวน) ม.๒ ต.ท่าฉนวน อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท ๒. โรงเรียนชุมชนวัดดักคณน ม.๓ ต.ธรรมามูล อ.เมือง จ.ชัยนาท ๓. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ศรี ม.๓ ต.ห้วยกรดพัฒนา อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท ๔. โรงเรียนวัดเขาดิน (วันครู๒๕๐๒) ม.๑ ต.หนองมะโมง อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท ๕. โรงเรียนบ้านเก่า ม.๑๕ ต.กะบกเตี้ย อ.เนินขาม จ.ชัยนาท ๖. โรงเรียนวัดโพธิ์ประสิทธิ์ ม.๒ ต.หาดอาษา อ.สรรพยา จ.ชัยนาท ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน พร้อมทั้งสาธิตการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก พด.๑

๖.๒.๒ ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

สนับสนุนปัจจัยด้านการเกษตร ให้แก่โรงเรียนใหม่ จำนวน ๖ โรงเรียน

๗. ประโยชน์ที่ได้รับ

๗.๑ ผลผลิต

๗.๑.๑ โรงเรียนใหม่

๑) นักเรียนและครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑ แห่ง ได้รับความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรของกรมพัฒนาที่ดิน

๒) โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้และแปลงสาธิตด้านการทำการเกษตรให้นักเรียน ครู และคนในชุมชนได้เข้ามาศึกษา

๓) โรงเรียนมีอาหารปลอดภัยจากผลผลิตทางการเกษตร ภายใต้โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนสำหรับใช้เป็นอาหารกลางวันให้เด็กนักเรียนรับประทาน

๗.๑.๒ โรงเรียนต่อยอดขยายผลฯ

๑) นักเรียนและครูในโรงเรียนต่อยอดขยายผล (ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๗) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายปี ๒๕๖๘ จำนวน ๖ แห่ง ได้รับความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรของกรมพัฒนาที่ดิน

๒) โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้และแปลงสาธิตด้านการทำการเกษตรให้นักเรียน ครู และคนในชุมชนได้เข้ามาศึกษา

๓) โรงเรียนมีอาหารปลอดภัยจากผลผลิตทางการเกษตรภายใต้โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนสำหรับใช้เป็นอาหารกลางวันให้เด็กนักเรียนรับประทาน

๔) ได้รับการประเมินและจัดระดับผลการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียน เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดการทำการเกษตรให้ขยายผลสู่ครอบครัวและชุมชนโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพได้อย่างยั่งยืน

๗.๒ ผลลัพธ์

๗.๒.๑ โรงเรียนใหม่และโรงเรียนต่อยอดขยายผลฯ

๑) นักเรียนและครูสามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรของกรมพัฒนาที่ดินไปสู่ครอบครัวและคนในชุมชนได้

๒) ผู้ปกครองและเกษตรกรในชุมชนสามารถทำการเกษตรโดยใช้ความรู้และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินที่ได้รับการถ่ายทอดไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่

๓) นักเรียนและครูมีสุขภาพดีขึ้นจากการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยซึ่งเป็นผลผลิตภายใต้โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

๔) โรงเรียนมีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน

ภาพกิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

๑. สนับสนุนปัจจัยการผลิตและถ่ายทอดองค์ความรู้ (โรงเรียนเป้าหมายใหม่)

โรงเรียนบ้านหนองต่อ ตำบลหันคา อำเภอกันคา จังหวัดชัยนาท

- มอบปัจจัยด้านการเกษตรและถ่ายทอดความรู้ด้านดินและพัฒนาที่ดิน

- สาธิตการผลิตปุ๋ยหมัก พด.๑

- สาธิตการผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.๒

๒. สนับสนุนปัจจัยด้านการเกษตร (ต่อยอดขยายผลในโรงเรียนเดิม)

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๕๗ (บ้านท่าฉนวน) ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ ตำบลห้วยกรด อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

โรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน ตำบลธรรมามูล อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

โรงเรียนบ้านเก่า ตำบลกะบกเตี้ย อำเภอนีนคม จังหวัดชัยนาท

โรงเรียนวัดเขาติน (วัดครู ๒๕๐๒) ตำบลหนองมะโมง อำเภอนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

โรงเรียนวัดโพธิ์ประสิทธิ์ ตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

รายชื่อโรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

๑. โรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน (โรงเรียนใหม่)

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ประเภทของโรงเรียน	สถานที่ตั้งโรงเรียน	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ครูผู้รับผิดชอบ		เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ	
					ชื่อ-สกุล	โทรศัพท์	ชื่อ-สกุล	โทรศัพท์
๑	โรงเรียนบ้านหนองต่อ	ขยายโอกาสทางการศึกษา (ป.๑-ม.๓)	ม.๖ ต.หันคา อ.หันคา จ.ชัยนาท	๐.๗๕	น.ส.วิรดา ศรีน้อย	๐๘๓-๔๘๖๒๒๖๘	นางจางวรรณ มีสม	๐๙๑-๖๙๔๘๖๖๓
รวม				๐.๗๕				

๒. โรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน (ต่อยอดโรงเรียนเดิม)

ปีงบประมาณ	ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	พื้นที่ทำการเกษตร	ประเภทของโรงเรียน	สถานที่ตั้งโรงเรียน	ครูผู้รับผิดชอบ		เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ	
						ชื่อ-สกุล	โทรศัพท์	ชื่อ-สกุล	โทรศัพท์
๒๕๕๖	๑	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา๕๗ (บ้านท่าฉนวน)	๐.๕๐	ขยายโอกาสทางการศึกษา (อ.๑-ม.๓)	ม. ๒ ต.ท่าฉนวน อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท	นางพยอม ทองวงศ์ษา	๐๘๑-๐๔๐๒๔๓	น.ส.ธัญญาเรศ ทะนนศรี	๐๘๐-๙๐๔๔๘๖๒
๒๕๖๐	๒	โรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน	๐.๕๐	ขยายโอกาสทางการศึกษา (อ.๑-ม.๓)	ม. ๓ ต.ธรรมามูล อ.เมือง จ.ชัยนาท	นางสุภาภรณ์ คงอยู่	๐๘๑-๗๒๗๔๓๓	นางจางวรรณ มีสม	๐๙๑-๖๙๔๘๖๖๓
	๓	โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ศรี	๐.๕๐	ขยายโอกาสทางการศึกษา (อ.๑-ม.๓)	ม. ๓ ต.ห้วยกรดพัฒนา อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท	นายณัฐภัทร รักอยู่	๐๘๒-๐๒๒๓๔๐๑	น.ส.ธัญญาเรศ ทะนนศรี	๐๘๐-๙๐๔๔๘๖๒
๒๕๖๕	๔	โรงเรียนวัดเขาดิน (วันครู ๒๕๐๒)	๑.๐๐	ประถมศึกษา (ป.๑-ป.๖)	ม.๑ ต.หนองมะโมง อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท	นายเกียรติศักดิ์ คำชมภู	๐๘๘-๒๘๐๒๐๗	นายสายชล ปันนาค	๐๘๙-๘๘๘๓๓๗๐
๒๕๖๗	๕	โรงเรียนบ้านเก่า	๓	ประถมศึกษา (ป.๑-ป.๖)	ม.๑๕ ต.กะบกเตี้ย อ.เนินขาม จ.ชัยนาท	น.ส.สุนิสา เขียนเจริญชัย	๐๙๙-๖๑๖๖๘๙๓	นายวันวิสาข์ จันทิกา	๐๘๖-๙๑๑๘๐๔๖
	๖	โรงเรียนวัดโพธิ์ประสิทธิ์	๐.๒๕	ประถมศึกษา (ป.๑-ป.๖)	ม.๒ ต.หาดอาษา อ.สรรพยา จ.ชัยนาท	น.ส.ทิพย์สุดาณี จันทโพธิ์	๐๖๒-๓๕๒๙๔๔๔	นายวันวิสาข์ จันทิกา	๐๘๖-๙๑๑๘๐๔๖
รวม	๖		๕.๗๕						

รายนามนักเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน (โรงเรียนใหม่)

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	สถานที่ตั้งโรงเรียน	ครูที่รับผิดชอบโครงการ		รายนามนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ	ชั้นปีการศึกษา
			ชื่อ-สกุล	เบอร์โทรศัพท์		
1	โรงเรียนบ้านหนองต่อ	ต.หันคา อ.หันคา จ.ชัยนาท	น.ส.วิรดา ศรีน้อย	083-4862268	ด.ญ. ณัฐพร แพเขียว	ป.4
2					ด.ญ. ภคพร ปานทองคำ	ป.4
3					ด.ญ. ปภาวรินทร์ ศิริวัฒนะ	ป.4
4					ด.ช. อชิตศักดิ์ ภู่ง	ม.1
5					ด.ช. ธนพล ศรีบัวงาม	ป.5
6					ด.ช. วีรวัฒน์ บัวคลี	ม.1
7					ด.ช. นพจุจ แพเขียว	ม.2
8					ด.ช. สิทธิศักดิ์ จันทรลอย	ป.6
9					ด.ช. ภาคิม นาแปลงแก้ว	ป.6
10					ด.ช. รุ่งฤทธิ์ เปียจันทร์	ป.6
11					ด.ช. ปณชัย พุกแสนสุข	ป.6
12					ด.ช. เกษมพันธุ์ สติตพงษ์	ป.6
13					ด.ช. ศุภวิรุณ ศรีมงคล	ป.5
14					ด.ช. กวีพัฒน์ อุทัย	ป.5
15					ด.ช. นกัสรพี ทองสุก	ป.5
16					ด.ช. ญาณวัฒน์ ศรีอนงค์	ม.1
17					ด.ช. ศุภวิรุณ เอมสรรค์	ม.1
18					ด.ช. ธนฤต มีชัย	ป.5
19					ด.ช. ศิวลักษณ์ คำดิน	ป.4
20					ด.ช. ปุณยกร อาจมิตร	ป.4

โครงการอบรมวิทยากรเพื่อสนับสนุนโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินมีการดำเนินโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน ดำเนินการโดยคัดเลือกโรงเรียนในพื้นที่ที่มีความพร้อมและมีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ เพื่อส่งเสริมปัจจัยการผลิตทางการเกษตรให้แก่โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือก ได้แก่ อุปกรณ์ในการใช้ทำการเกษตร เช่น จอบ เสียม คราด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนถึงหมัก กากน้ำตาล เมล็ดพันธุ์ ตลอดจนผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น สารเร่งซุเปอร์ พด.๑ ใช้ผลิตปุ๋ยหมัก สารเร่งซุเปอร์ พด.๒ ใช้ผลิตน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดินแต่ละแห่งที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติการในพื้นที่

ครูเกษตรหรือครูที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ จะเป็นผู้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของ สพด. ซึ่งจะเป็นผู้นำปัจจัยการผลิตที่กรมสนับสนุนและโรงเรียนแจ้งความประสงค์ว่ามีความต้องการไปสนับสนุนให้ นอกจากอุปกรณ์และปัจจัยการผลิตแล้ว เจ้าหน้าที่ของ สพด. ในพื้นที่ ยังมีหน้าที่ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการผลิตและการใช้ประโยชน์ปัจจัยการผลิตที่กรมพัฒนาที่ดินสนับสนุน ซึ่งมีความสำคัญต่อคุณสมบัติและประสิทธิภาพการดำเนินการของครูในโรงเรียนแต่ละแห่ง เนื่องจากครูจะเป็นผู้สอนวิธีการดำเนินงานให้นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เช่น กระบวนการปลูกพืชอย่างปลอดภัย การผลิตและการใช้ประโยชน์ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพเพื่อทดแทนสารเคมีทางการเกษตร ตลอดจนการดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

การอบรมครูเกษตรหรือครูผู้รับผิดชอบการดำเนินการโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนจึงมีความจำเป็นเนื่องจากครูมีความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนให้มีการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดให้มีการจัดการอบรมวิทยากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินการโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เพื่อให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูในพื้นที่ ให้สามารถถ่ายทอดและส่งต่อองค์ความรู้ที่ได้รับแก่นักเรียนในความรับผิดชอบ ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครูผู้ปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ สพด. ที่รับผิดชอบ ให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ตามแนวทางที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ความรู้ด้านการจัดการดิน การผลิตและการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินแก่ครูเกษตรหรือครูที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ

๒.๒ เพื่อให้ครูเกษตรหรือครูที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ได้รับให้นักเรียนในโรงเรียนได้

๓. เป้าหมาย

ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย

๓.๑ ครูเกษตรหรือครูที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนใหม่	จำนวน๑.....คน
๓.๒ ครูเกษตรหรือครูที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนต่อยอด	จำนวน๖.....คน
๓.๓ ผู้สังเกตการณ์	จำนวน๓.....คน
๓.๔ วิทยากรและผู้จัด	จำนวน๕.....คน

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

วันเวลาและสถานที่จัดอบรม

จัดอบรม : จำนวน ๒ วัน

วันที่ : วันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สถานที่ : สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

วันที่ : วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สถานที่ : ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

๕. งบประมาณการดำเนินงาน

รวมทั้งสิ้น ๑๔,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

๖. แนวทางการดำเนินงานโครงการอบรมวิทยากรเพื่อสนับสนุนโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

๖.๑ สพด. จัดทำรายละเอียดโครงการอบรมวิทยากรเพื่อสนับสนุนโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน เสนอ ผอ.สพข. เป็นผู้ลงนามอนุมัติ โดยสพด. เป็นผู้รับผิดชอบจัดการอบรมฯ ทั้งนี้ ให้เบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบ ฝึกอบรมฯ ประกอบด้วย ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าเดินทางของผู้เข้าอบรม และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ วิธีการในการจัดอบรมวิทยากร

๖.๒.๑ สพด. ได้รับจัดสรรสำหรับดำเนินการจัดการอบรมวิทยากรฯ พร้อมทั้งเป็นผู้ควบคุมและตรวจสอบการขออนุมัติและการเบิกจ่ายงบประมาณ

๖.๒.๒ สพด. จัดทำรายละเอียดโครงการอบรมวิทยากรและเสนอ ผอ.สพข. เพื่อขออนุมัติการฝึกอบรมฯ เนื่องจากเป็นการอบรมบุคคลภายนอก โดยกำหนดให้จัดการอบรมจำนวน ๒ วัน ในวันที่ ๑๘-๑๙ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๖.๓ ขั้นตอนในการจัดอบรมวิทยากร

๖.๓.๑ กวจ. จัดทำรายละเอียดโครงการและจัดสรรงบประมาณ และส่งข้อมูล ให้ กผง. พิจารณาและเสนอกรมฯ อนุมัติโครงการและงบประมาณ พร้อมทั้งแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๖.๓.๒ สพด. กำหนดวัน เวลา และคัดเลือกศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินของหมอดินอาสาที่มีความพร้อมและเชิญให้เป็นวิทยากรในการจัดการอบรม ในหัวข้อที่หมอดินอาสาที่มีความเชี่ยวชาญ

๖.๓.๓ สพด. จัดทำรายละเอียดโครงการ เสนอ ผอ.สพข. ต้นสังกัด พิจารณาอนุมัติการดำเนินการ

๖.๓.๔ สพด. ประสานงานเพื่อแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดอบรมวิทยากรฯ ให้ครูเกษตรของโรงเรียนที่รับผิดชอบเข้าร่วมการอบรมตาม วัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

๖.๓.๕ สพด. จัดการอบรมวิทยากรตามหลักสูตรที่กำหนด ทั้งภาคบรรยายและภาคปฏิบัติ

๖.๓.๖ สพด. จัดทำเล่มรายงานสรุปผลการอบรม และส่งให้ สพข. ต้นสังกัด เพื่อรวบรวมในภาพรวมของ สพข. ส่งให้ กลุ่มหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ. ทางอีเมล osbladd@gmail.com ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๘ เพื่อดำเนินการต่อไป

๗. กำหนดการและหลักสูตรฝึกอบรม

วันที่ ๑: วันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สถานที่: สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

เวลา	กิจกรรม
๐๘.๓๐ - ๐๙.๓๐ น. ๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.	ลงทะเบียน พิธีเปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ - ประธานในพิธีเปิด ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท - ผู้กล่าวรายงาน หัวหน้าฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน
๑๐.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.	บรรยาย: ความรู้เรื่องดิน ดินปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข โดย เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท
๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	บรรยาย: ธาตุอาหารพืช ปุ๋ย และวัสดุปรับปรุงดิน โดย เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. ๑๔.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.	บรรยาย: การเก็บตัวอย่างดินและการตรวจวิเคราะห์ดินด้วย LDD test kit โดย เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท แบ่งกลุ่มและฝึกปฏิบัติ -วิธีการเก็บตัวอย่างดินที่ถูกต้องเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ดิน -วิธีการใช้ LDD test kit เพื่อตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น และการแปลผล
๑๖.๓๐	ปิดการอบรม และเดินทางกลับ

วันที่ ๒ : วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สถานที่ : ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท

เวลา	กิจกรรม
๐๘.๓๐ - ๐๙.๓๐ น. ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น. ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	ลงทะเบียน บรรยาย: นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดินของกรมพัฒนาที่ดิน โดย หมอдинอาสา บรรยาย: การจัดการแปลงเกษตรโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทาง ดินของกรมพัฒนาที่ดิน โดย หมอдинอาสา
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ - ๑๕.๓๐ น. ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	เรียนรู้ตามฐานฝึกปฏิบัติ -วิธีการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูปเปอร์พด.๑ -วิธีการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูปเปอร์พด.๒ -ประโยชน์ของหญ้าแฝก -ฐานเรียนรู้หน้าตัดดิน -วิธีการจัดการดินในแปลงเกษตร -การผลิตในระบบเกษตรปลอดภัย (การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP)/เกษตรอินทรีย์ PGS) โดย หมอдинอาสา พิธีมอบใบประกาศนียบัตร
๑๖.๓๐	ปิดการอบรม และเดินทางกลับ

๘. ผลการดำเนินงาน

๘.๑ ผลการดำเนินงานอบรมครูโรงเรียนใหม่

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน มีองค์ความรู้ด้านดิน การจัดการดิน และการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีชีวภาพทางดินของกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑ โรงเรียน

๘.๒ ผลการดำเนินงานอบรมครูโรงเรียนต่อขยายผล

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน มีองค์ความรู้ด้านดิน การจัดการดิน และการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีชีวภาพทางดินของกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๖ โรงเรียน

๙. ประโยชน์ที่ได้รับ

๙.๑ ครูเกษตรและเจ้าหน้าที่ที่เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีชีวภาพจากกรมพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

๙.๒ เด็กนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรอย่างปลอดภัย จากครูเกษตรที่เข้าร่วมการอบรมอย่างถูกต้อง จนนักเรียนสามารถทำแปลงเกษตรได้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และมีผลผลิตที่มีคุณภาพ

๙.๓ กรมพัฒนาที่ดินโดยสถานีพัฒนาที่ดินได้เครือข่ายครูเกษตรในพื้นที่ของตนเองที่รับผิดชอบที่มีความ เข้มแข็ง สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ได้อย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพ

๙.๔ ทรพยากรบุคคลของประเทศไทย ได้แก่ นักเรียนและครูเกษตร/ครูในโรงเรียนเกษตรอินทรีย์ที่เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน ตลอดจนเกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่สนใจมีสุขภาพที่ดีขึ้นจากการได้ บริโภคอาหารที่มาจากผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย

๑๐. ตัวชี้วัดโครงการ

๑๐.๑ ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการ เกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน มีองค์ความรู้ด้านดิน การจัดการดิน และการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีชีวภาพทางดินของ กรมพัฒนาที่ดิน

๑๐.๒ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสอนให้นักเรียนจากโรงเรียนที่ เข้าร่วมโครงการ ฯ ทำแปลงเกษตรในโรงเรียนได้มากกว่าร้อยละ ๖๐

ภาพกิจกรรมโครงการอบรมวิทยากรเพื่อสนับสนุนโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

วันที่ ๑: วันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
สถานที่: สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

วันที่ ๒ : วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

วันที่ ๒ : วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สถานที่ : ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท

โครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (ZERO WASTE)

๑. หลักการและเหตุผล

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BIO-CIRCULAR-GREEN ECONOMY : BCG MODEL) โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐพิจารณากำหนดแผนงาน/โครงการตามหน้าที่และความรับผิดชอบให้ถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙ ซึ่ง BCG MODEL เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจใน ๓ มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ ๑) เศรษฐกิจชีวภาพ (BIO ECONOMY) การนำความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาพัฒนาต่อยอดจากฐานความเข้มแข็งเดิม ๒) เศรษฐกิจหมุนเวียน (CIRCULAR ECONOMY) มุ่งที่ ZERO WASTE หรือการลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ ๓) เศรษฐกิจสีเขียว (GREEN ECONOMY) มุ่งเน้นการลดผลกระทบต่อโลกอย่างยั่งยืน การส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร โดยประเทศไทยมีขยะมูลฝอย ปีละกว่า ๒๗.๘ ล้านตัน จากการสำรวจข้อมูลปี ๒๕๖๓ ของสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย พบว่า ๑ คน สร้างขยะเฉลี่ยวันละ ๑.๑๓ กิโลกรัม และจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่าเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรขึ้นอยู่กับปริมาณพื้นที่และผลผลิตทางการเกษตร เช่น ในปีเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าว อ้อย และข้าวโพด จำนวน ๖๐.๑๑ ๑๒ และ ๖.๕ ล้านไร่ ตามลำดับ และจากการประเมินของกรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ปี ๒๕๖๔ มีเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ปีละ ๖๐ ล้านตัน สำหรับการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์มีเกษตรกรบางส่วนเห็นว่าการผลิตปุ๋ยหมักหรือนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปใช้มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ใช้เวลานาน ขาดการสนับสนุนให้ความรู้ และควรมีงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ (JAITIA, ๒๐๑๓)

กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหนึ่งที่สนับสนุนให้เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์พึ่งพาปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภาพที่ผลิตได้จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในท้องถิ่น โดยในปี ๒๕๓๘ ได้ริเริ่มดำเนินงานโครงการหมอดินอาสาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรในทุกหมู่บ้าน ซึ่งหมอดินอาสาเป็นเกษตรกรที่มีความสนใจสมัครเป็นอาสาสมัครของกรมพัฒนาที่ดิน ไม่มีค่าตอบแทน แต่มีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรมความรู้ด้านเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินของกรมพัฒนาที่ดินและนำไปพัฒนารูปแบบการทำเกษตรของตนเอง มีความเป็นผู้นำและสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรภายในหมู่บ้านหรือพื้นที่อื่นๆ ได้ ทำให้ปัจจุบันมีหมอดินอาสาทั้งประเทศมากกว่า ๗๗,๐๐๐ คน นับเป็นกำลังที่สำคัญของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีการสนับสนุนความรู้แก่หมอดินอาสาให้เข้ากับปัญหาที่ดินในบริบทของท้องถิ่นที่หมอดินอาสาอาศัยอยู่ โดยหมอดินอาสาได้นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในท้องถิ่นร่วมกับผลิตภัณฑ์สารชีวภาพ เพื่อนำมาทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ หรือสารไล่แมลง นอกจากนี้มีการรณรงค์ไกล่เกลี่ยต่อชั่ง เพื่อลดการเผาเศษวัสดุในไร่นา หรือมีการต่อยอดการบริหารจัดการขยะพลาสติกในพื้นที่ ใช้ระบบเทคโนโลยีไพโรไลซิส (PYROLYSIS TECHNOLOGY SYSTEM) เพื่อเปลี่ยนสถานะจากของแข็งเป็นของเหลวหรือน้ำมัน และก๊าซ เป็นการหมุนเวียน และรักษาสังแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในทุกมิติ

ปี ๒๕๖๗ กรมพัฒนาที่ดินจึงได้จัดทำโครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (ZERO WASTE VILLAGE) กำหนดให้มีหมอดินอาสาเป็นประธานกลุ่มพัฒนาต่อยอดจากกลุ่มเกษตรกรเดิมที่ดำเนินโครงการโดยการลดใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยสถานีพัฒนาที่ดินคัดเลือกกลุ่มลดใช้สารเคมีที่เข้มแข็ง จำนวน ๗๗ แห่ง สนับสนุนให้มีระบบการจัดการขยะอินทรีย์ การนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร นำกลับมาหมุนเวียน ผลิตเป็นน้ำหมักชีวภาพปุ๋ยหมัก สารชีวภาพบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็น ที่จะช่วยลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกร ดังนั้นโครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ จึงเป็นการดำเนินงานที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือ

อย่างเข้มแข็งของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น ชุมชน หรือเกษตรกรในหมู่บ้าน เป็นการรักษาสีเขียวและสุขภาพของคนในชุมชนของครม โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้หมอดินอาสาและเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และขยะอินทรีย์ มาผลิตเป็นปุ๋ยหมักเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม และทดแทนปุ๋ยเคมีลดต้นทุนการผลิต

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในหมู่บ้านมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์ ตามหลักการของ BCG

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้หมอดินอาสา และสมาชิกในหมู่บ้านนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ร่วมกับเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินมาพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเอง และเป็นต้นแบบในการจัดการขยะอินทรีย์

๓. เป้าหมาย

หมู่บ้านเป้าหมาย จำนวน ๑ แห่ง

บ้านดักคะนนพัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลธรรมามูล อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๕. งบประมาณ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๗,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ กรมพัฒนาที่ดิน

งบประมาณการดำเนินงานหมู่บ้านเป้าหมาย จำนวน ๑ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๗,๐๐๐ บาท

๖. แนวทางการดำเนินงาน/ขั้นตอน

๖.๑ ปีที่ ๑ มีกิจกรรมการดำเนินงานของหมู่บ้านต้นแบบ ดังนี้

๖.๑.๑ แยกประเภทขยะในหมู่บ้านต้นแบบ เช่น ขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล ขยะอันตรายและขยะติดเชื้อ มีการจัดบันทึกปริมาณประเภทขยะทุกชนิดเดือนละ ๑ ครั้ง

๖.๑.๒ นำขยะเศษวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ โดยแบ่งเป็น

๑) ของเหลวหรือขยะเปียก (SOLUBLE) ที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตที่มีความชื้นสูง ได้แก่ เศษพืช ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ ของเสียประเภทนี้ประกอบไปด้วยสารอินทรีย์ต่างๆ ซึ่งเป็นอาหารของจุลินทรีย์ทำให้เกิดการย่อยสลายรวดเร็ว โดยรวบรวมวัสดุอินทรีย์หรือขยะเปียกจากครัวเรือนชุมชนภายในหมู่บ้านต้นแบบ นำมาผลิตน้ำหมักชีวภาพ จากสารเร่งซูปเปอร์ พด.๒ หรือนำมาผลิตสารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นจากเศษอาหารเหลือทิ้งโดยใช้สารเร่ง พด.๖ โดยหมู่บ้านต้นแบบพิจารณากิจกรรมในการดำเนินงานตามความพร้อมของสมาชิกฯ โดยเน้นกิจกรรมการทำน้ำหมักเพื่อนำไปใช้ในพื้นที่ทางการเกษตร

๒) ของแข็งหรือขยะแห้ง (SOLID) แบ่งเป็น

(๑) วัสดุเหลือใช้ในไร่นาทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ตอซังข้าวโพด พืชผักกิ่งไม้ แกลบ เปลือกถั่วลิสง เปลือกไข่ โดยรวบรวมที่เป็นวัสดุเหลือใช้ในไร่นาเพื่อนำมาทำปุ๋ยหมักได้ โดยหมู่บ้านต้นแบบพิจารณากิจกรรมในการดำเนินงานตามความพร้อมของสมาชิกฯ โดยเน้นเบื้องต้นเน้นกิจกรรมการทำปุ๋ยหมักเพื่อนำไปปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ทางการเกษตร

(๒) มูลสัตว์ที่รวบรวมจากสมาชิกในหมู่บ้าน เช่น มูลไก่ มูลควาย มูลวัว โดยรวบรวมเพื่อนำมาทำปุ๋ยหมัก นำเศษวัสดุที่เหลือใช้ในไร่นา ผสมกับ มาผลิตเป็นทำปุ๋ยหมักที่ผลิตจากสารเร่ง ชุปเปอร์ พด.๑ และมีการขยายเชื้อสารเร่งชุปเปอร์ พด.๓.จากปุ๋ยหมักที่ได้โดยใช้ในการปลูกพืชเพื่อป้องกันโรครากเน่า/โคนเน่าในพืชผัก ไม้ผล เพื่อนำไปปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ทางการเกษตร

๓) พลังงานก๊าซชีวภาพ (BIOGAS หรือ DIGESTER GAS) หรือ ไบโogas โดยแหล่งวัตถุดิบที่เหมาะสมสำหรับการผลิตก๊าซชีวภาพชุมชน ได้แก่ ขยะชุมชนในส่วนของขยะอินทรีย์และของเสียที่เป็นกากตะกอนที่เป็นส่วนของสารอินทรีย์ ของเสียจากการเกษตร ได้แก่ น้ำเสียจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู วัว ไก่ หรือขวดพลาสติก หมู่บ้านต้นแบบรวบรวมเพื่อนำไปรีไซเคิล และพิจารณาการดำเนินงานตามความพร้อมของสมาชิกฯ โดยนำขวดพลาสติกไปขาย ทำเป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ หรือจะระบบเทคโนโลยีไพโรไลซิส (PYROLYSIS TECHNOLOGY SYSTEM) มาใช้ ซึ่งจะนำขยะพลาสติกที่อัดเป็นก้อนสี่เหลี่ยมเข้าสู่ระบบเตาให้ความร้อนแบบควบคุมอากาศ ที่ใช้อุณหภูมิสูง เปลี่ยนสถานะจากของแข็ง เป็นของเหลวหรือน้ำมันและก๊าซ น้ำมันเตา น้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซิน เพื่อนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงหมุนเวียนในหมู่บ้านต้นแบบ

๖.๑.๓ การจัดการขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ ดำเนินการตามความเหมาะสมของหมู่บ้านต้นแบบโดยใส่ถุงปิดปากให้มิดชิด และติดป้ายทำสัญลักษณ์บนถุงทุกครั้ง เพื่อความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

๖.๒ ปีที่ ๒ และปีที่ ๓ ดำเนินกิจกรรมการดำเนินงานตามข้อ ๖.๑ โดยหมู่บ้านต้นแบบนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบ เช่น การบริหารจัดการขยะพลาสติกในพื้นที่ ใช้ระบบเทคโนโลยีไพโรไลซิส (PYROLYSIS TECHNOLOGY SYSTEM) เป็นการนำขยะพลาสติกที่อัดเป็นก้อนสี่เหลี่ยมเข้าสู่ระบบเตาให้ความร้อนแบบควบคุมอากาศ ที่ใช้อุณหภูมิสูง เปลี่ยนสถานะจากของแข็ง เป็นของเหลวหรือน้ำมันและก๊าซเพื่อนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงหมุนเวียนในหมู่บ้านต้นแบบ

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ เจ้าหน้าที่ สพด. ที่รับผิดชอบโครงการฯ จัดประชุมสาธิตการผลิตและการใช้สารอินทรีย์โดยให้ดำเนินการในพื้นที่ที่เหมาะสมในกลุ่มสมาชิก ใช้วัสดุและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่กรมฯ สนับสนุนมีเนื้อหาทางวิชาการที่บรรยายให้ความรู้ ดังนี้

๑) การให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ZERO WASTE ลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ การแยกประเภทขยะให้ถูกต้อง

๒) การบรรยายการใช้ประโยชน์วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ข้าว มันปะสำหรับ อ้อย ยางพารา เปลือกทุเรียน พืชผัก เศษวัสดุในพื้นที่เกษตรผสมผสาน ฯลฯ เพื่อผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งชุปเปอร์ พด. ๑

๓) การบรรยายการใช้ประโยชน์ขยะอินทรีย์จากครัวเรือน เพื่อผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งชุปเปอร์ พด. ๒

๔) การบรรยายการขยายเชื้อสารเร่งชุปเปอร์ พด.๓. จากปุ๋ยหมักที่ได้โดยใช้ในการปลูกพืชเพื่อป้องกันโรครากเน่า/โคนเน่าในพืชผัก ไม้ผล

๕) การบรรยายการใช้ประโยชน์ขยะอินทรีย์จากครัวเรือนมาทำสารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นโดยใช้สารเร่ง พด.๖

๖) การบรรยายการเก็บตัวอย่างน้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยหมัก เพื่อส่งวิเคราะห์

๗) การบริหารจัดการขยะพลาสติกในพื้นที่ ใช้ระบบเทคโนโลยีไพโรไลซิส (PYROLYSIS TECHNOLOGY SYSTEM)

๘) การถ่ายทอดแนวคิดวิธีการบริหารกลุ่ม และเน้นให้เกษตรกรมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เป็นหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ

๗.๒ สพด. สนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรและอุปกรณ์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. อุปกรณ์และวัตถุดิบ ประกอบด้วย กากน้ำตาล เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ขยะอินทรีย์จากครัวเรือน ที่นำมาผลิตปุ๋ยหมักถึงหมัก เครื่องย่อยเศษวัสดุ หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม โดยปริมาณกากน้ำตาล หรือการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรให้กับกลุ่มเกษตรกร อยู่ในดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาที่ดิน ให้มีความเหมาะสมและตรงกับความต้องการของกลุ่ม

๗.๓ เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินที่รับผิดชอบดูแลกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ จัดเก็บข้อมูลกิจกรรมของกลุ่ม ปริมาณขยะแต่ละประเภท เช่นขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย ขยะติดเชื้อ เศษวัสดุการเกษตรในพื้นที่ แนวทางการจัดการขยะชนิดต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ และความคุ้มค่าของการจัดการขยะ เศษวัสดุเหลือใช้ในไร่นา เช่น ปริมาณที่นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ มีการเก็บตัวอย่างปุ๋ยหมัก เพื่อนำมาวิเคราะห์ PH ECE C:N RATIO N P K %GI และความชื้น รวมถึงตัวอย่างน้ำหมักชีวภาพเพื่อนำมาวิเคราะห์ PH และ ECE และจะมีการสอบถามและสุ่มเก็บข้อมูลตัวอย่างเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๒ ราย/แห่ง (ประธาน ๑ ราย สมาชิกอย่างน้อย ๑ ราย) ซึ่งกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ. จะจัดทำและส่งแบบฟอร์มการบันทึกข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรให้

๗.๔ สพด. นำกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการไปจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนกับกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อรองรับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงบลงทุนซื้อเครื่องมือที่จำเป็นต่อโครงการ เช่น เครื่องสับย่อยกิ่งไม้ เครื่องอัดฟางเตาไบโอชาร์ ระบบเทคโนโลยีไพโรไลซิส (PYROLYSIS TECHNOLOGY SYSTEM) เป็นต้น

๗.๕ สพด. รายงานผลการดำเนินงานตามแบบฟอร์ม สบป ๓๐๑ ให้กับ กผง.

๗.๖ สพด. จัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และข้อมูลการทำเกษตรของกลุ่มเกษตรกร

๘. ผลผลิต (OUTPUT)

มีศูนย์ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี และเผยแพร่ สาธิตหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (ZERO WASTE) ในจังหวัดชัยนาท จำนวน ๑ แห่ง

๙. ผลลัพธ์ (OUTCOME)

๙.๑ ศูนย์ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี เป็นแหล่งเผยแพร่และสาธิตการเป็นหมู่บ้านปลอดขยะต้นแบบ (ZERO WASTE) สามารถถ่ายทอดความรู้ในการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้นำกลับมาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๙.๒ พื้นที่ทางการเกษตรของเกษตรกรหมุนเวียนเศษวัสดุเหลือใช้ นำกลับมาใช้ประโยชน์ทำให้ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยลดการใช้ปุ๋ยเคมี ร้อยละ ๓๐ และลดสารเคมีร้อยละ ๑๕ ทำให้ลดต้นทุนการผลิตเพิ่มรายได้ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ ผลผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๑๐. ตัวชี้วัด

๑๐.๑ มีหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (ZERO WASTE) จำนวน ๑ แห่ง ๒๖ ราย

๑๐.๒ มีการนำเศษวัสดุเหลือใช้การเกษตร ในครัวเรือน เศษวัสดุอินทรีย์อื่นๆ แห่งละ ๒๐ ตันต่อปี หรือคิดเป็น ๑๕๐ ตันต่อปี นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ

๑๑. ผลประโยชน์ที่ได้รับ

๑๑.๑ เครือข่ายกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับความรู้ ZERO WASTE ลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ โดยสามารถนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เศษอาหารในชุมชนมาใช้ประโยชน์ ร่วมกับการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดินที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาที่ดิน เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๑๑.๒ พื้นที่การเกษตรของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ลดการเผาฟางในพื้นที่เกษตรกรรม รักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรดินได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพดีขึ้น ช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๑๑.๓ กรมพัฒนาที่ดินได้ต้นแบบหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (ZERO WASTE) ที่ต่อยอดจากกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก) ซึ่งเป็นกลไกในการสนับสนุนภารกิจของกรมฯ ในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินอย่างต่อเนื่อง ผ่านบทบาทของหมอดินอาสาที่เป็นประธานกลุ่ม

ภาพกิจกรรมหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (ZERO WASTE)

๑. ถ่ายทอดความรู้/สนับสนุน پایวิชาการ

๒. กิจกรรมผลิตปุ๋ยหมัก

๓. สนับสนุนปุ๋ยหมักและปัจจัยการผลิตให้กับสมาชิก

๔. รายชื่อสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (ZERO WASTE) กลุ่มดักคะนนพัฒนา

ลำดับสมาชิก	รายชื่อสมาชิก	สถานะในกลุ่ม	สถานะการเป็น หมอดินอาสา	สถานที่ตั้งกลุ่ม							ระบบการปลูกพืช	ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ทำ การเกษตร (ไร่)
				เลขที่	หมู่	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์			
1	นายสมาน เมืองนิล	ประธาน	หมอดินหมู่บ้าน	394	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	50
2	นายสมเกียรติ อินทร์	รองประธาน		79	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	40
3	นายประทวน พรหมสน	เลขานุการ		87	2	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	45
4	นางสำเนียง จันทรา	สมาชิก		49	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	45
5	นางบังอร ทองโพธิ์	สมาชิก		84	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	30
6	นางกฤษณา เมืองนิล	สมาชิก		9	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20
7	น.ส.ฐานิต เอี่ยมรอด	สมาชิก		93	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	45
8	นายถนอม เมืองนิล	สมาชิก		450	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	10
9	นายทองอยู่ พงสมปิติ	สมาชิก		3	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20
10	นางศรีไพร คตบุญ	สมาชิก		147	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	30
11	นายสมกิจ เนียมทอง	สมาชิก		10	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	10
12	นายสามารถ เชื้อนวัฒน์	สมาชิก		428	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20
13	นางวรรณภา แฉิมสำภา	สมาชิก		166	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	30
14	น.ส.ละเมียด ชุ่มเปี่ยม	สมาชิก		302	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	40
15	น.ส.สุวิรัตน์ บัวชัย	สมาชิก		440	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20
16	นางชนิษฐา ขอบกลาง	สมาชิก		272	2	ธรรมาวุธเหนือวัด	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	39
17	นางน้ำทิพย์ เมฆภูมิ	สมาชิก		29	1	ธรรมาวุธใต้วัด	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	30
18	นายปรีชาพล ชุ่มเปี่ยม	สมาชิก		531	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	30
19	นายสวัสดิ์ เมืองนิล	สมาชิก		290	2	ธรรมาวุธเหนือวัด	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	40
20	นางสินัด อ่วมเข้า	สมาชิก		279	2	ธรรมาวุธเหนือวัด	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	45
21	นางทองใบ อุ่นจิตร	สมาชิก		100	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	30
22	น.ส.สุปราณี สอนเดือน	สมาชิก		357	2	ธรรมาวุธเหนือวัด	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	30
23	นายบุญเชิด สร้อยประดิษฐ์	สมาชิก		192	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20
24	นายสำราญ เสาน่วม	สมาชิก		310	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	15
25	นายประเสริฐ ป้อมวงษ์	สมาชิก		384	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	25
26	นายสมใจ ประจง	สมาชิก		268	2	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17000	เชิงเดี่ยว	ข้าว	45
27	นายวิเชียร เทศผล	สมาชิก		90	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17001	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20
28	นางชนิดา เทศผล	สมาชิก		231	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17002	เชิงเดี่ยว	ข้าว	10
29	นางวรรณภา แฉิมสำภา	สมาชิก		90	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17003	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20
30	นางบุญเรือน นามคง	สมาชิก		106	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17004	เชิงเดี่ยว	ข้าว	10
31	นางนันทรัตน์ จันทรา	สมาชิก		86	3	ดักคะนน	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17005	เชิงเดี่ยว	ข้าว	15
32	นายศุภวัฒน์ มีเหม	สมาชิก		349	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17006	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20
33	นายสุรชัย มีเหม	สมาชิก		349	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17007	เชิงเดี่ยว	ข้าว	15
34	นายวิรัตน์ อินทร์คุ้ม	สมาชิก		23	2	ธรรมาวุธเหนือวัด	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17008	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20
35	นางผ่องศรี ชุ่มสิงห์	สมาชิก		233	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17009	เชิงเดี่ยว	ข้าว	10
36	นายสมหมาย อินทร์	สมาชิก		328	10	ดักคะนนพัฒนา	ธรรมาวุธ	เมืองชัยนาท	ชัยนาท	17010	เชิงเดี่ยว	ข้าว	20

กิจกรรมธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการทำเกษตรกรรมเป็นพื้นฐานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในการทำเกษตรกรรมจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรดินที่สมบูรณ์ มีปริมาณธาตุอาหารในดินสูงเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช แต่ทรัพยากรดินในประเทศไทยถูกใช้งานมาอย่างขาดการดูแลรักษาที่ดี ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมและเกิดข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์มากขึ้น วิธีที่จะรักษาคุณภาพดินและฟื้นฟูให้กลับมามีระดับความอุดมสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จำเป็นต้องพึ่งพาและให้ความสำคัญต่อการเกษตรธรรมชาติ เกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ เข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาคาใช้สารเคมีที่มีต้นทุนสูง และแก้ความเสื่อมโทรมให้เกิดขึ้นในระยะยาว

กรมพัฒนาที่ดินได้ให้ความสำคัญในเรื่องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งมีผลกระทบต่อการปรับโครงสร้างดินและให้ธาตุอาหารที่จำเป็นแก่พืช การใช้ปุ๋ยอินทรีย์มีหลายรูปแบบ เช่น ปุ๋ยพืชสด โดยการใช้เมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วเช่น ถั่วมะแฮะ ถั่วพรีา โสนอัฟริกัน ปอเทือง นำมาปลูกและไถกลบ การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ โดยนำเอาเศษพืชจากไร่นา จากโรงงานอุตสาหกรรม จากครัวเรือน จากตลาด นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพ จะเป็นการใช้วัสดุให้เกิดประโยชน์ ลดมลภาวะต่างๆ และขยะได้ นอกจากนี้ยังช่วยลดการเผาเศษซากพืชในไร่นาและขยะได้มากขึ้น ประกอบกับทิศทางของการทำการเกษตรที่มุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยทั้งตัวผู้ผลิตและผู้บริโภค เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์การทำการเกษตรแบบอินทรีย์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากดินได้อย่างยั่งยืน และเพื่อเป็นการช่วยเกษตรกรลดต้นทุนการผลิตโดยใช้สารอินทรีย์เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมี หรือใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสม ได้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ขึ้นในพื้นที่การดูแลของสถานีพัฒนาที่ดินแต่ละจังหวัด รวมถึงหน่วยงานในกรมพัฒนาที่ดินที่มีศักยภาพในการผลิตเพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรนำเอาเศษวัสดุเหลือใช้ในไร่นา ในครัวเรือน และจากโรงงานอุตสาหกรรมมาฝากไว้ที่ธนาคาร ธนาคารจะทำการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ให้เกษตรกรมาเบิกถอนเอาไปใช้ประโยชน์ เมื่อวัสดุนั้นย่อยสลายแล้ว หรือให้เกษตรกรกู้ยืมจากธนาคารไปใช้แล้วใช้นี้ด้วยวัสดุเหลือใช้จากไร่นาและโรงงานอุตสาหกรรมหรือปุ๋ยคอก เพื่อให้เกิดการผลิตและมีการนำไปใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง มีราคาถูกพร้อมทั้งช่วยลดปัญหาจากการเผา การกำจัด หรือทิ้งขยะในธนาคาร

นอกจากนี้กรมพัฒนาที่ดินได้นำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาเผยแพร่ให้เกษตรกรนำไปดำเนินการและใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของตนเองด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อดำเนินการผลิตและใช้ประโยชน์ปุ๋ยอินทรีย์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ในการเกษตร

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรลดละเลิกการเผาด้วยการนำเอาวัสดุเหลือใช้จากไร่นามาผลิตปุ๋ยอินทรีย์ลดการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นการลดต้นทุนในการผลิต

๓. ประเภทของปุ๋ยอินทรีย์

๓.๑ ปุ๋ยหมัก เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากการนำซากหรือเศษเหลือจากพืชหมักรวมกันและผ่านกิจกรรมการย่อยสลายโดยกิจกรรมจุลินทรีย์ จนเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมเป็นวัสดุอ่อนนุ่ม เปื่อยยุ่ย ไม่แข็งกระด้าง ไม่มีกลิ่น มีสีน้ำตาลปนดำ

๓.๒ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ (น้ำหมัก) หมายถึง ของเหลวที่ได้จากการย่อยสลายวัสดุเหลือใช้จากพืชหรือสัตว์ที่มีลักษณะสด โดยกิจกรรมของจุลินทรีย์ในสภาพที่ไม่มีออกซิเจนเป็นส่วนใหญ่ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีลักษณะเป็นของเหลวใสสีน้ำตาลซึ่งประกอบด้วย คาร์โบไฮเดรต กรดอินทรีย์ กรดอะมิโน กรดฮิวมิก น้ำย่อย วิตามิน แร่ธาตุ และฮอร์โมน น้ำหมักที่ผลิตจากวัสดุต่างชนิดกันส่งผลให้มีปริมาณฮอร์โมนต่างกันไปด้วย (กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๔๘) ฮอร์โมนพืชที่พบในปุ๋ยอินทรีย์น้ำมี ๓ ชนิด ได้แก่ออกซิน ไซโตไคนิน และจิบเบอเรลลิน ซึ่งส่วนผสมที่ใช้ในการทำน้ำหมักคือ ผักหรือผลไม้: กากน้ำตาล: น้ำ: สารเร่งชุปเปอร์ พด.๒ ในอัตราส่วน ๔๐:๑๐:๑๐:๑ ใช้เวลาหมัก ๗ วัน หรือทำจากปลาหรือหอยเชอรี่: กากน้ำตาล: ผลไม้: น้ำ: สารเร่งชุปเปอร์ พด.๒ ๓๐:๑๐:๑๐:๑๐:๑ ใช้เวลาหมัก ๒๑ วัน สามารถนำไปใช้ช่วยเร่งการเจริญเติบโตของพืช การออกดอก การติดผล และการเพิ่มผลผลิต

๔. วิธีการดำเนินโครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

๔.๑ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกร ให้คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่กรมพัฒนาที่ดินเข้าไปพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ไว้ และมีความเข้มแข็ง ซึ่งมีความสนใจที่จะดำเนินการ โดยกลุ่มเกษตรกรที่จะดำเนินการควรมีจำนวนสมาชิก ๒๐-๓๐ คน

๔.๒ การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์จำแนกออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑) ธนาคารน้ำหมักชีวภาพ กลุ่มเกษตรกรดำเนินการผลิตน้ำหมักชีวภาพตั้งต้นประมาณ ๗,๐๐๐ ลิตร ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินสนับสนุน วัสดุหมัก กากน้ำตาล ถังหมัก และสารเร่งชุปเปอร์ พด.๒. ให้ตามจำนวนเป้าหมายที่จะผลิต

๒) ธนาคารปุ๋ยหมัก (สูตรพระราชทาน) กลุ่มเกษตรกรดำเนินการผลิตปุ๋ยหมักตั้งต้น ๓๐ ตัน ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินสนับสนุน วัสดุสัตว์ และสารเร่งชุปเปอร์พด.๑. ให้ตามจำนวนเป้าหมายที่จะผลิต

๔.๓ กลุ่มเกษตรกรดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อบริหารจัดการขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่ผลิตจนถึงจัดทำบัญชี รับฝาก ถอน กู้ยืม พร้อมทั้งกำหนดอัตราดอกเบี้ยในการฝากและกู้ยืม

๔.๔ กำหนดระเบียบในการดำเนินงานในการฝาก ถอน กู้ยืม พร้อมอัตราดอกเบี้ย

๔.๕ กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกที่จะเข้าร่วมโครงการ พร้อมกำหนดเงื่อนไข บทลงโทษกรณีทำผิดเงื่อนไข

๔.๖ กลุ่มเกษตรกรต้องมีเงื่อนไขในการประกอบดำเนินงานต่อเนื่องได้ไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๕. การบริหารธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

๕.๑ บริหารงานโดยคณะกรรมการบริหารงาน กำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานให้สมาชิกทราบในที่ประชุมทุกเดือน

๕.๒ คณะกรรมการบริหารจะต้องทำบัญชี รับฝาก ถอน การให้กู้ยืม การส่งใช้คืนต้นและดอกเบี้ย

๕.๓ ให้หมอดินและเจ้าหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดินตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการทุกเดือน

๕.๔ ประสานให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนการดำเนินการต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเรื่องของตลาดเพื่อรองรับผลผลิตที่ได้

๕.๕ แนวทางการดำเนินของธนาคารปุ๋ยอินทรีย์มีดังนี้

การดำเนินงานธนาคารปุ๋ยหมัก (สูตรพระราชทาน)

การฝากวัสดุผลิตปุ๋ยหมัก - ธอนปุ๋ยหมัก

การฝากวัสดุผลิตปุ๋ยหมัก	การแลกเปลี่ยนเป็นปุ๋ยหมัก
- ขี้วัว ๑ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๒ กิโลกรัม
- ขี้หมู ๑ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๒ กิโลกรัม
- ขี้ไก่ฟาร์ม ๑ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๒ กิโลกรัม
- ขี้ไก่เล็กลบ ๑ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๑ กิโลกรัม
- ฟางข้าว ๑ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๑ กิโลกรัม
- เปลือกมันสำปะหลัง ๑๐ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๑ กิโลกรัม
- กากอ้อย ๑๐ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๑ กิโลกรัม
- เศษใบไม้/เศษหญ้าแห้ง ๑๐ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๑ กิโลกรัม
- เศษใบไม้/เศษหญ้าสด ๒๐ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๑ กิโลกรัม
- ใบอ้อย/ข่อย/ข่อยสด ๒๐ กิโลกรัม	- ปุ๋ยหมัก ๑ กิโลกรัม

ธนาคารน้ำหมักชีวภาพ (สารเร่งซูเปอร์ พด. ๒)

การฝากวัสดุผลิตน้ำหมักชีวภาพ - การเบิกถอนน้ำหมักชีวภาพ

การฝากวัสดุผลิตน้ำหมักชีวภาพ	การแลกเปลี่ยนเป็นน้ำหมักชีวภาพ
- ผักกาดใบ จำนวน ๑๖ กิโลกรัม	- น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ลิตร
- ผักกาดผล จำนวน ๑๖ กิโลกรัม	- น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ลิตร
- ผักกาดดิบ-สุก จำนวน ๑๖ กิโลกรัม	- น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ลิตร
- ปลา จำนวน ๑๒ กิโลกรัม	- น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ลิตร
- หอย ต่างๆ จำนวน ๑๒ กิโลกรัม	- น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ลิตร
- กระดุกสัตว์ จำนวน ๑๒ กิโลกรัม	- น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ลิตร

๖. เป้าหมาย

การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ (ต่อยอด) จำนวน ๑ แห่ง สมาชิก ๖๔ ราย

๗. สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน เลขที่ ๒๕ หมู่ ๙ บ้านทับใต้ ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

๘. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๙. งบประมาณการดำเนินงาน รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๓๘,๘๐๐ บาท

- ผลิตปุ๋ยหมัก จำนวน ๓ ตัน รวมเป็นเงิน ๑๐,๒๐๐ บาท
- ผลิตน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๒,๒๐๐ ลิตร รวมเป็นเงิน ๒๘,๖๐๐ บาท

๑๐. ผลการดำเนินงาน

๑๐.๑ ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

สมาชิกในกลุ่มเกิดการเรียนรู้วิธีการผลิตและการใช้ประโยชน์จากปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ เกิดความตระหนักรู้และสามารถลดปริมาณขยะและเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรในพื้นที่

๑๐.๒ ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

- ผลิตปุ๋ยหมัก จำนวน ๓ ตัน
- ผลิตน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๒,๒๐๐ ลิตร

๑๑. ประโยชน์ที่ได้รับ

- ๑) เกิดการเรียนรู้ในกลุ่มเกษตรกร ในวิธีการผลิตและการใช้ประโยชน์จากปุ๋ยอินทรีย์
- ๒) ลดต้นทุนการผลิตด้านการเพาะปลูก และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
- ๓) เกิดความตระหนักรู้ และสร้างความร่วมมือในกลุ่มจัดตั้งและเป็นสมาชิกธนาคารให้เกษตรกรเป้าหมายได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการผลิตในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
- ๔) ลดปริมาณขยะและเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรในพื้นที่

ภาพกิจกรรมต่อยอดธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

๑. ประชุมกลุ่มและถ่ายทอดความรู้ด้านพัฒนาที่ดิน

๒. การผลิตปุ๋ยหมัก พด. ๑

๓. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.๒

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (การเกษตรสร้างมูลค่า)

แผนงานที่ ๓ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

กิจกรรมการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาทได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ คือ ค่าก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาขนาด ๑,๒๖๐ ไร่.ม. เป้าหมาย ๑๒๐ บ่อ งบประมาณ ๒,๒๒๐,๐๐๐ บาท

ผลการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

กรมพัฒนาที่ดิน

สพข.	สพด.	อำเภอ	เป้าหมาย (บ่อ)	ตำบล	เป้าหมาย (บ่อ)
๑	ชัยนาท	เนินขาม	๔๕	สุขเดือนห้า	๑๕
				เนินขาม	๒๒
				กะบกเตี้ย	๘
		หันคา	๒๙	หนองแขง	๕
				ไพรมกยูง	๕
				เด่นใหญ่	๑๙
		วัดสิงห์	๑๒	วังหมัน	๑๐
				หนองขุน	๒
		หนองมะโมง	๓๔	สะพานหิน	๑
				หนองมะโมง	๑๐
				วังตะเคียน	๑๖
				กุดจอก	๗
รวม			๑๒๐		๑๒๐

ภาพกิจกรรมการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาของกระทรวง (Road map) โดยมีการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ และประมง เน้นให้ความสำคัญในเรื่องการลดต้นทุนการผลิต โดยการรวมกลุ่มทำการผลิตเป็นแปลงใหญ่เพื่อให้เกิดกิจกรรมลดต้นทุนการผลิตตาม ที่กำหนด และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ผลผลิต มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด เชื่อมโยงตลาดเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้าเพื่อแก้ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่มีกรมส่งเสริมการเกษตร (กสกร.) เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อน ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตและบริหารจัดการร่วมกัน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพราคาเป็นธรรม เพื่อลดต้นทุนการผลิตและให้การผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรและเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจในการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมในการปลูกพืชให้คำแนะนำการผลิตพืชในพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการผลิตพืชสินค้าเป้าหมายเพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตและส่งเสริมสนับสนุนการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร การผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต รวมถึงยังส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่มีความรู้ด้านงานพัฒนาที่ดินให้สามารถนำปัจจัยการผลิตที่ได้รับนำไปสาธิตในพื้นที่ของตนเองให้เกิดผลได้อย่างถูกต้อง และให้เกิดการขยายผลความรู้ไปยังเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีให้เข้าถึงตัวเกษตรกร กรมพัฒนาที่ดินจึงได้จัดกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดินให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำปัจจัยการผลิตที่ได้รับนำไปสาธิตในพื้นที่ของตนเองให้เกิดผลได้อย่างถูกต้อง

๒.๒ เพื่อส่งเสริมและสาธิตการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่แปลงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้มีศักยภาพ มีความเหมาะสมในการผลิตพืช และใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๓. เป้าหมาย

พื้นที่เป้าหมายกรมส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองตาตน (S) ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท เกษตรกรที่เข้าร่วมอบรมจำนวน ๒๐ ราย

๔. พื้นที่ดำเนินการ

แปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองตาตน (S) ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

๕. หน่วยงานดำเนินการ

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘)

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

พื้นที่แปลงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ได้รับการพัฒนาคุณภาพดิน ให้มีความเหมาะสมในการผลิตพืชเพื่อให้มีศักยภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้น

๘. ผลสัมฤทธิ์

เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่สามารถนำความรู้ด้านงานพัฒนาที่ดินไปปรับใช้กับปัจจัยการผลิตที่ได้รับนำไป สาธิตในพื้นที่ของตนเองให้เกิดผลได้อย่างถูกต้อง สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตให้สามารถแข่งขันได้และมีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๙. แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน

๙.๑ การประชุมชี้แจงโครงการฯ

เจ้าหน้าที่ เข้าชี้แจงกิจกรรม “การถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน” ของกรมพัฒนาที่ดิน ในรายละเอียดต่างๆ เพื่อรับทราบและให้มีการรับรู้ร่วมกันในหน่วยงานและท้องถิ่น ในหลักสูตรการพัฒนากองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน เป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ และสถานที่ใช้ในการฝึกอบรม เป็นต้น

ทีมวิทยากร โดยจัดทีมวิทยากรจากบุคลากรของ สพข./สพด. วิทยากรหมอดิน และอาจใช้สื่อ Multimedia Online หรือการใช้รูปแบบของ e – Learning ในแต่ละรายวิชาได้

๙.๒ การคัดเลือกเกษตรกร

- ประธานเจ้าภาพ (กสก.) เพื่อทราบพื้นที่แปลงใหญ่เป้าหมายดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ จำนวน ทั้งหมดกี่แปลง พื้นที่ทั้งหมดกี่ไร่ เกษตรกรกี่ราย มีแปลงใหญ่ผลิตพืชใดบ้าง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของพื้นที่ เป้าหมายตามที่กรมฯ ได้จัดแผนงานงบประมาณไปให้อีกครั้ง

- สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ประธานผู้จัดการแปลงเพื่อจัดทำแผนความต้องการในหลักสูตรวิชาที่สนใจ

๙.๓ หลักสูตร “การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน” จำนวน ๗ รายวิชา เป็นต้น

๑) แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

๒) พื้นที่ความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจ

๓) การวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๔) การจัดการดินและปุ๋ย

๕) การจัดการดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ

๖) การบริหารจัดการน้ำ

๗) การเข้าถึงสารสนเทศและการใช้ประโยชน์ Application กรมฯ

๙.๔ สถานที่จัดฝึกอบรม/การอบรมให้เป็นไปตามแผนการอบรมที่กำหนด

ดำเนินการ เดือน มีนาคม ๒๕๖๘ – พฤษภาคม ๒๕๖๘

ตารางการฝึกอบรม

เวลา	กิจกรรม/เนื้อหาวิชา
๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.	๑. การจัดการดินและปุ๋ย
๐๙.๓๐ – ๑๐.๓๐ น.	๒. การวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๑๐.๓๐ – ๑๐.๔๕ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๐.๔๕ – ๑๑.๓๐ น.	๓. การจัดการดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ
๑๑.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	๔. การเข้าถึงสารสนเทศและการใช้ประโยชน์ Application กรมฯ
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ – ๑๔.๓๐ น.	ทบทวน/แลกเปลี่ยนเรียนรู้/พร้อมตอบข้อซักถาม

๙.๕ การเบิกจ่ายงบประมาณ

ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน (จัดอบรม)

เป้าหมายพื้นที่แปลงใหญ่ของกรมส่งเสริมการเกษตร แปลงใหญ่ขนาดเล็ก (S) จำนวน ๑ แปลง
เกษตรกร ๒๐ ราย งบประมาณ ๑,๘๐๐ บาท ได้แก่

๑. อาหาร ๑ มื้อ มื้อละ ๗๐ บาท จำนวน ๒๐ ราย เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท

๒. อาหารว่าง ๑ มื้อ มื้อละ ๒๐ บาท จำนวน ๒๐ ราย เป็นเงิน ๔๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท

ทั้งนี้ ทุกรายการสามารถถัวจ่ายงบประมาณได้ โดยให้ผู้จัดอบรมเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ
กระทรวงการคลังฯ

๙.๖ การรายงานผลการปฏิบัติงาน

- รายงานความก้าวหน้าการฝึกอบรมเกษตรกรแปลงใหญ่ให้กรมฯ ทราบหลังจากดำเนินการเสร็จ
สิ้นครบตามจำนวนเป้าหมาย

- สรุปรายงานเป็นรูปเล่มพร้อมภาพประกอบในการฝึกอบรม โดยส่งรูปเล่มพร้อม CD ให้กรมฯ
เพื่อสรุปผลงานในภาพรวมของกรมฯ

๙.๗ การติดตาม/ประเมินผล

หลังจากดำเนินการอบรมเสร็จสิ้นแล้ว ติดตามผลการดำเนินงานในระดับผลผลิต (Output) จาก
ระบบรายงานผลการดำเนินงานตามแบบฟอร์ม สกป.๓๐๑ (ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ) และแบบฟอร์มการประเมินผล
(ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ)

ภาพกิจกรรมพัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

- เป้าหมายพื้นที่แปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองตาตน (S) ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท
ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินแปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองตาตน (S) ตำบลอุ่มตะเภา อำเภอมโนรมย์
จังหวัดชัยนาท วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๘

กิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS)

พัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (กลุ่มต่อยอดขั้นที่ ๒ : ปีแรก)

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจังอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน โดยให้การสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมและเต็มใจ เข้าร่วมการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สนับสนุนช่วยเหลือด้านการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ ถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการด้านเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกร ดำเนินการยื่นสมัครขอรับการรับรองมาตรฐานพืชอินทรีย์กับกรมวิชาการเกษตร และมาตรฐานข้าวอินทรีย์กับกรมการข้าว หรือในกรณีที่มีความพร้อมยื่นสมัครขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์มาตรฐาน IFOAM จากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ อย่างไรก็ตามกลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ เป็นเกษตรกรรายย่อยที่ทำเกษตรอินทรีย์ด้วยจิตวิญญาณ เป็นวิถีชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเกื้อกูล เรียกว่า “เกษตร อินทรีย์ พื้นบ้าน” เกษตรกรเหล่านี้ไม่สามารถเข้าถึงหน่วยตรวจรับรองได้เพราะมีค่าตรวจรับรองสูงและไม่คุ้มกับผลผลิตที่มีน้อย รวมทั้งมีระบบเอกสารให้บันทึกจำนวนมาก การขับเคลื่อนกลุ่มผลิตเกษตรอินทรีย์จำเป็นต้องทำสอดคล้องกันทั้งระบบ ตั้งแต่การผลิต การรับประกันคุณภาพจนถึงการตลาด ขึ้นอยู่กับผู้ผลิตต้องการเข้าสู่ การตลาดระดับใดที่คู่ค้าและผู้บริโภคยอมรับ ดังนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวคือ การดำเนินการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PARTICIPATORY GUARANTEE SYSTEMS, PGS)

กรมพัฒนาที่ดินได้ร่วมกับมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สนับสนุนด้านเทคนิควิชาการในการพัฒนากลุ่มเกษตรอินทรีย์ด้วยกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems, PGS) มีเป้าหมายการยอมรับของตลาดภายในประเทศและภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และการยอมรับเชิงนโยบายของรัฐ กระบวนการตรวจและรับรอง ใช้หลักการ PGS IFOAM และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (Thai Standard Agriculture) มกษ.๙๐๐๐ - ๒๕๖๔ ปรับประยุกต์เข้ากับบริบทของเกษตรกรรายย่อยในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย โดยทางกรมพัฒนาที่ดินได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนเรื่องการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน และในปี ๒๕๖๗ กรมฯ มีแผนงานโครงการที่จะสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยแบ่งเป็นลำดับขั้นของกลุ่มในการพัฒนาภายใต้นโยบายเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ สำหรับโครงการนี้เป็นกลุ่มขั้นที่ ๒ ที่พร้อมจะยกระดับเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะได้รับการสนับสนุนต่อยอดให้ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้สามารถดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. คุณสมบัติของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

เป็นกลุ่มที่มีความพร้อมและเริ่มดำเนินการขั้นตอนแรกของกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS คือ การจัดการเตรียมเอกสาร ข้อมูลสมาชิกและขึ้นทะเบียนกลุ่ม จัดทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกลุ่ม และข้อกำหนดการได้รับการรับรองของกลุ่ม กฎกติกา และบทลงโทษของกลุ่ม และจัดทำแผนการผลิตเกษตรอินทรีย์/แผนผังแปลงผลิตเกษตรอินทรีย์ (แบบฟอร์ม F๒)

๔. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการฯ (กลุ่มต่อยอด ขั้นที่ ๒ ปีแรก) เป้าหมาย ๒ กลุ่มเกษตรกร ๑๔ ราย พื้นที่ ๑๒๔.๗๕ ไร่ ใน ๑ อำเภอ

๕. วิธีการดำเนินงาน

๕.๑ เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินที่ดูแลกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (มิสเตอร์เกษตรอินทรีย์) ดำเนินการตามแนวทางที่ได้ผ่านการอบรมมาแล้ว และตามคู่มือการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม พี จี เอส (Participatory Guarantee Systems for Organic Agriculture PGS Operational Manual)

๕.๒ มิสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพด. ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกับกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

- ๑) กลุ่มเกษตรกร และพี่เลี้ยงกลุ่ม จัดกระบวนการกลุ่มตามเอกสารคู่มือ PGS โดยดำเนินการ
 - จัดทำโครงสร้างองค์กรการบริหารกลุ่ม
 - จัดทำคู่มือ PGS ประจำกลุ่ม และระบบเอกสารที่จำเป็น กำหนดกฎกติกา บทลงโทษ
 - แต่งตั้งผู้ตรวจประเมินประจำกลุ่มและผู้ตัดสินให้การรับรองโดยคัดเลือกผู้ที่มีความเข้าใจเกษตรอินทรีย์ ซึ่งในระยะแรกอาจตั้งบุคคลภายนอก เช่น นักวิชาการ นักพัฒนา ร่วมเป็นคณะกรรมการได้เพื่อเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ และจัดทำระบบเอกสาร

-วางแผนการตรวจเยี่ยมฟาร์มเพื่อนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มทำการตรวจเยี่ยมฟาร์มให้ครบจำนวนที่วางแผนไว้ นำผลการตัดสินเข้าที่ประชุมกลุ่ม

๒) ถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การตรวจเยี่ยมฟาร์มเพื่อนในกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS” ให้กับเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ตรวจประเมินแปลง/ฟาร์ม

๓) สนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกรฯ ได้แก่ ถังหมัก กากน้ำตาล พืชสมุนไพร วัสดุดีสำหรับผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เมล็ดพันธุ์พืชอินทรีย์ หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าใจและสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้ในการผลิตระบบเกษตรอินทรีย์

๕.๓ ดำเนินการตามกระบวนการ PGS ๗ ขั้นตอน สรุปดังนี้

๑) วิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มว่าสมาชิกในกลุ่มมีการเพาะปลูกพืชอะไร ทำการเลี้ยงสัตว์ชนิดใดบ้าง มีสมาชิกคนใดบ้างที่พร้อมทำการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ มีสมาชิกกี่คนที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน

เกษตรกรอินทรีย์แล้ว ฯลฯ จัดทำโครงสร้างของกลุ่มให้มีความชัดเจน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการและการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกลุ่มให้มีความต่อเนื่องและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เรียนรู้ทำความเข้าใจมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ โดยเข้ารับการอบรมเรื่องเกษตรกรอินทรีย์กับหน่วยงานต่างๆ ถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกในกลุ่ม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

๓) เรียนรู้กระบวนการ พี จี เอส กำหนดการประชุมกลุ่มเป็นประจำ การวางแผนการบริหารงานในกลุ่ม ทุรอบการผลิต ร่วมกันกำหนด กฎ กติกา บทลงโทษ และมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ของกลุ่ม รวมทั้งเสนอปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้การควบคุมมาตรฐานการผลิตเกษตรกรอินทรีย์เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๔) กลุ่มให้คำปรึกษา สมาชิกทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ของกลุ่ม

๕) กลุ่มจัดทำเอกสารที่จำเป็น ได้แก่ ใบสมัครเข้าร่วมระบบ พี จี เอส (ตามแบบฟอร์ม F๑) จัดทำข้อมูล ชื่อ ที่อยู่ แผนการผลิตเกษตรกรอินทรีย์ แผนผังแปลง ตำแหน่งพื้นที่ปลูก ขนาดแปลง ประวัติการทำแปลง ปริมาณและคุณภาพผลผลิต (ตามแบบฟอร์ม F๒)

๖) ร่วมกันตรวจเยี่ยมฟาร์มเพื่อน และตัดสินใจให้การรับรอง แปลงผลิตทุกแปลงต้องได้รับการตรวจเต็มรูปแบบตามข้อกำหนด โดยใช้แบบตรวจประเมิน (checklists แบบฟอร์ม F๔) ทำการตรวจเยี่ยมฟาร์มเพื่อนอย่างน้อยปีละครั้ง หรือตามรอบของพืชที่ผลิต (ในช่วงแรกควรตรวจอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง) นำผลการตรวจประเมินเข้าที่ประชุมกลุ่มให้คณะกรรมการตัดสินใจให้การรับรอง

๗) กลุ่มรวบรวมฐานข้อมูลสมาชิกทั้งหมดในกลุ่ม บันทึกข้อมูลเอกสารใบสมัคร F๑ เอกสารแผนการผลิต F๒ F๔ ค่าพิกัด เอกสารอื่นๆ และรูปภาพที่เกี่ยวข้อง เข้าระบบฐานข้อมูลเกษตรกรอินทรีย์ในเว็บไซต์ของกรมฯ <http://www.ddd.go.th> เลือก Icon “การรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ PGS” และเลือกฐานข้อมูลโครงการเกษตรกรอินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดิน หรือเข้าใช้งานได้โดยตรงพิมพ์ URL <https://pgsorganic.ddd.go.th>

๕.๔ รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนตามแบบฟอร์ม สงป. ๓๐๑ จัดส่งให้กับ กผง.

๖. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๗. งบประมาณการดำเนินงาน รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๑,๐๐๐ บาท

๗.๑) พัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ (กลุ่มหัตถ์คาอแกนิค) สมาชิกกลุ่ม ๖ ราย รายละ ๑,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท

๗.๒) พัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ (กลุ่มPGSเกษตรคนหันคา) สมาชิกกลุ่ม ๘ ราย รายละ ๑,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

๘. ผลผลิตและผลลัพธ์

๘.๑ ผลผลิต

๑) เกษตรกร ๒ กลุ่ม จำนวน ๑๔ ราย ได้รับความรู้เรื่องการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสมกับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ และเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS

๘.๒ ผลลัพธ์

๑) พื้นที่ทางการเกษตร ๑๒๔.๗๕ ไร่ ได้รับการปรับเปลี่ยนเพื่อเตรียมเข้าสู่การผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความพร้อมและเตรียมการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๙. ตัวชี้วัด

๙.๑ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ครบตามเป้าหมาย จำนวน ๒ กลุ่ม เกษตรกร ๑๔ ราย พื้นที่เกษตรกรรมจำนวน ๑๒๔.๗๕ ไร่

๙.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความเข้าใจในการดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการ PGS และดำเนินการเขียนแบบฟอร์ม F ๒ ได้

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับ

๑๐.๑ กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาเข้าสู่การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตเกษตรอินทรีย์

๑๐.๒ กลุ่มสามารถนำองค์ความรู้มาใช้ในการพัฒนากลุ่มให้ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS

ภาพกิจกรรมพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม

รายชื่อสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS
(กลุ่มต่อยอดขั้นที่ ๒ : ปีแรก)

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	ประเภทกลุ่มสมาชิก	ลำดับที่	รายชื่อสมาชิกภายในกลุ่ม	ตำแหน่ง	เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	พื้นที่ (ไร่)	พืช		แปลง	ชนิดพืชปลูก	สถานะเกษตรกรอินทรีย์
												X	Y			
				๑๔							๑๒๔.๗๕					
๑	หันคาอเนกนิค	อื่นๆ		๖							๒๑					กลุ่มขั้นที่ ๒ ต่อยอดปีแรก
			๑	นายสุวรรณ์ มงคลเมฆ	ประธานกลุ่ม	๒๔๐	๔	หันคา	หันคา	ชัยนาท	๗.๗๕	๖๐๙๘๙๙	๑๖๖๐๒๔๒	มงคลเมฆ	ไม้ผล/พืชผัก	
			๒	นายเลิศฤทธิ์ ชัยพิภพ	สมาชิก	๓๑๑	๔	หันคา	หันคา	ชัยนาท	๑	๖๑๐๙๖๖	๑๖๖๑๔๕๖	บ้านโพนายเป็ยร์	ข้าว	
			๓	นางเม่า ยอดคำเนิน	สมาชิก	๑๓๖	๔	หันคา	หันคา	ชัยนาท	๒.๒๕	๖๐๙๘๙๕	๑๖๖๑๔๕๙	เม่า ยอดคำเนิน	ไม้ผล/พืชผัก	
			๔	นายสนม หอมยามเย็น	สมาชิก	๗๑๔	๓	หันคา	หันคา	ชัยนาท	๗	๖๑๐๐๓๖	๑๖๖๐๕๑๘	หอมยามเย็น	ไม้ผล	
			๕	นางสาวปัทมา จันทรรักษ์	สมาชิก	๒๙	๔	หันคา	หันคา	ชัยนาท	๒.๒๕	๖๑๒๑๕๘	๑๖๖๑๔๖๓	ปัทมา	ไม้ผล/พืชผัก	
			๖	นางสาวจริยา สุเยาว์	สมาชิก	๑๒	๕	หันคา	หันคา	ชัยนาท	๐.๗๕	๖๐๖๐๓๗	๑๖๖๑๖๕๘	จริยา สุเยาว์	ไม้ผล/พืชผัก	
๒	PGS เกษตรคนดี	กลุ่มวิสาหกิจ		๘							๑๐๓.๗๕					กลุ่มขั้นที่ ๒ ต่อยอดปีแรก
			๑	นางสาวอมร ศรีบุญนาค	ประธาน	๑๓๕	๑	สามง่ามทำโนน	หันคา	ชัยนาท	๖	๖๑๐๐๓๖	๑๖๖๑๔๗๕	ศรีบุญนาค	ไม้ผล	
							๑	สามง่ามทำโนน	หันคา	ชัยนาท	๑๒.๗๕	๖๑๐๑๐๐	๑๖๖๑๔๗๖	ศรีบุญนาค๒	ไม้ผล	
			๒	นายฤทธิชัย ศุภมั่ง	สมาชิก	๑๔๖	๑๑	โพธิ์ทอง	หันคา	ชัยนาท	๕.๕	๖๐๐๒๒๕	๑๖๖๑๔๓๒	พรพัฒน์ฟาร์ม	ไม้ผล/พืชไร่	
			๓	นายอำนาจ เลาใจ	สมาชิก	๑๔๘	๓	สามง่ามทำโนน	หันคา	ชัยนาท	๔	๖๐๙๕๗๒	๑๖๖๑๒๔๘	อำนาจ	ไม้ผล	
			๔	นางสาวชญาณัฏฐ์ อัมพวนนท์	สมาชิก	๙๙	๔	ห้วยสูง	หันคา	ชัยนาท	๑๐	๖๑๔๕๖๒	๑๖๖๑๕๕๒	สวนเศรษฐี	ไม้ผล	
			๕	นางสาวพร บุญเงิน	สมาชิก	๗๓	๖	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	๒	๕๙๙๗๑๑	๑๖๖๑๑๖๘	พรบุญเงิน	ไม้ผล	
			๖	นายทรงศักดิ์ พวงสุข	สมาชิก	๑๖	๖	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	๒	๖๐๐๑๖๑	๑๖๖๑๖๐๓	ทรงศักดิ์	ไม้ผล	
			๗	นางน้ำทิพย์ แฉ่งนคร	สมาชิก	๒	๖	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	๖	๕๙๙๗๑๗	๑๖๖๑๑๑๕	น้ำทิพย์	ไม้ผล	
			๘	นายสำรวม พวงสุข	สมาชิก	๑๐๘	๓	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	๖	๕๙๙๗๑๖๓	๑๖๖๑๒๖๗	สำรวม พวงสุข	ไม้ผล	

กิจกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม และปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างประชาชนในกลุ่มต่างๆ เนื่องจากการจัดการทรัพยากรที่ดินมีลักษณะรวมศูนย์ ขาดการเชื่อมโยงกับพื้นที่ในขณะที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้น ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง เพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่ดิน เป็นไปอย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการใช้ที่ดิน โดยนำข้อมูลสภาพแวดล้อมมาพิจารณา หรือวิเคราะห์ควบคู่ไปกับข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การวางแผนการใช้ที่ดิน จำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการใช้ที่ดินในปัจจุบัน แล้วให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้อย่างยั่งยืน

การวางแผนการใช้ที่ดิน จึงจำเป็นต้องทั้งศาสตร์และศิลป์ เนื่องจากปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ทั้งปัจจัยทางด้านกายภาพ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคมและปัจจัยในด้านนโยบายการบริหารจัดการการวางแผนการใช้ที่ดินในแต่ละพื้นที่ จึงควรมีแผนงานและกลยุทธ์ที่แตกต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตามการวางแผนการใช้ที่ดินในแต่ละพื้นที่จะต้องคำนึงถึงการจัดการบนพื้นฐานของศาสตร์ต่างๆ แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ครอบคลุมในทุกมิติที่เกี่ยวข้อง กรมพัฒนาที่ดินจึงให้ความสำคัญและมุ่งเน้นให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการวางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจหลักการและการบวนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล
- ๒) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๓. หัวข้อวิชาการฝึกอบรม

- ๑) กระบวนการศึกษาวิเคราะห์ชุมชน : ความต้องการการพัฒนาด้านต่างๆ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา
- ๒) ศึกษาข้อมูลแนวทางในการพัฒนาชุมชน : ความต้องการในด้านต่างๆ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข
- ๓) รับฟังความต้องการของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในชุมชน
- ๔) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล
- ๕) สรุป ประเมินผลการฝึกอบรม

๔. กำหนดการและสถานที่

๑. วันจันทร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท
๒. วันพุธที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลชัยนาท อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

๓. วันอังคารที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์นางคำตัก อำเภอสรรพ
ยา จังหวัดชัยนาท

๔. วันพุธที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์นางคำตัก อำเภอ
สรรพยา จังหวัดชัยนาท

๕. วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์งาม อำเภอสรรคบุรี
จังหวัดชัยนาท

๖. วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลดอนกำ อำเภอสรรคบุรี
จังหวัดชัยนาท

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามนโยบายการดำเนินงานของ
กรมพัฒนาที่ดิน

ภาพกิจกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล

๑. วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านกล้วย อำเภอมือง จังหวัดชัยนาท

๒. วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สำนักงานเทศบาลตำบลชัยนาท อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

๓. วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สำนักงานเทศบาลตำบลโพนางดำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

๔. วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สำนักงานเทศบาลตำบลโพนางตำออก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

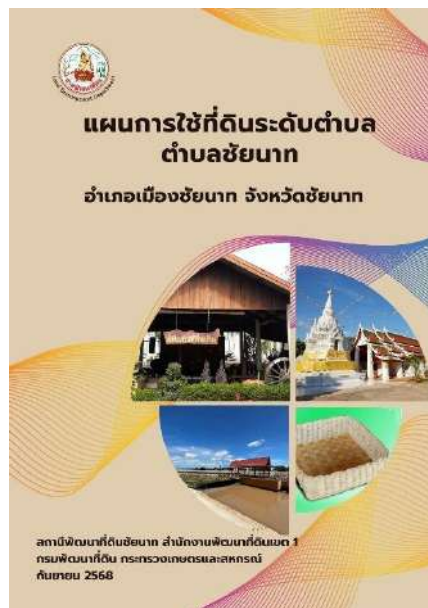
๕. วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สำนักงานเทศบาลตำบลโพงาม อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดชัยนาท

๖. วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สำนักงานเทศบาลตำบลดอนคำ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดชัยนาท

ตัวอย่างรูปเล่มโครงการฯ
สามารถดาวน์โหลดอ่านได้ที่เว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน

กิจกรรมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นจำนวนมากกระจายอยู่ในทุกภูมิภาค และมีการนำมาใช้ประโยชน์เป็นส่วนน้อย และได้ถูกปล่อยทิ้งไว้ในพื้นที่เพาะปลูกหรือถูกเผาทิ้ง ซึ่งวัสดุเหลือใช้จากภาคเกษตรทั้งจากเศษซากพืชหลังการเก็บเกี่ยว ประมง ปศุสัตว์ และภาคอุตสาหกรรมเกษตร เช่น อุตสาหกรรมมันสำปะหลัง อุตสาหกรรมน้ำตาล และอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม เป็นต้น ซึ่งวัสดุดังกล่าวสามารถสร้างมูลค่าวัสดุเหลือใช้ นำกลับไปใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินทางการเกษตร รวมถึงการแปรรูป

สร้างมูลค่าวัสดุเหลือใช้ อีกทั้งระบบห่วงโซ่อุปทานของการใช้ประโยชน์เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรของประเทศไทยยังไม่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม อีกทั้ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวและเร่งผลักดันขับเคลื่อนถึงความสำคัญเกษตรชีวภาพ เป็นแผนย่อยที่มีความสำคัญหนึ่งในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) โดยการพัฒนาภาคเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับภาคเกษตร ภายใต้แนวคิด BCG MODEL

โดยบูรณาการห่วงโซ่มูลค่า (VALUE CHAIN) ของการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง - กลางทาง - ปลายทาง โดยใช้ฐานความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรมเชื่อมโยงภาคเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมเข้าด้วยกันตามรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วยการใช้โมเดลเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า BIO-CIRCULAR-GREEN ECONOMY หรือ BCG MODEL เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนถึงความสำคัญการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากผลผลิตทางการเกษตรส่วนเกิน รวมถึงสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้

มีการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์ในไร่นาและชุมชน ลดการเผาวัสดุเหลือใช้ และส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้เป็นปัจจัยการผลิตและพลังงานชีวมวล อาทิ การไถกลบวัสดุทางการเกษตรหรือเศษซากพืช เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อทดแทนปุ๋ยเคมี การใช้เศษวัสดุการเกษตรมาใช้เลี้ยงสัตว์ การใช้ประโยชน์เป็นพลังงานทดแทน หรือเป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงานชีวมวล

ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้ประโยชน์เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าให้เกิดประโยชน์ในทุกมิติ จึงต้องศึกษาการประเมินชนิด ปริมาณ และคุณภาพวัสดุเหลือใช้ รวมถึงขับเคลื่อนการใช้นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีชีวภาพในการจัดการวัสดุเหลือใช้

ทางการเกษตรในเชิงพื้นที่ นำไปสู่การอนุรักษ์ พื้นฟู ดินและน้ำ สิ่งแวดล้อมและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อประเมินชนิด ปริมาณ และคุณภาพของวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๒.๒ เพื่อบริหารและจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและการปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น และเกิดการหมุนเวียนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๓.๑.๑ ชุดฐานข้อมูลชนิด ปริมาณ และคุณภาพวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และข้อมูลสมบัติดินทางชีวภาพ

๓.๑.๒ เทคโนโลยีชีวภาพทางดินการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในการปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ควบคุมศัตรูพืชในพื้นที่

๓.๑.๓ แนวทางการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อปรับปรุงบำรุงดินตามโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืน (BCG model)

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

การจัดการดินและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ ถูกนำไปใช้โดยเกษตรกร หมอдинอาสา กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน หรือประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นทางเลือกในการตัดสินใจบริหารจัดการ

๔. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๑ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพทางดินในการปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และควบคุมศัตรูพืช

กิจกรรมที่ดำเนินการโดย สพด.

๑) สำรวจพื้นที่เป้าหมาย ตำบลที่มีความเหมาะสมตามที่ กทช.ให้กำหนดหลักเกณฑ์และยืนยันตำบลเป้าหมายเข้าร่วมโครงการฯ

๒) ประสานหมอдинตำบลหรือเกษตรกร ในตำบลเป้าหมาย ในการดำเนินงานสำรวจวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๓) รวบรวมข้อมูลวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในตำบลเป้าหมาย

๔) รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ข้อจำกัด และโอกาสการพัฒนาขยายผลในพื้นที่เกษตรกร

๔.๒ การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และอุตสาหกรรมเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

กิจกรรมที่ดำเนินการโดย สพด.

๑) จัดเตรียมพื้นที่ให้มีความพร้อมในการจัดวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และอุตสาหกรรมเพื่อปรับปรุงบำรุงดินและสร้างมูลค่า

๒) บูรณาการหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ในการสนับสนุนอุปกรณ์ บุคลากร หรืองบประมาณ ในการดำเนินงานในพื้นที่

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

๑ ปี ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๖. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่เกษตรในจังหวัดชัยนาทจำนวน ๒ ตำบล

- ๑. ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท
- ๒. ตำบลตุ๊ก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

๗. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. แจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ และคัดเลือกตำบลที่มีความเหมาะสมในการเข้าร่วมโครงการฯ												
๒. ประชุมชี้แจงโครงการฯและแนวทางการดำเนินงาน												
๓. รวบรวมข้อมูลวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในตำบลเป้าหมายและข้อมูลดิน												
๔. ติดตามการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะ ในระดับพื้นที่												
๕. วิเคราะห์ จัดเก็บ ข้อมูลเชิงพื้นที่ประเมินปริมาณ ชนิดคุณภาพ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมทางการเกษตรและข้อมูลสมบัติดินทางชีวภาพ												
๖. การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเพื่อการปรับปรุงบำรุงดินและสร้างมูลค่า												

หมายเหตุ: กิจกรรมสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

๘. งบประมาณ

งบประมาณตำบลละ ๑๒,๐๐๐ บาท รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท

๘.๑ ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

- ๑) งบดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ เป็นเงิน ๑๐,๙๐๐ บาท
- ๒) วัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน ๒,๑๐๐ บาท
- รวมเป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

๘.๒ ตำบลลูก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

๑) งบประมาณงานของเจ้าหน้าที่ เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท

๒) วัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

๙. ผลกระทบ (Impact)

สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น จากการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๑๐. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามเอกสารงบประมาณ)

๑๐.๑ **เชิงปริมาณ** : ศูนย์จัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมทางการเกษตรผ่านการจัดการร่วมกับเทคโนโลยีจุลินทรีย์สำหรับการทำปุ๋ยอินทรีย์ประจำไร่นาเกษตรกร จำนวน ๒ ศูนย์

๑๐.๒ **เชิงคุณภาพ** : ร้อยละของต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรลดลงร้อยละ ๕

๑๑. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ เกษตรกรได้รับองค์ความรู้ในการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต และรักษาสิ่งแวดล้อม ลดปัญหาขยะ

๑๑.๒ ภาครัฐมีนวัตกรรมการบริหารจัดการวัสดุในระดับพื้นที่ และมีต้นแบบในการนำไปขยายผลได้

๑๑.๓ เกิดการสร้างความรู้และสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน เกษตรกร ให้ความสำคัญของวัสดุเหลือใช้ และนำมาบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์ สร้างเป็นนโยบายระดับชุมชน

๑๒. แผนบริหารความเสี่ยงโครงการ

กิจกรรม / ขั้นตอน	ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	แผนบริหารความเสี่ยง
๑. การคัดเลือกกลุ่มเกษตรกร	คัดเลือกกลุ่มไม่เหมาะสม	สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรพัฒนาและบริหารกลุ่มให้มีความเข้มแข็งโดยติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและพัฒนาศักยภาพผู้นำกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง

ภาพกิจกรรมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๑. ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท

๒. ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ภาพกิจกรรมศูนย์ต้นแบบโครงการการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

กิจกรรมการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร

ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันรักษาดินและที่ดินไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของ ดินและการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดิน ให้เกิดความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางเกษตรกรรมดังนั้น การอนุรักษ์ดินและน้ำจึงเป็นการรักษาดินให้มีความสามารถในการให้ผลผลิตสูงสุดและเป็นการใช้ดินอย่างถูกวิธี โดยงานพัฒนาการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นการชะลอความเร็วของน้ำ การกักเก็บตะกอน การป้องกันการสูญเสียหน้าดิน รักษาความชื้นในดิน รวมทั้ง เป็นการกักเก็บน้ำฝนที่ตกลงมาให้ไหลซึมลงใต้ดินอย่างช้าๆ ทำให้เกิดความชื้นที่พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อีกทั้งช่วยไม่ให้น้ำไหลบ่าไปกัดเซาะดินในพื้นที่ตอนล่างก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มประสิทธิภาพและกักเก็บน้ำไว้ ใช้เพื่อการเกษตร ซึ่งหากมีการบริหารจัดการดินและน้ำ ทั้งบนดินและใต้ดินก็จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ ที่ดิน โดยเฉพาะการบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง ในพื้นที่ทำการเกษตรที่มีโอกาสเสี่ยงภัยแล้ง

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เกิดการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินด้วยมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เพื่อบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง
- ๒) เพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร และลดผลกระทบจากภัยแล้ง

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับประโยชน์

เกษตรกรในพื้นที่เกษตรกรรมที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง

๔. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ตำบลวังหมัน อำเภอดงสิงห์ จังหวัดชัยนาท จำนวน ๒๐ แห่ง

๕. งบประมาณ

กิจกรรมโครงการบริหารจัดการดินและน้ำ ทั้งบนดินและใต้ดิน	งบประมาณปี ๒๕๖๘		
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑) ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน (ตำบลวังหมัน)	แห่ง	๒๐	๗๔๐,๐๐๐
รวม			๗๔๐,๐๐๐

ภาพกิจกรรมก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน

ระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันรักษาดินและที่ดินไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดิน ให้เกิดความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางเกษตรกรรม ปัจจุบันประเทศไทยประสบวิกฤตการณ์ด้านภัยแล้ง ซึ่งทำให้ประชาชนหรือเกษตรกรประสบปัญหา ไม่สามารถหาน้ำเพื่อการบริโภคอุปโภคและเพาะปลูกได้ มีผลทำให้เกิดการละทิ้งถิ่นฐาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม จึงเป็นพันธกิจของรัฐบาลที่ต้องเข้าไปช่วยเหลือ แต่การจัดหาน้ำจากแหล่งภายนอกพื้นที่ไปช่วยเหลือเป็นไปโดยยากและมีค่าใช้จ่ายสูง การพึ่งพาแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ โดยระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ซึ่งเป็นพลังงานที่ได้มาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย อีกทั้งมีความสะดวกในการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา ซึ่งเกษตรกร ชุมชนในท้องถิ่นก็สามารถดำเนินการเองได้ จึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำนี้ รัฐบาล จึงมีนโยบายขยายผลโครงการสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ทั่วประเทศ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกร ชุมชน ที่ต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก ซึ่งนับว่าเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกร ชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ทำการเกษตรลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานให้แก่เกษตรกร นำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาความยากจน และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น และเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบาย ตลาดน้ำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ด้วยอีกประการหนึ่ง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินด้วยมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เพื่อบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง

๒.๒ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร ๒๐ แห่ง และลดผลกระทบจากภัยแล้ง

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ได้รับประโยชน์

เกษตรกรในพื้นที่เกษตรกรรมที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง

๔. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ตำบลวังหมัน อำเภอดงหลวง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๒๐ แห่ง

๕. งบประมาณ

กิจกรรมโครงการบริหารจัดการดินและน้ำ ทั้งบนดินและใต้ดิน	งบประมาณปี ๒๕๖๘		
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑) จัดทำระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์	แห่ง	๒๐	๘๕๖,๐๐๐
รวม			๘๕๖,๐๐๐

ภาพกิจกรรมระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันรักษาดินและที่ดินไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดิน ให้เกิดความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางเกษตรกรรม ดังนั้น การอนุรักษ์ดินและน้ำจึงเป็นการรักษาดินให้มีความสามารถในการให้ผลผลิตสูงสุด และเป็นการใช้ดินอย่างถูกวิธี โดยงานพัฒนาการบริหารจัดการดินและน้ำบนดินและใต้ดินเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นการชะลอความเร็วของน้ำ การกักเก็บตะกอน การป้องกันการสูญเสียหน้าดิน รักษาความชื้นในดิน รวมทั้งเป็นการกักเก็บน้ำฝนที่ตกลงมาให้ไหลซึมลงใต้ดินอย่างช้า ๆ ทำให้เกิดความชื้นที่พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อีกทั้งช่วยไม่ให้น้ำไหลบ่าไปกัดเซาะดินในพื้นที่ตอนล่างก่อให้เกิดความเสียหาย เพิ่มประสิทธิภาพและกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตร ซึ่งหากมีการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดิน ก็จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ที่ดิน โดยเฉพาะการบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง ในพื้นที่ทำการเกษตรที่มีโอกาสเสี่ยงภัยแล้ง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินด้วยมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เพื่อบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง

๒.๒ เพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร และลดผลกระทบจากภัยแล้ง

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับประโยชน์

เกษตรกรในพื้นที่เกษตรกรรมที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง

๔. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ตำบลวังหมัน อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดชัยนาท จำนวน ๒๐ แห่ง

๕. งบประมาณ

กิจกรรมโครงการบริหารจัดการดินและน้ำ ทั้งบนดินและใต้ดิน	งบประมาณปี ๒๕๖๗		
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ตำบลวังหมัน)	ไร่	๘๐๐	๑,๖๓๒,๐๐๐
๒) ค่าควมคุมงาน	ไร่	๘๐๐	๒๘,๕๖๐
รวม			๑,๖๖๐,๕๖๐

๖. ผลการดำเนินงาน

เกษตรกรได้ทำการเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตร จึงไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างฯ ได้ จึงขอยุติงานก่อสร้างฯ ไว้ชั่วคราวก่อน จนกว่าพื้นที่จะเข้าดำเนินการก่อสร้างฯ ได้

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (การเสริมสร้างพลังทางสังคม)

แผนงานที่ ๔ แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

กิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี การเรียนรู้ทรัพยากร (บำรุงแปลงปลูก)
กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

๑. หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔-กันยายน ๒๕๖๙) ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร เป็นกิจกรรมที่มีแนวปฏิบัติใหม่พื้นที่ปกปักพื้นที่ป่าธรรมชาติให้มีการกระจายอยู่ทั่วประเทศ ในทุกเขตพรรณพฤษชาติ โดยดำเนินงานนอกพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดำเนินการในพื้นที่ป่าธรรมชาติของหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาที่ดิน (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑-๑๒ และสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด) จากนั้นมีการสำรวจขึ้นทะเบียน ทำรหัสประจำต้นไม้ และทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ ซึ่งหากรักษาป่าดั้งเดิมไว้ได้ ก็จะรักษาพันธุกรรมดั้งเดิม ซึ่งจะทำให้การศึกษาและนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปเมื่อมีความพร้อม

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
- ๒.๒ เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากรในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด
- ๒.๓ เพื่อให้ทราบความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากร อพ.สธ. – พด. และบูรณาการข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบโครงการ

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

๔. งบประมาณที่ได้รับ ๕,๕๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ กรมพัฒนาที่ดิน

๔.๑ ป้ายโครงการฯ ป้ายไว้นิล ขนาด ๑.๒ x ๒.๔ ม. จำนวน ๑ ป้าย เป็นเงิน ๔๕๐ บาท

๔.๒ ป้ายชื่อพืช ป้ายเหล็ก ขนาด ๙ x ๒๑ ซม. จำนวน ๑๐ ป้าย

จำนวน ๓๓ ป้ายๆละ ๑๐๐ บาท

เป็นเงิน ๓,๓๐๐ บาท

๔.๓ ป้ายมาตรการปกป้องป่า

ป้ายไว้นิล ขนาด ๑.๒ x ๑.๕ ม. จำนวน ๑ ป้าย

เป็นเงิน ๔๐๐ บาท

๔.๔ ป้ายแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่น (ป้ายสติ๊กเกอร์ติดฟิวส์เจอร์บอร์ดพร้อมกรอบไม้)

ขนาด ๗๐ x ๘๕ ซม. จำนวน ๒ ป้ายๆละ ๖๗๕ บาท

เป็นเงิน ๑,๓๕๐ บาท

รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๕,๕๐๐ บาท

๕. สถานที่ดำเนินงาน

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ๘๓ หมู่ ๑ ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

๖. เป้าหมาย

ปกป้องรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติ ภายในสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ขนาดพื้นที่ดำเนินการ ๒๗ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ UTM E ๕๙๒๒๕๗ N ๑๖๘๙๒๗๓ ให้อยู่ในสภาพป่าดั้งเดิมและไม่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่

๗. หลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

พื้นที่ป่าดั้งเดิมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน โดยไม่มีนโยบายจะเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ แต่จะต้องเป็นพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช หรือจะต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหากับราษฎรโดยเด็ดขาด

๘. แนวทางการดำเนินงาน

๘.๑ พิจารณาทบทวนพื้นที่ในสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ที่ดำเนินกิจกรรมปกป้องทรัพยากร

๘.๒ สำรวจความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรในพื้นที่ เช่น ความเปลี่ยนแปลงของพันธุ์พืช ความอุดมสมบูรณ์ของหน้าดิน

๘.๓ จัดทำข้อมูลทรัพยากรในพื้นที่แต่ละชนิด ในรูปแบบ file digital เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูล อพ.สร.- กรมพัฒนาที่ดิน

๘.๔ จัดทำ QR Code แสดงข้อมูลทรัพยากรในพื้นที่ เช่น ชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อท้องถิ่น ข้อมูลการใช้ประโยชน์โดยสังเขป

๘.๕ ติด QR Code ไว้บนแผ่นป้ายชื่อพรรณไม้ในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร

๘.๖ ดูแลรักษาพื้นที่ปกป้องทรัพยากรให้อยู่ในสภาพเป็นพื้นที่ป่าดั้งเดิมที่ได้รับการปกป้องอนุรักษ์ทรัพยากร

๘.๗ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปกป้องทรัพยากร

๙. ประโยชน์ที่ได้รับ

๙.๑ สร้างจิตสำนึกในการรักษา อนุรักษ์ ดูแลพันธุ์ไม้ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ เพื่อสืบสานให้คงอยู่สืบต่อไป

๙.๒ พื้นที่ป่าธรรมชาติได้รับการปกป้องให้คงอยู่ในสภาพป่าดั้งเดิม

๑๐. สรุปผลการดำเนินงาน

๑๐.๑ ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

กำหนดขอบเขตพื้นที่ปกป้อง (พื้นที่ป่าธรรมชาติภายในสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท) เพื่อเป็นการกำหนดแนวเขตในการศึกษาทรัพยากรอย่างครอบคลุมทั่วพื้นที่อย่างชัดเจน ตลอดจนมีการสำรวจทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องเพื่อดำเนินการจำแนก ศึกษา รวมถึงการเฝ้าดูแลรักษาพื้นที่ป่าปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น ในการศึกษาและอนุรักษ์

- จัดทำป้ายโครงการฯ
- จัดทำป้ายชื่อพืช (ป้ายเหล็ก)
- จัดทำป้ายมาตรการปกป้องป่า
- จัดทำป้ายแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่น

๑๐.๒ ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

- กำหนดขอบเขตพื้นที่ปักปัก จำนวน ๒๗ ไร่ ๑ งาน ๒๐ ตารางวา
- จัดทำป้ายโครงการฯ จำนวน ๑ ป้าย
- จัดทำป้ายชื่อพืช (ป้ายเหล็ก) จำนวน ๓๓ ป้าย
- จัดทำป้ายมาตรการปกป้องป่า จำนวน ๑ ป้าย
- จัดทำป้ายแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน ๒ ป้าย

ภาพกิจกรรมปักปักทรัพยากร

๑. ติดตั้งป้ายโครงการฯ

๒. ติดตั้งป้ายมาตรการปกป้องป่า

๓. ติดตั้งป้ายชื่อพืช

๔. ติดตั้งป้ายแหล่งเรียนรู้ทรัพยากร

โครงการศึกษาสถานภาพของดิน ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ร่วมสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๙) โดยมีทิศทางการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ ตามกรอบแผนแม่บทที่วางไว้ในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และทรัพยากรของประเทศให้ยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์แท้จริง ต่อประเทศไทย และประชาชนชาวไทย ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ สร้างความพร้อมของมาตรการเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน การเข้าถึงและแบ่งปัน ผลประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมพืช โดยในการดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดินได้วางกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ดำเนินโครงการปกป้องทรัพยากร กิจกรรมการปกป้องปลูกรักษา ทรัพยากรในพื้นที่ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิมในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๖๐ แห่ง ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวได้ดำเนินการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์พืช และดูแลรักษาทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งทางด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพของดิน อย่างไรก็ตามการดำเนินการเก็บข้อมูลดินส่วนใหญ่เน้นการศึกษาทางด้านกายภาพและเคมีเป็นหลัก แต่ยังขาดข้อมูลทางด้านชีวภาพของดิน ซึ่งเป็นข้อมูลบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงและความหลากหลายของชีวภาพของดิน เนื่องจากความหลากหลายทางชีวภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สิ่งมีชีวิตสามารถดำรงอยู่ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมโลก โดยความหลากหลายทางชีวภาพของดินที่มีสิ่งมีชีวิตต่างๆ เช่น แบคทีเรีย รา กิ้งกือ ไส้เดือนดิน และแมลง จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ของห่วงโซ่อาหารในดิน เกิดกระบวนการย่อยสลายอินทรีย์สาร การหมุนเวียนของธาตุอาหารในดินส่งผลต่อการปรับปรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรของประเทศไทยให้ยั่งยืน

ดังนั้นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากรป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม พื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ จำนวน ๖๐ แห่ง จะเป็นข้อมูลที่สำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้สมดุลของระบบนิเวศ และความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ ความหลากหลายของจุลินทรีย์ดินในด้านชนิดและปริมาณ และสามารถนำไปต่อยอดในด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่ต้นแบบของการจัดการดิน ส่งเสริมและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากรเป็นข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อศึกษาสถานภาพของดินและอนุรักษ์ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

๒.๒ เพื่อศึกษาความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ทั้งด้านชนิดและปริมาณ ให้สามารถนำไปสู่การต่อยอดในด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่ต้นแบบของการจัดการดิน

๒.๓ เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากรนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบโครงการ

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

๔. งบประมาณที่ได้รับ ๒,๕๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ กรมพัฒนาที่ดิน

- ซ่อมแซมอุปกรณ์เก็บเศษซากพืช เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๕. สถานที่ดำเนินงาน

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท เลขที่ ๘๓ หมู่ ๑ ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

๖. เป้าหมาย

พื้นที่โครงการปลูกปศุสัตว์ปศุสัตว์ ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม จำนวน ๑ แห่ง ณ สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท เลขที่ ๘๓ หมู่ ๑ ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

๗. แนวทางการดำเนินงาน

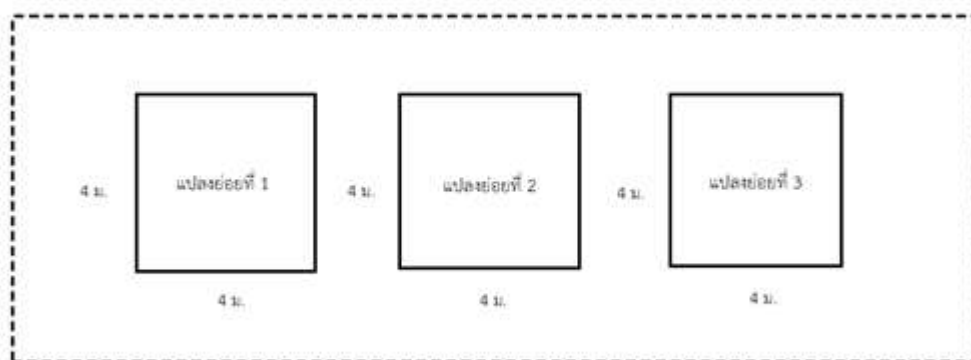
๗.๑ คัดเลือกพื้นที่

คัดเลือกพื้นที่ที่มีความหลากหลายของชนิดพันธุ์พืชมากกว่า ๒ ชนิดพืช เพื่อเป็นพื้นที่ตัวแทนในการเก็บข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ ๒ จุด (หลักเฉียงพื้นที่ลาดชันและเนินหิน) ได้แก่ จุดที่ ๑ พื้นที่โครงการปลูกปศุสัตว์ปศุสัตว์ จุดที่ ๒ พื้นที่นอกโครงการ/พื้นที่ใกล้เคียง (Control)

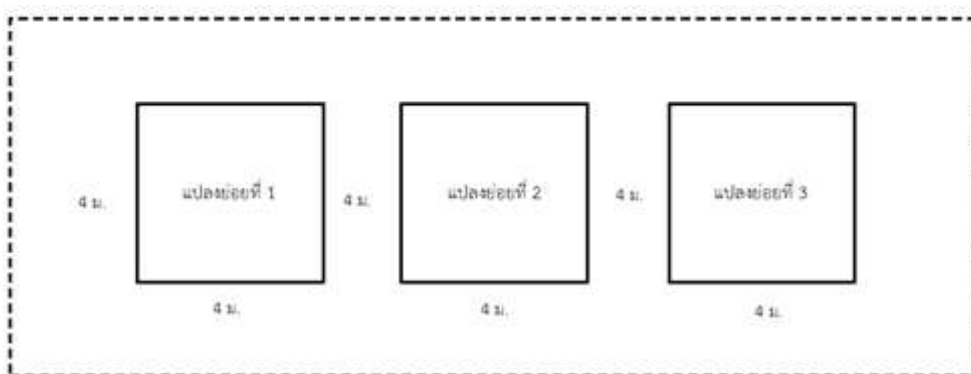
๗.๒ พื้นที่ขอบเขตการเก็บข้อมูล

(๑) ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์ดิน คัดเลือกพื้นที่ ขนาด ๔x๔ เมตร จำนวน ๓ พื้นที่แปลงย่อย เก็บตัวอย่างดินและบันทึกข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์ดิน ตามวิธีการดังรูป

ผังแปลงการกั้นขอบเขตพื้นที่เก็บข้อมูลการสำรวจและศึกษากิจกรรมความหลากหลายทางชีวภาพของดิน

กั้นขอบเขตพื้นที่ 4 x 4 เมตร จำนวน 3 แปลงย่อย ภายในพื้นที่โครงการปลูกปศุสัตว์ปศุสัตว์

กั้นขอบเขตพื้นที่ 4 x 4 เมตร จำนวน 3 แปลงย่อย ภายนอกพื้นที่นอกโครงการปลูกปศุสัตว์ปศุสัตว์

(๒) ข้อมูลกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน คัดเลือกและกันขอบเขตพื้นที่ ๔x๔ เมตร จำนวน ๓ พื้นที่แปลงย่อย เพื่อทำการฝัง Bait lamina ลงไปในดิน

(๓) ข้อมูลความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน คัดเลือกและกันพื้นที่ ขนาด ๔x๔ เมตร เพื่อเก็บข้อมูลความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ๑๒ ชนิด ซึ่งจะดำเนินการเก็บ ๓ ชั่วโมงภายในขอบเขตพื้นที่นี้

(๔) ข้อมูลการสะสมคาร์บอนของเศษพืช คัดเลือกพื้นที่ ขนาด ๔x๔ เมตร จำนวน ๓ พื้นที่แปลงย่อย โดยเก็บตัวอย่าง ๑ จุด ต่อ ๑ พื้นที่แปลงย่อย

๗.๓ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของดิน

๗.๓.๑ ดำเนินการเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของดิน ปีละ ๑ ครั้ง ระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน เพื่อวิเคราะห์

๑) ความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์ดิน ด้วยวิธี Metagenomics DNA เพื่อหาค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์

๒) กิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน ด้วยวิธี Bait lamina เป็นการทดสอบกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน ทำได้โดยการฝัง Bait lamina ซึ่งใส่ เชลลูโลสเป็น substrate ที่ Bait lamina ในส่วนที่เป็นรูเล็กๆ จำนวน ๑๖ รู บน Bait lamina แล้วฝังลงในดินในแนวตั้ง แล้วทำการวัดการย่อยสลายของเชลลูโลสบน Bait lamina ซึ่งแสดงถึงกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน

๓) ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน โดยเก็บข้อมูลสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ๑๒ ชนิด ได้แก่ไส้เดือนดิน มด ปลวก ตะขาบ แมลงหางดีด กิ้งกือ ตัวมด แมลงสาบ เหาไม้ ตะขาบฝอย หอยทากบก และแมงมุม

๔) การสะสมคาร์บอนของเศษพืช ได้แก่ น้ำหนักเศษซากพืชที่ร่วงหล่นและปริมาณคาร์บอนของเศษซากพืชบริเวณหน้าดิน

๗.๓.๒ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการปลูกปศุสัตว์ปศุสัตว์ ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม ในพื้นที่ของสถานีพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑ แห่ง

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

๘.๑ ได้ศึกษาความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดินทั้งด้านชนิดและปริมาณ สามารถนำไปสู่การต่อยอดในด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่ต้นแบบของการจัดการดิน

๘.๒ ได้ส่งเสริมและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการปลูกปศุสัตว์ปศุสัตว์ ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม ในพื้นที่ของสถานีพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑ แห่ง

๙. สรุปผลการดำเนินงาน

๙.๑ กิจกรรมศึกษาการสะสมคาร์บอนของเศษพืช

จากการศึกษาการสะสมคาร์บอนของเศษพืชในพื้นที่เขตปกปัก พบว่า มีปริมาณคาร์บอนเฉลี่ย จำนวน ๔๘.๑๖ กรัม/ตรม. แปลว่าระดับการสะสมคาร์บอนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และในพื้นที่นอกเขตปกปัก พบว่ามีปริมาณคาร์บอนเฉลี่ย จำนวน ๖๗.๖๐ กรัม/ตรม. แปลว่าระดับการสะสมคาร์บอนอยู่ในเกณฑ์ต่ำถึงปานกลาง

๙.๒ กิจกรรมศึกษาสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของดิน

จากการศึกษาสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของดินในพื้นที่เขตปกปัก ตัวอย่างที่ ๑ พบว่าเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีไนโตรเจน ๑ กรัม/กิโลกรัม มีค่าความเป็นกรดต่าง ๕.๑ มีค่าการนำไฟฟ้า ๐.๐๓ (ds/m) มีปริมาณอินทรีย์วัตถุ ๑.๕๓ % มีฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ๒.๕ (mg/kg) มีปริมาณโพแทสเซียมที่สกัดได้

๔๗.๗ (mg/kg) มีค่าความสามารถในการแลกเปลี่ยนประจุบวก ๓.๗๒ (cmol/kg) มีค่าโซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้ ๐.๐๓ (cmol/kg) มีค่าโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ ๐.๑๒ (cmol/kg) มีค่าแคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ ๑.๑๗ (cmol/kg) มีค่าแมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ ๐.๓๔ (cmol/kg) มีค่าเปอร์เซ็นต์เบส (BS) ๔๔.๓๙% และมีค่าคาร์บอนอินทรีย์ ๐.๘๙ %

ตัวอย่างที่ ๒ พบว่า เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีไนโตรเจน ๑ กรัม/กิโลกรัม มีค่าความเป็นกรดต่าง ๔.๙ มีค่าการนำไฟฟ้า ๐.๐๒ (ds/m) มีปริมาณอินทรีย์วัตถุ ๐.๗๒ % มีฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ๐.๙ (mg/kg) มีปริมาณโพแทสเซียมที่สกัดได้ ๒๓.๗ (mg/kg) มีค่าความสามารถในการแลกเปลี่ยนประจุบวก ๒.๕๕ (cmol/kg) มีค่าโซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้ ๐.๑๖ (cmol/kg) มีค่าโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ ๐.๐๖ (cmol/kg) มีค่าแคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ ๐.๔๒ (cmol/kg) มีค่าแมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ ๐.๒๑ (cmol/kg) มีค่าเปอร์เซ็นต์เบส (BS) ๓๓.๑๐ % และมีค่าคาร์บอนอินทรีย์ ๐.๔๑ %

๙.๓ กิจกรรมศึกษากิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน

จากการศึกษากิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน โดยวิธี Bait lamina method (Biofunctool) ซึ่งเป็นการทดสอบกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน ทำได้ด้วยการฝัง Bait lamina ซึ่งใส่เซลลูโลสเป็น substrate ที่ Bait lamina ในส่วนที่เป็นรูเล็กๆ จำนวน ๑๖ รู บน Bait lamina แล้วฝังลงในดินในแนวตั้ง เนื่องจากเซลลูโลสเป็นองค์ประกอบสำคัญของเศษซากพืช การวัดการย่อยสลายของเซลลูโลสบน Bait lamina โดยวิธีการให้ค่าคะแนนพบว่ากิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดินในพื้นที่ตัวแทนได้ผลดังนี้

ในพื้นที่เขตปกปัก พบกิจกรรมการย่อยสลายซากพืชของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ที่ระดับความลึก ๐ - ๘ เซนติเมตรจากผิวดิน มีการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินคิดเป็น ๕๖-๖๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งแสดงถึงแนวโน้มว่ามีสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดินและปริมาณธาตุอาหารในดินมีปริมาณปานกลาง

นอกพื้นที่เขตปกปัก พบกิจกรรมการย่อยสลายซากพืชของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ที่ระดับความลึก ๐-๖ เซนติเมตร จากผิวดินมีการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตเกิดขึ้นที่ ๔๐-๔๖ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งแสดงถึงแนวโน้มว่ามีสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดินและปริมาณธาตุอาหารในดินมีปริมาณปานกลาง

๙.๔ กิจกรรมศึกษาความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน

จากการศึกษาความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ในพื้นที่เขตปกปัก พบว่ามีความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังในดิน ประกอบไปด้วย มด ตัวงู ปลวก กิ้งกือ แมลงสาบ ไส้เดือนดิน ตะขาบ ฝอย ตะขาบ หอยทากบก กระสุนพระอินทร์ แมลงหางดีด และจิ้งหรีด

นอกพื้นที่เขตปกปัก พบว่ามีความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังในดิน ประกอบไปด้วย มด เหาไม้ ปลวก แมลงสาบ ตะขาบฝอย แมงมุม กระสุนพระอินทร์ ไส้เดือนดิน แมลงสาบ แมลงหางดีด จิ้งหรีด ตัวงู

ภาพกิจกรรมโครงการศึกษาสถานภาพของดิน

๑. กิจกรรมศึกษาการสะสมคาร์บอนของเศษพืช

๑.๑ ซ่อมแซมอุปกรณ์รองรับซากพืช

๑.๒ เก็บเศษซากพืชจากถุงตาข่าย

๒. กิจกรรมศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์ดิน

๒.๑ เก็บตัวอย่างดินแบบรบกวนโครงสร้างดิน

๒.๒ เก็บตัวอย่างดินแบบไม่รบกวนโครงสร้างดิน

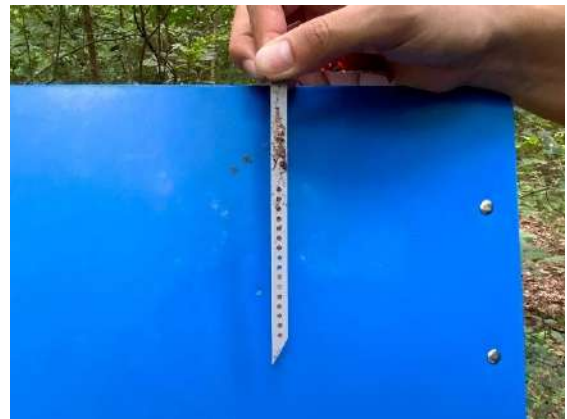

๓. กิจกรรมศึกษากิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน

๓.๑ ฝัง Bait lamina เพื่อทดสอบกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน

๓.๒ จดบันทึกการย่อยสลายของเซลลูโลส

๔. กิจกรรมศึกษาความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน

๔.๑ เก็บข้อมูลชนิดและจำนวนสัตว์บนดินและในดิน พื้นที่โครงการปลูกทรัพยากร

๔.๒ เก็บข้อมูลชนิดและจำนวนสัตว์บนดินและในดิน พื้นที่นอกโครงการปลูกทรัพยากร

ผลวิเคราะห์ดิน

สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน
2003/61 ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร 02-561-4179 อีเมล : osd.9@dd.go.th

1/1

เรื่อง แจ้งผลการทดสอบดิน
เรียน นางจตุรพรณ มีชัย

รายงานผลการทดสอบเลขที่: 92
เลขที่ใบ: 68-13034
เลขที่ปฏิบัติการ: 6858808-6858809 (2 ตัวอย่าง)
รายละเอียดตัวอย่าง: ดินบดผ่านตะแกรง 2 มม.
ข้อมูลที่มาจากลูกค้า: ดิน (ดินลูกรัง)
ประเภทตัวอย่าง: นางจตุรพรณ มีชัย
ชื่อผู้ขอบริการ: 83 หมู่ที่ 1 ต.หนองมะโมง อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท 17120
ที่อยู่รับผลวิเคราะห์:

รายงานผลการทดสอบ
วิธีตัวอย่าง: ตัวอย่างที่ 1, ตัวอย่างที่ 2
วันที่รับตัวอย่าง: 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2568
วันที่ทดสอบ: 5 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ถึง 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2568
วันที่รายงานผล: 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2568

เลขที่ปฏิบัติการ	วิธีตัวอย่าง (ข้อมูลที่มาจากลูกค้า)	PH ₂₀ (1:1)	ค่าการนำไฟฟ้า ^{1/2} (EC) (dS/m)	อินทรีย์วัตถุ ^{2/3} (OM) (%)	ฟอสฟอรัส ^{2/3} (P) (mg/kg)	โพแทสเซียม ^{2/3} (K) (mg/kg)	CEC (cmol/kg)	Exch.Na ⁺ (cmol/kg)	Exch.K ⁺ (cmol/kg)	Exch.Ca ²⁺ (cmol/kg)	Exch.Mg ²⁺ (cmol/kg)	B ³ (%)	OC (%)
6858808	ตัวอย่างที่ 1	5.1	0.03	1.53	2.5	47.7	3.72	0.03	0.12	1.17	0.34	44.39	0.89*
6858809	ตัวอย่างที่ 2	4.9	0.02	0.72	0.9	24.7	2.95	0.16	0.06	0.42	0.21	33.10	0.81*

End of report

หมายเหตุ:
NA = not assessed (ไม่ได้วิเคราะห์)
ND = not detected (ไม่ตรวจพบ)
NS = no sample (ไม่มีตัวอย่าง)
* หมายถึง รายงานผลเบื้องต้นโดยขอความร่วมมือจากกรมมาตรฐาน ISO/IEC 17025
วิธีทดสอบดิน: In-house method: TM-CHM-7.2-01, Based on Nelson & Sommers (1996),
Organic Carbon 35 Walkley-Black, p. 985-1010 ช่วงของการทดสอบ 0.20% ถึง 2.00%

ลงชื่อ
(นางอรุณรัตน์ อนุภาณี)
พนักงานปฏิบัติการชำนาญการพิเศษ
19 กรกฎาคม พ.ศ. 2568

ลงชื่อ
(นางสาวจุฑามาศ ไกรพัฒน์)
ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยดิน
19 กรกฎาคม พ.ศ. 2568

ห้ามคัดลอกไปรับรองหรือรายงานผลแต่เพียงผู้เดียว โดยไม่ได้รับอนุญาต
รายงานนี้รับรองเฉพาะตัวอย่างที่ได้ตรวจ วิเคราะห์ ทดสอบเท่านั้น และต้องปฏิบัติตามนโยบายไม่ซ้ำตัวอย่าง
End of report

สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน
2003/61 ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร 02-561-4179 อีเมล : osd.9@dd.go.th

1/1

เรื่อง แจ้งผลการทดสอบดิน
เรียน นางจตุรพรณ มีชัย

รายงานผลการทดสอบเลขที่: 287/2568
เลขที่ใบ: 68-13034
เลขที่ปฏิบัติการ: 6858808-6858809 (2 ตัวอย่าง)
รายละเอียดตัวอย่าง: ดินบด ร่อนผ่านตะแกรง 2 มม.
ข้อมูลที่มาจากลูกค้า: ดิน (ดินลูกรัง)
ประเภทตัวอย่าง: นางจตุรพรณ มีชัย
ชื่อผู้ขอบริการ: 83 หมู่ที่ 1 ต.หนองมะโมง อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท 17120
ที่อยู่รับผลวิเคราะห์:

รายงานผลการทดสอบ
วิธีตัวอย่าง: ตัวอย่างที่ 1-ตัวอย่างที่ 2
วันที่รับตัวอย่าง: 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2568
วันที่ทดสอบ: 5 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ถึง 4 สิงหาคม พ.ศ. 2568
วันที่รายงานผล: 4 สิงหาคม พ.ศ. 2568

เลขที่ปฏิบัติการ	วิธีตัวอย่าง (ข้อมูลที่มาจากลูกค้า)	Sand (%)	Silt (%)	Clay (%)	Texture (class)	Particle Density (g/cm ³)
6858808	ตัวอย่างที่ 1	75.0	19.9	5.1	SL	2.70
6858809	ตัวอย่างที่ 2	75.2	19.3	5.5	SL	2.74

หมายเหตุ:
1. %sand ทดสอบด้วยวิธี wet sieving method, %silt, %clay ทดสอบด้วยวิธี pipette method (Gee and Bauder, 1986 และ Reynolds, 1993)
2. particle density ทดสอบด้วยวิธีวัดการแทนที่ปริมาณน้ำด้วยอนุภาคดิน (หัดแปลงจาก Pycnometer method, Blake and Hartge, 1986)

ลงชื่อ
(นางสาวพัฒนาดี บุญชื่น)
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการข้อมูล
4 สิงหาคม พ.ศ. 2568

ลงชื่อ
(นางสาวพนัสนิธิ พิชัยพันธ์)
ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยสภาพดิน
4 สิงหาคม พ.ศ. 2568

ห้ามคัดลอกไปรับรองหรือรายงานผลแต่เพียงผู้เดียว โดยไม่ได้รับอนุญาต
รายงานนี้รับรองเฉพาะตัวอย่างที่ได้ตรวจ วิเคราะห์ ทดสอบเท่านั้น และต้องปฏิบัติตามนโยบายไม่ซ้ำตัวอย่าง
End of report

สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน
2003/61 ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร 02-561-4179 อีเมล : osd.9@dd.go.th

1/1

เรื่อง แจ้งผลการทดสอบดิน
เรียน นางจตุรพรณ มีชัย

รายงานผลการทดสอบเลขที่: -
เลขที่ใบ: 68-13034
เลขที่ปฏิบัติการ: 6858808-6858809 (2 ตัวอย่าง)
รายละเอียดตัวอย่าง: ดินแห้งสีน้ำตาล ผ่านตะแกรงร่อน ขนาด 2 มม.
ข้อมูลที่มาจากลูกค้า: ดิน (ดินลูกรัง)
ประเภทตัวอย่าง: นางจตุรพรณ มีชัย
ชื่อผู้ขอบริการ: 83 หมู่ที่ 1 ต.หนองมะโมง อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท 17120
ที่อยู่รับผลวิเคราะห์:

รายงานผลการทดสอบ
วิธีตัวอย่าง: s1922 s1923
วันที่รับตัวอย่าง: 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2568
วันที่ทดสอบ: 5 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ถึง 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2568
วันที่รายงานผล: 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2568

เลขที่ปฏิบัติการ	วิธีตัวอย่าง (ข้อมูลที่มาจากลูกค้า)	N (g/kg)
6858808	ตัวอย่างที่ 1	1.00
6858809	ตัวอย่างที่ 2	0.49

ลงชื่อ
(นางสาวอุษณีย์ อึ้งอภินันท์)
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการข้อมูล
2 กรกฎาคม พ.ศ. 2568

ลงชื่อ
(นางจุฑามาศ อึ้งอภินันท์)
ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์พืช ปุ๋ย และสิ่งแวดล้อม
2 กรกฎาคม พ.ศ. 2568

ห้ามคัดลอกไปรับรองหรือรายงานผลแต่เพียงผู้เดียว โดยไม่ได้รับอนุญาต
รายงานนี้รับรองเฉพาะตัวอย่างที่ได้ตรวจ วิเคราะห์ ทดสอบเท่านั้น และต้องปฏิบัติตามนโยบายไม่ซ้ำตัวอย่าง
End of report

สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (สนับสนุนงาน อพ.สธ.)
กิจกรรมด้านการพัฒนาที่ดินให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

๑. หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔-กันยายน ๒๕๖๙) ภายใต้กรอบการสร้างความสำคัญ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร งานอบรม กรมพัฒนาที่ดิน ครอบคลุมถึงความสำคัญของโรงเรียนซึ่งถือเป็นแหล่งเรียนรู้เบื้องต้นของเยาวชน จึงดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อปลูกจิตสำนึกการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักรักษา ห่วงแหน และเห็นความสำคัญของทรัพยากรดิน สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน ขยายผลไปสู่ผู้ปกครองและเกษตรกรทั่วไป และพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
- ๒.๒ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้กับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- ๒.๓ เพื่อปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้แก่เยาวชนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบโครงการ

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

๔. งบประมาณ ทั้งสิ้น ๕,๒๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ กรมพัฒนาที่ดิน

๔.๑ โรงเรียนใหม่ งบประมาณเหมาจ่าย ๑,๘๐๐ บาท ต่อแห่ง ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม ประกอบด้วยค่าวัสดุสาธิตตามความจำเป็น ค่าเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมงบประมาณทั้งหมดเป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

๔.๒ ต่อยอดโรงเรียนเดิมที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๗ งบประมาณเหมาจ่าย ๘๐๐ บาท ต่อแห่ง ในการต่อยอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม รวมงบประมาณทั้งหมดเป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท

๕. สถานที่ดำเนินการ/เป้าหมาย

๕.๑ โรงเรียนใหม่ในจังหวัดชัยนาท ๒ แห่ง ดังนี้ ๑. โรงเรียนวัดดอนตาล และ ๒. โรงเรียนบุญนาครพิทยาคม

๕.๒ ต่อยอดโรงเรียนเดิมที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๖ ในจังหวัดชัยนาท ๒ แห่ง ดังนี้ ๑. โรงเรียนรัฐเขื่อนพลเทพอุปถัมภ์ และ ๒. โรงเรียนอักษรประสิทธิ์

๖. หลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

๖.๑ คัดเลือกโรงเรียนใหม่ โดยไม่ซ้ำกับที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๖-๒๕๖๗ ที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ที่มีพร้อมและมีความประสงค์จะรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน

๖.๒ คัดเลือกโรงเรียนโรงเรียนเดิมที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๗

๗. แนวทางการดำเนินงาน

๗.๑ ประสานกับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (โรงเรียนใหม่ ไม่ซ้ำกับที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๖) เพื่อเข้าร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน ให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์

๗.๒ สาธิตการใช้ปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (โรงเรียนใหม่) ในจังหวัดชัยนาท ๒ แห่ง และต่อยอดองค์ความรู้ให้กับโรงเรียนเดิมที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๗ อีก ๒ โรงเรียน รวม ๔ โรงเรียน ให้เกิดความรู้ในการใช้ประโยชน์และสามารถนำไปขยายผลให้กับผู้เกี่ยวข้องได้ด้วย

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

๘.๑ นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน

๘.๒ นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนมีความตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน

๘.๓ นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้รับความรู้ในการพัฒนาที่ดินจากการใช้ปัจจัยการผลิตของกรมพัฒนาที่ดินและสามารถนำไปขยายผลต่อผู้เกี่ยวข้อง

๙. สรุปผลการดำเนินงาน

๙.๑ ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

คัดเลือกโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ที่มีพร้อมและมีความประสงค์จะรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน จำนวน ๔ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนใหม่ในจังหวัดชัยนาท ๒ แห่ง ดังนี้ ๑. โรงเรียนวัดดอนตาล และ ๒. โรงเรียนบุญนาคพิทยาคม ต่อยอดโรงเรียนเดิมที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๖ ในจังหวัดชัยนาท ๒ แห่ง ดังนี้ ๑. โรงเรียนรัฐเขื่อนพลเทพอุปถัมภ์ และ ๒. โรงเรียนอักษรประสิทธิ์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน พร้อมทั้งสาธิตการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก พด.๑ สาธิตการผลิตและใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.๒

๙.๒ ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

สนับสนุนปัจจัยด้านการเกษตร ให้แก่โรงเรียนใหม่ จำนวน ๒ โรงเรียน

- ป้ายไวนิลโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช จำนวน ๒ ป้าย
- ถังหมักพลาสติกขนาด ๑๒๐ ลิตร จำนวน ๒ ใบ
- กากน้ำตาลพร้อมบรรจุเกลลอน จำนวน ๔๐ กิโลกรัม
- วัสดุหมัก (สับปะรด) จำนวน ๘๐ กิโลกรัม
- มูลวัว จำนวน ๑๐๐ กิโลกรัม
- ฟางอัดก้อน จำนวน ๑๐ ก้อน

สนับสนุนปัจจัยด้านการเกษตร ให้แก่โรงเรียนเดิมที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๗ จำนวน ๒ โรงเรียน

- มูลวัว จำนวน ๖๐ กิโลกรัม
- วัสดุหมัก (สับปะรด) จำนวน ๘๒ กิโลกรัม
- กากน้ำตาลพร้อมบรรจุเกลลอน จำนวน ๔๐ กิโลกรัม

ภาพกิจกรรมด้านการพัฒนาที่ดินให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

๑. โรงเรียนวัดดอนตาล

ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและสนับสนุนปัจจัยการผลิต

สาธิตการผลิตและ การใช้ปุ๋ยหมัก พต.๑

สาธิตการผลิตและใช้น้ำหมักชีวภาพ พต.๒

๒. โรงเรียนบุญนาศพิทยาคม

ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและสนับสนุนปัจจัยการผลิต

สาธิตการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก พด.๑

สาธิตการผลิตและการใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.๒

๓. โรงเรียนรัฐเขื่อนพลเทพอุบลรัตน์

ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและสนับสนุนปัจจัยการผลิต

สาธิตการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก พต.๑

สาธิตการผลิตและใช้การน้ำหมักชีวภาพ พต.๒

๔. โรงเรียนรัฐเขื่อนพลเทพอุบลรัตน์

ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและสนับสนุนปัจจัยการผลิต

สาธิตการผลิตและใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.๒

แผนงานที่ ๕ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. หลักการและเหตุผล

จากนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยเน้นให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน จึงมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอละ ๑ ศูนย์ รวม ๘๘๒ ศูนย์ทั่วประเทศ โดยมีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรของชุมชน โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

กรมพัฒนาที่ดิน ในฐานะหน่วยงานร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และปัจจัยการผลิตด้านการปรับปรุงบำรุงดิน ในรูปแบบฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในทุก ศพก. เพื่อสนับสนุนให้ ศพก. ทั้งศูนย์หลัก/ศูนย์เครือข่าย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร /ศูนย์เครือข่าย และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการพัฒนาที่ดินในพื้นที่

๒.๒ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ให้กับเกษตรกรในชุมชนโดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

๓. เป้าหมาย

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอละ ๑ ศูนย์ รวม ๘ ศูนย์

๔. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

๑. การพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) /ศูนย์ เครือข่าย บประมาณ ๖,๓๐๐ บาท โดยตรวจสอบสถานะ ศพก. ในปัจจุบัน จากทำเนียบและบัญชี ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (<https://alc.doae.go.th/?p=๒๑๔๘>) หรือ ประสานหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่

๑.๑ พัฒนาฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน งบประมาณ ศูนย์ละ ๔,๘๐๐ บาท โดยสถานีวิจัยพัฒนาที่ดิน ชัยนาทและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ร่วมกันปรับปรุงและพัฒนา จุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ที่มีอยู่ใน ศพก. เช่น ฐานเรียนรู้ด้านการทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ ฐานเรียนรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักสูตร พระราชทาน ฯลฯ เป็นต้น รวมถึงจัดทำจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินเพิ่มเติมตามความเหมาะสม และจัดทำสื่อการเรียนรู้จัดแสดงในรูปแบบของวีดิทัศน์ช่วยสอน หรือโปสเตอร์/แผ่นพับ เพื่อให้มีความพร้อม ในการถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดินรวมทั้งจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ให้เห็นได้ชัดเจน เพื่อให้เกษตรกร ในพื้นที่ได้เข้าไปศึกษา เรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง

๑.๒ ปรับปรุงแผนที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ เพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ เกษตรกรรม รายอำเภอ และข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน งบประมาณ ศูนย์ละ ๑,๕๐๐ บาท โดยสถานีวิจัยพัฒนาที่ดินและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ปรับปรุงแผนที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช เศรษฐกิจและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่อยู่เดิมใน ศพก. ให้เป็นปัจจุบันและไม่หลุดโรย พร้อมใช้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ ทันที รวมทั้งเพิ่มเติมองค์ความรู้ในการใช้ LDD Web/ Mobile Application ของกรมพัฒนาที่ดิน โดยจัดแสดง ในรูปแบบโปสเตอร์/แผ่นพับ

ทั้งนี้ หากมีการพัฒนาฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ในศูนย์หลักได้เต็มศักยภาพพร้อม ให้บริการ/ ถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นลำดับแรกแล้วและมีงบประมาณคงเหลือ สามารถพิจารณาดำเนินการ พัฒนาฐานเรียนรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน ในศูนย์เครือข่าย ศพก. ตามที่โครงการฯกำหนดไว้ได้ตามความเหมาะสม ภายในวงเงิน งบประมาณที่ได้รับจัดสรร และแจ้ง กผง. ทราบ

๒. สนับสนุนการให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก. งบประมาณ ศูนย์ละ ๑,๖๐๐ บาท เพื่อดำเนินการ

๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โดยประสานกับหน่วยงานเจ้าภาพ (กรมส่งเสริมการเกษตร) เพื่อเข้าร่วมให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินและ นิทรรศการประกอบที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมเสริมในการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาล ผลิตใหม่ (Field Day)

๒.๒ บริการตรวจวิเคราะห์ดิน

๒.๒.๑ บริการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) โดยสถานีวิจัยพัฒนาที่ดินประสานกับสำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน ขอรับการสนับสนุนชุดน้ำยา refill ชุดตรวจสอบ ดินภาคสนาม เพื่อนำไปเติมให้กับ ศพก. ในความรับผิดชอบ สำหรับให้บริการด้านวิเคราะห์ดิน

๒.๒.๒ แนะนำช่องทางการขอรับบริการตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร ด้วยระบบ ออนไลน์ (e-Service) ซึ่งเป็นช่องทางที่เกษตรกรสามารถติดตามตรวจสอบสถานะของตัวอย่างดินและ รับรายงานผล วิเคราะห์ พร้อมทั้งคำแนะนำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ผ่านระบบออนไลน์ โดยสามารถ ดำเนินการได้ด้วย ตนเอง ทุกที่ ทุกเวลา

๒.๓ การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้/ให้บริการด้านการ พัฒนาที่ดินให้เกษตรกรในพื้นที่ ศพก. หรือเข้าร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการ พัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ จากการประสานหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ หรือให้ความอนุเคราะห์

กับหน่วยงานอื่นหากได้รับการเชิญให้เป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ของ ศพก. โดยมีเป้าหมายในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ไม่น้อยกว่า ศูนย์ละ ๒๕ ราย

๒.๔ สนับสนุนเอกสารวิชาการและข้อมูลข่าวสารด้านการพัฒนาที่ดินให้ ศพก.

๓. การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ และเกษตรกรที่เข้าเยี่ยมชมศูนย์

๓.๑ แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ LDD Zoning” เป็นแอปพลิเคชันที่ประกอบด้วยชั้นข้อมูลความเหมาะสมพืชเศรษฐกิจ ๑๓ ชนิดพืช เพื่อแสดงระดับความเหมาะสมของการปลูกพืช ๔ ระดับ ได้แก่ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (S๑), พื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S๓) และ พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม(N) ตามคุณสมบัติของดิน โดยแสดงผลร่วมกับขอบเขต การปกครองระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดิน ภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรี แหล่งน้ำของกรมพัฒนาที่ดิน สำมะโนที่ดินด้านเกษตรกรรม ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เกษตรกร ประชาชน หรือผู้สนใจ สามารถวิเคราะห์เชิงพื้นที่โดยเลือกพื้นที่ ชนิดพืชและระดับความเหมาะสม (S๓ หรือ N) โดยระบบ จะแสดงพืชทางเลือกและพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกพืชทางเลือก พร้อมรายละเอียดของคุณสมบัติกลุ่มชุดดิน ในบริเวณนั้น ซึ่งเกษตรกรสามารถนำประโยชน์จากข้อมูลที่ได้รับมาปรับใช้ในพื้นที่เพาะปลูกของตนเอง สามารถเลือกปลูกพืชได้อย่างเหมาะสม

๓.๒ แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับอำนวยความสะดวกให้แก่ เจ้าหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติงานในพื้นที่ รวมถึงสามารถตอบคำถามให้คำแนะนำแก่เกษตรกร นักศึกษา ประชาชนผู้รับบริการต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน สามารถใช้งานได้ผ่าน Facebook Messenger และ Line official “คุยกับน้องดินดี” ซึ่งสามารถใช้งานได้ง่ายและรวดเร็ว เป็นคลังความรู้ขนาดใหญ่ที่มี หมดหมูของคำถามที่ชัดเจนง่ายต่อการใช้งาน

๓.๓ แนะนำแอปพลิเคชัน “Easy Service” เป็นระบบการให้บริการรูปแบบใหม่ที่เกษตรกร สามารถเข้ารับบริการต่าง ๆ ได้โดยการเข้าสู่ระบบเพียงครั้งเดียว

๓.๔ แนะนำแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน” โครงการระบบ E-service หมอดินตรวจดิน เป็นการพัฒนาระบบข้อมูลคุณภาพดินระดับประเทศและการบริการ ตรวจสอบดินที่ทันสมัย เพิ่ม ประสิทธิภาพการบริการที่สะดวก รวดเร็ว

๔. ติดตามรายงานผลการดำเนินงาน

๔.๑ สถานีพัฒนาที่ดินชัชนาท จัดเก็บข้อมูลจำนวนเกษตรกรและรายชื่อเกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินหรือเข้าร่วมกิจกรรมใน ศพก. และได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ศูนย์ละ ไม่น้อยกว่า ๒๕ ราย

๔.๒ สถานีพัฒนาที่ดินชัชนาท จัดเก็บข้อมูลตามรายละเอียดกิจกรรม รายงานผลการดำเนินงานตามแผน-ผล รายเดือนและรายไตรมาส

๔.๓ สถานีพัฒนาที่ดินชัชนาท จัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมภาพถ่ายประกอบทุกกิจกรรมที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ ศพก. พร้อม ไฟล์ PDF/Word ส่ง กลุ่มระบบงานวิจัย กองแผนงาน หลังดำเนินการเสร็จสิ้นครบทุกกิจกรรม ภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ (แบบฟอร์มรายงานผลการ ดำเนินงานแบบศพก.๐๑)

หมายเหตุ : งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้ทุกรายการตามความเหมาะสม และระยะเวลาการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมอาจปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๕. การติดตามผลการดำเนินงาน

สพด. ดำเนินการสอบถามผู้ที่เข้ารับบริการจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย ในประเด็นการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปปรับใช้ในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง โดยใช้แบบสอบถามตามแบบฟอร์มที่กำหนด รายงานจัดส่งกลุ่มระบบงานวิจัย กองแผนงาน หลังดำเนินการเสร็จสิ้นครบทุกกิจกรรม ภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ (แบบฟอร์มติดตามผลการดำเนินงาน แบบ ศพก.๐๒)

หมายเหตุ : การรายงานผลข้อ ๔.๑-๔.๒ ขอให้ดำเนินงานตามระบบรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงานของกรมพัฒนาที่ดิน ให้กลุ่มระบบงานวิจัย กองแผนงาน ทราบ ทุก วัน ที่ ๒ ๕ ของเดือน (ตามแบบฟอร์มแผนปฏิบัติงานฯ แบบศพก.๐๓)

๕. สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอละ ๑ ศูนย์ รวม ๘ ศูนย์

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๗. งบประมาณ

๑. การพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) /ศูนย์ เครือข่าย งบประมาณ ๕๐,๔๐๐ บาท จำนวน ๘ ศูนย์ๆ ละ ๖,๓๐๐ บาท โดยแบ่งออกเป็น

๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน งบประมาณ ศูนย์ละ ๔,๘๐๐ บาท

๑.๒ ปรับปรุงแผนที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ เพื่อการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม รายอำเภอ และข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน งบประมาณ ศูนย์ละ ๑,๕๐๐ บาท

๒. สนับสนุนการให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก. งบประมาณ ศูนย์ละ ๑,๖๐๐ บาท

๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) จำนวน ๘ ศพก. ได้แก่ ศพก.หันคา, ศพก.เมือง, ศพก.เนินขาม, ศพก.สรรพยา, ศพก.วัดสิงห์, ศพก.หนองมะโมง, ศพก.มโนรมย์, ศพก.สรรคบุรี งบประมาณ ๑๒,๘๐๐ บาท

๗. สรุปผลการดำเนินงาน

แผนงาน/ กิจกรรม	หน่วยนับ	การดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
		แผนการดำเนินงาน	ผลการปฏิบัติงาน	งบประมาณที่ได้รับ	ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
๑. การพัฒนาศักยภาพ ศพก.	ฐาน	๘	๘	๕๐,๔๐๐	๕๐,๔๐๐
๒. สนับสนุนการให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก.	ครั้ง	๘	๘	๑๒,๘๐๐	๑๒,๘๐๐

๘. รายละเอียดผลการดำเนินงาน ศพก.

แบบฟอร์มรายละเอียดผลการดำเนินงาน ราย ศพก. (จัดทำแบบราย ศพก.)

เกษตรกรต้นแบบ ชื่อ-สกุล : นายขวัญชัย แดงทอง สินค้าหลัก : ข้าว

ตำบลที่ตั้งศูนย์ สามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอ หันคา จังหวัด ชัยนาท

พิกัดที่ตั้ง E ๖๑๐๑๖๘ N ๑๖๖๗๑๐๒

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วม (ราย)	หมายเหตุ
๑. การพัฒนาศักยภาพ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ๑.๑ พัฒนาศูนย์ เรียนรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๑.๒ ปรับปรุง ฐานข้อมูลความรู้ด้าน การพัฒนาที่ดิน	๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน -ปรับปรุงฐานหญ้าแฝก -ปรับปรุงฐานข้อมูลดิน ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน -จัดทำฐานเรียนรู้ พด.๑๕	๑. จำนวนเกษตรกร ที่ได้รับการถ่ายทอด องค์ความรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน ๔๐ ราย ๒. จำนวนเกษตรกร ที่เข้ารับบริการตรวจ วิเคราะห์ดิน ใน ศพก. ๒๐ ราย	จำนวนเกษตรกร ต้องสอดคล้องกับ ข้อมูลที่ทาง สพด. รายงานเป็นราย ไตรมาส
๒.สนับสนุนการ ให้บริการด้านการพัฒนา ที่ดินใน ศพก. ๒.๑ สนับสนุนการจัด งานวันถ่ายทอด เทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้น ฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ๒.๒ บริการตรวจ วิเคราะห์ดิน ๒.๓ สนับสนุนเอกสาร ทางวิชาการด้านการ พัฒนาที่ดิน	๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวัน ถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงโฟมบอร์ด พร้อมกรอบเฟรมไม้ ความรู้เรื่อง ฟางข้าว/หญ้าแฝก/ธาตุอาหาร N/ ธาตุอาหาร P/ธาตุอาหาร K/ ปุ๋ย -จัดทำอุปกรณ์สาธิต การขยาย เชื้อ พด.๑๕ -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด แผ่นเทียบสีมาตรฐานอ่านค่า ph -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด โลโก้แปลงดินดีพร้อม QR Code -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด Standby หมอดินอาสา เกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๔๐ ราย ๒.๒ บริการตรวจวิเคราะห์ดิน - รูปแบบ LDD Test Kit - จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง		

	๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการ ด้านงานพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๐ ชุด		
๓. การพัฒนาเกษตรกร ผู้นำ และเกษตรกรที่เข้า เยี่ยมชมศูนย์ ๓.๑ แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือกพืช เศรษฐกิจ LDD Zoning” ๓.๒ แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนา ที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” ๓.๓ แนะนำแอปพลิเคชัน “Easy Service” ๓.๔ แนะนำแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน”	๓. เข้าร่วมเป็นวิทยากร จำนวน ๒ ครั้ง ณ ศพก. อำเภอหันคา ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน นวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน โดยแนะนำ AI Chatbot กรม พัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” แอปพลิเคชัน “Easy Service” และแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจ ดิน”		
๑. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ๑.๑) ผลผลิต (Output) : -มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องหญ้าแฝก -มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องข้อมูลดิน ๑.๒) ผลลัพธ์ (Outcome) : เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จาก เกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ศพก. ทั้งด้านการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์พด. ๑ การผลิตน้ำ หมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๒ การนำความรู้เรื่องหญ้าแฝกและข้อมูลดินไปประยุกต์ใช้เพื่อลด ต้นทุนการผลิตในพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การทำเกษตรประสบความสำเร็จและเกษตรกรมี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความเข้าใจและประโยชน์ของการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ ระดับมากที่สุด			

๒. ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

แบบฟอร์มรายละเอียดผลการดำเนินงาน ราย ศพก. (จัดทำแบบราย ศพก.)

เกษตรกรต้นแบบ ชื่อ-สกุล : นายวินัย จินจัน สินค้าหลัก : ข้าว

ตำบลที่ตั้งศูนย์ ทาชัย อำเภอ เมือง จังหวัด ชัยนาท

พิกัดที่ตั้ง E ๖๑๗๑๗๑ N ๑๖๗๗๓๘๗

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วม (ราย)	หมายเหตุ
๑. การพัฒนาศักยภาพ ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ๑.๑ พัฒนาศูนย์ เรียนรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๑.๒ ปรับปรุง ฐานข้อมูลความรู้ด้าน การพัฒนาที่ดิน	๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน -ปรับปรุงฐานหญ้าแฝก -ปรับปรุงฐานข้อมูลดิน ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน -จัดทำฐานเรียนรู้ พค.๑๕	๑. จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๔๐ ราย ๒. จำนวนเกษตรกรที่ เข้ารับบริการตรวจ วิเคราะห์ดิน ใน ศพก. ๒๐ ราย	
๒. สนับสนุนการ ให้บริการด้านการพัฒนา ที่ดินใน ศพก. ๒.๑ สนับสนุนการ จัดงานวันถ่ายทอด เทคโนโลยี (Field Day) ๒.๒ บริการวิเคราะห์ ดิน ๒.๓ สนับสนุน เอกสารวิชาการด้านการ พัฒนาที่ดิน	๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวัน ถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงโฟมบอร์ด พร้อมกรอบเฟรมไม้ ความรู้เรื่อง ฟางข้าว/หญ้าแฝก/ธาตุอาหาร N/ ธาตุอาหาร P/ธาตุอาหาร K/ ปุ๋ย -จัดทำอุปกรณ์สาธิต การขยาย เชื้อ พค.๑๕ -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์ บอร์ด แผ่นเทียบสีมาตรฐาน อ่านค่า ph -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์ บอร์ด โลโก้กิ่งดินดีพร้อม QR Code -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์ บอร์ด Standby หมอดินอาสา เกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๔๐ ราย ๒.๒ บริการตรวจวิเคราะห์ดิน - รูปแบบ LDD Test Kit		

	- จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง ๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการ ด้านงานพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๐ ชุด		
๓. การพัฒนาเกษตรกร ผู้นำ และเกษตรกรที่เข้า เยี่ยมชมศูนย์ ๓.๑ แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือกพืช เศรษฐกิจ LDD Zoning” ๓.๒ แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนา ที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” ๓.๓ แนะนำแอปพลิเคชัน “Easy Service” ๓.๔ แนะนำแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน”	๓. เข้าร่วมเป็นวิทยากร จำนวน ๒ ครั้ง ณ ศพก. อำเภอเมือง ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน นวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน โดยแนะนำ AI Chatbot กรม พัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” แอปพลิเคชัน “Easy Service” และแอปพลิเคชัน “หมอดิน ตรวจดิน”		
๑. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ๑.๑) ผลผลิต (Output) : -มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องหญ้าแฝก -มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องข้อมูลดิน ๑.๒) ผลลัพธ์ (Outcome) : เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จาก เกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ศพก. ทั้งด้านการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูปเปอร์พด. ๑ การผลิตน้ำ หมักชีวภาพจากสารเร่งซูปเปอร์ พด. ๒ การนำความรู้เรื่องหญ้าแฝกและข้อมูลดินไปประยุกต์ใช้เพื่อลด ต้นทุนการผลิตในพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การทำเกษตรประสบความสำเร็จและเกษตรกรมี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความเข้าใจและประโยชน์ของการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ ระดับมากที่สุด			

๒. ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

แบบฟอร์มรายละเอียดผลการดำเนินงาน ราย ศพก. (จัดทำแบบราย ศพก.)

เกษตรกรต้นแบบ ชื่อ-สกุล : นายสมศักดิ์ สีหะ สินค้าหลัก : ข้าว

ตำบลที่ตั้งศูนย์ โพนางคำตก อำเภอ สรรพยา จังหวัด ชัยนาท

พิกัดที่ตั้ง E ๖๓๘๘๕๔ N ๑๖๖๙๒๒๐

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วม (ราย)	หมายเหตุ
๑. การพัฒนาศักยภาพ ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ๑.๑ พัฒนาศูนย์ เรียนรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๑.๒ ปรับปรุง ฐานข้อมูลความรู้ด้าน การพัฒนาที่ดิน	๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน -ปรับปรุงฐานหญ้าแฝก -ปรับปรุงฐานข้อมูลดิน ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน -จัดทำป้ายฐานเรียนรู้ พด.๑ -จัดทำป้ายฐานเรียนรู้ พด.๒	๑. จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๔๐ ราย ๒. จำนวนเกษตรกรที่ เข้ารับบริการตรวจ วิเคราะห์ดิน ใน ศพก. ๒๐ ราย	
๒. สนับสนุนการ ให้บริการด้านการพัฒนา ที่ดินใน ศพก. ๒.๑ สนับสนุนการ จัดงานวันถ่ายทอด เทคโนโลยี (Field Day) ๒.๒ บริการวิเคราะห์ ดิน ๒.๓ สนับสนุน เอกสารวิชาการด้านการ พัฒนาที่ดิน	๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวัน ถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) - จัดทำสติ๊กเกอร์ลงโฟมบอร์ด พร้อมกรอบเฟรมไม้ ความรู้เรื่อง ฟางข้าว/หญ้าแฝก/ธาตุอาหาร N/ ธาตุอาหาร P/ธาตุอาหาร K/ ปอเทือง - จัดทำอุปกรณ์สาธิต การขยาย เชื้อ พด.๑๕ - จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์ บอร์ด แผ่นเทียบสีมาตรฐาน อ่านค่า ph - จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์ บอร์ด โลโก้ดินดีพร้อม QR Code - จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์ บอร์ด Standby หมอดินอาสา เกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๔๐ ราย ๒.๒ บริการตรวจวิเคราะห์ดิน		

	- รูปแบบ LDD Test Kit - จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง ๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการ ด้านงานพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๐ ชุด		
๓. การพัฒนาเกษตรกร ผู้นำ และเกษตรกรที่เข้า เยี่ยมชมศูนย์ ๓.๑ แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือกพืช เศรษฐกิจ LDD Zoning” ๓.๒ แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนา ที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” ๓.๓ แนะนำแอปพลิเคชัน “Easy Service” ๓.๔ แนะนำแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน”	๓. เข้าร่วมเป็นวิทยากร จำนวน ๑ ครั้ง ณ ศพก. อำเภอสรรพยา ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน นวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน โดยแนะนำ AI Chatbot กรม พัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” แอปพลิเคชัน “Easy Service” และแอปพลิเคชัน “หมอดิน ตรวจดิน”		
๑. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ๑.) ผลผลิต (Output) : - มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๑ - มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๒ ๑.๒) ผลลัพธ์ (Outcome) : เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จาก เกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ศพก. ทั้งด้านการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์พด. ๑ การผลิตน้ำ หมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๒ และการใช้ผลิต พด. ของกรมพัฒนาที่ดิน ไปประยุกต์ใช้เพื่อลด ต้นทุนการผลิตในพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การทำเกษตรประสบความสำเร็จและเกษตรกรมี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความเข้าใจและประโยชน์ของการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ ระดับมากที่สุด			

๒. ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

แบบฟอร์มรายละเอียดผลการดำเนินงาน ราย ศพก. (จัดทำแบบราย ศพก.)

เกษตรกรต้นแบบ ชื่อ-สกุล : นายทงค์ สิงห์สม สินค้าหลัก : ข้าว

ตำบลที่ตั้งศูนย์ สุขเดือนห้า อำเภอ เนินขาม จังหวัด ชัยนาท

พิกัดที่ตั้ง E ๕๘๘๘๔๘ N ๑๖๕๒๐๗๔

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	จำนวน เกษตรกร ที่เข้าร่วม (ราย)	หมายเหตุ
๑. การพัฒนาศักยภาพ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน -ปรับปรุงฐานหญ้าแฝก -ปรับปรุงฐานข้อมูลดิน ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน -จัดทำป้ายฐานเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมัก -จัดทำป้ายองค์ความรู้ปุ๋ยหมัก -จัดทำป้ายองค์ความรู้ใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.๒ -จัดทำป้ายแผนที่ชุดดิน	๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ๔๐ ราย ๒. จำนวนเกษตรกรที่เข้ารับบริการตรวจวิเคราะห์ดิน ใน ศพก. ๒๐ ราย	
๒. สนับสนุนการให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก. ๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day) ๒.๒ บริการวิเคราะห์ดิน ๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการด้านการพัฒนาที่ดิน	๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงโฟมบอร์ด พร้อมกรอบเฟรมไม้ ความรู้เรื่อง พางข้าว/หญ้าแฝก/ธาตุอาหาร N/ ธาตุอาหาร P/ธาตุอาหาร K/ ปอเทือง -จัดทำอุปกรณ์สาธิต การขยายเชื้อ พด.๑๕ -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด แผ่นเทียบสีมาตรฐาน อ่านค่า ph -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด โลโก้ห้องดินดีพร้อม QR Code -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด Standby หมอดินอาสา		

	เกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๔๐ ราย ๒.๒ บริการตรวจวิเคราะห์ดิน - รูปแบบ LDD Test Kit - จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง ๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการ ด้านงานพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๐ ชุด		
๓. การพัฒนาเกษตรกร ผู้นำ และเกษตรกรที่เข้าเยี่ยมชมศูนย์ ๓.๑ แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจLDD Zoning” ๓.๒ แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” ๓.๓ แนะนำแอปพลิเคชัน “Easy Service” ๓.๔ แนะนำแอปพลิเคชัน “หมอдинตรวจดิน”	๓. เข้าร่วมเป็นวิทยากร จำนวน ๑ ครั้ง ณ ศพก. อำเภอเนินขาม ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน นวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน โดยแนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” แอปพลิเคชัน “Easy Service” และแอปพลิเคชัน “หมอдинตรวจดิน”		
๑. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ๑.) ผลผลิต (Output) : - มีจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๑ - มีจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๒ - มีจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องนวัตกรรม พด. ๑.๒) ผลลัพธ์ (Outcome) : เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ศพก. ทั้งด้านการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์พด. ๑ การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๒ และการใช้ผลิต พด. ของกรมพัฒนาที่ดิน ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตในพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การทำเกษตรประสบความสำเร็จและเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความเข้าใจและประโยชน์ของการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ ระดับมากที่สุด			

๒. ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

แบบฟอร์มรายละเอียดผลการดำเนินงาน ราย ศพก. (จัดทำแบบราย ศพก.)

เกษตรกรต้นแบบ ชื่อ-สกุล : นายเกชา บุปผา สีนคำหลัก : ข้าว

ตำบลที่ตั้งศูนย์ วังตะเคียน อำเภอหนองมะโมง จังหวัด ชัยนาท

พิกัดที่ตั้ง E ๕๘๖๐๐๓ N ๑๖๙๒๕๐๒

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วม (ราย)	หมายเหตุ
๑. การพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน -ปรับปรุงฐานเรียนรู้การทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ -ปรับปรุงฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด“คุยกับน้องดินดี” -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด“ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน”	๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ๔๐ ราย ๒. จำนวนเกษตรกรที่เข้ารับบริการตรวจวิเคราะห์ดิน ใน ศพก. ๒๐ ราย	
๒. สนับสนุนการให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก. ๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day) ๒.๒ บริการวิเคราะห์ดิน ๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการด้านการพัฒนาที่ดิน	๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงโฟมบอร์ดพร้อมกรอบเฟรมไม้ ความรู้เรื่องฟางข้าว/หญ้าแฝก/ธาตุอาหาร N/ ธาตุอาหาร P/ธาตุอาหาร K/ ปอเทือง -จัดทำอุปกรณ์สาธิต การขยายเชื้อ พด.๑๕ -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด แผ่นเทียบสีมาตรฐานอ่านค่า ph -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด โลโก้ดินดีพร้อม QR Code -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด Standby หมอดินอาสา		

	เกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๔๐ ราย ๒.๒ บริการตรวจวิเคราะห์ดิน - รูปแบบ LDD Test Kit - จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง ๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการ ด้านงานพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๐ ชุด		
๓. การพัฒนาเกษตรกร ผู้นำ และเกษตรกรที่เข้าเยี่ยมชุมชน ๓.๑ แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ LDD Zoning” ๓.๒ แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” ๓.๓ แนะนำแอปพลิเคชัน “Easy Service” ๓.๔ แนะนำแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน”	๓. เข้าร่วมเป็นวิทยากร จำนวน ๑ ครั้ง ณ ศพก. อำเภอหนองมะโมง ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน นวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน โดยแนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” แอปพลิเคชัน “Easy Service” และแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน”		
๑. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ๑.) ผลผลิต (Output) : - มีจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. ๑ - มีจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. ๒ - มีจุดเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๑.๒) ผลลัพธ์ (Outcome) : เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ศพก. ทั้งด้านการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซุปเปอร์พด. ๑ การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. ๒ และการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ของกรมพัฒนาที่ดิน ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตในพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การทำเกษตรประสบความสำเร็จและเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความเข้าใจและประโยชน์ของการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ ระดับมากที่สุด			

๒. ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

แบบฟอร์มรายละเอียดผลการดำเนินงาน ราย ศพก. (จัดทำแบบราย ศพก.)

เกษตรกรต้นแบบ ชื่อ-สกุล : นายสมเกียรติ เกกิจสรคันธุ์ สินค้าหลัก : ข้าว

ตำบลที่ตั้งศูนย์บ่มเพาะ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท

พิกัดที่ตั้ง E ๖๐๐๗๑๙ N ๑๖๘๘๘๙๖

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วม (ราย)	หมายเหตุ
๑. การพัฒนาศักยภาพ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ๑.๑ พัฒนาศูนย์ เรียนรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๑.๒ ปรับปรุง ฐานข้อมูลความรู้ด้าน การพัฒนาที่ดิน	๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน -ปรับปรุงฐานเรียนรู้การทำและ การใช้น้ำหมักชีวภาพ -ปรับปรุงฐานเรียนรู้การทำปุ๋ย หมัก ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด “คุยกับน้องดินดี” -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด “ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน”	๑. จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๔๐ ราย ๒. จำนวนเกษตรกรที่ เข้ารับบริการตรวจ วิเคราะห์ดิน ใน ศพก. ๒๐ ราย	
๒. สนับสนุนการ ให้บริการด้านการพัฒนา ที่ดินใน ศพก. ๒.๑ สนับสนุนการ จัดงานวันถ่ายทอด เทคโนโลยี (Field Day) ๒.๒ บริการวิเคราะห์ ดิน ๒.๓ สนับสนุน เอกสารวิชาการด้านการ พัฒนาที่ดิน	๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวัน ถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงโฟมบอร์ด พร้อมกรอบเฟรมไม้ ความรู้เรื่อง ฟางข้าว/หญ้าแฝก/ธาตุอาหาร N/ ธาตุอาหาร P/ธาตุอาหาร K/ ปอเทือง -จัดทำอุปกรณ์สาธิต การขยาย เชื้อ พด.๑๕ -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด แผ่นเทียบสีมาตรฐานอ่านค่า ph -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด โลโก้น้องดินดีพร้อม QR Code -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด Standby หมอดินอาสา เกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๔๐ ราย ๒.๒ บริการตรวจวิเคราะห์ดิน - รูปแบบ LDD Test Kit - จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง		

	๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการ ด้านงานพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๐ ชุด		
๓. การพัฒนาเกษตรกร ผู้นำ และเกษตรกรที่เข้า เยี่ยมชมศูนย์ ๓.๑ แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือกพืช เศรษฐกิจ LDD Zoning” ๓.๒ แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนา ที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” ๓.๓ แนะนำแอปพลิเคชัน “Easy Service” ๓.๔ แนะนำแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน”	๓. เข้าร่วมเป็นวิทยากร จำนวน ๑ ครั้ง ณ ศพก. อำเภอวัดสิงห์ ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน นวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน โดยแนะนำ AI Chatbot กรม พัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” แอปพลิเคชัน “Easy Service” และแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจ ดิน”		
๑. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ๑.) ผลผลิต (Output) : -มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. ๑ -มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. ๒ -มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๑.๒) ผลลัพธ์ (Outcome) : เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จาก เกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกร ต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ศพก. ทั้งด้านการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซุปเปอร์พด. ๑ การ ผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. ๒ และการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ของกรมพัฒนาที่ดิน ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตในพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การทำเกษตรประสบ ความสำเร็จและเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความเข้าใจและประโยชน์ของการนำความรู้ที่ได้รับ ไปปรับใช้ ระดับมากที่สุด			

๒. ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

แบบฟอร์มรายละเอียดผลการดำเนินงาน ราย ศพก. (จัดทำแบบราย ศพก.)

เกษตรกรต้นแบบ ชื่อ-สกุล : นายสุนิธิ แสงนาค สินค้าหลัก : ข้าว

ตำบลที่ตั้งศูนย์ ศิลาदान อำเภอ มโนรมย์ จังหวัด ชัยนาท

พิกัดที่ตั้ง E ๖๔๒๑๐๔๒ N ๑๖๙๖๙๕๙

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วม (ราย)	หมายเหตุ
๑. การพัฒนาศักยภาพ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ๑.๑ พัฒนาศูนย์ เรียนรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๑.๒ ปรับปรุง ฐานข้อมูลความรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน	๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน -จัดทำฐานเรียนรู้ปุ๋ยหมัก -จัดทำฐานเรียนรู้หมักชีวภาพ ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน - จัดทำป้ายไวนิลปุ๋ยหมักสูตร พระราชทาน -จัดทำขาตั้งไม้สำหรับวางกรอบเฟรม ไม้	๑. จำนวนเกษตรกร ที่ได้รับการถ่ายทอด องค์ความรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน ๔๐ ราย ๒. จำนวนเกษตรกร ที่เข้ารับบริการ ตรวจวิเคราะห์ดิน ใน ศพก. ๒๐ ราย	
๒. สนับสนุนการ ให้บริการด้านการพัฒนา ที่ดินใน ศพก. ๒.๑ สนับสนุนการจัด งานวันถ่ายทอด เทคโนโลยี (Field Day) ๒.๒ บริการวิเคราะห์ ดิน ๒.๓ สนับสนุน เอกสารวิชาการด้านการ พัฒนาที่ดิน	๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวันถ่ายทอด เทคโนโลยี (Field day) -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงโฟมบอร์ดพร้อม กรอบเฟรมไม้ ความรู้เรื่องฟางข้าว/ หญ้าแฝก/ธาตุอาหาร N/ ธาตุอาหาร P/ธาตุอาหาร K/ปุ๋ยเหียง -จัดทำอุปกรณ์สาธิต การขยายเชื้อ พด.๑๕ -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด แผ่น เทียบสีมาตรฐานอ่านค่า ph -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด โลโก้ น้องดินดีพร้อม QR Code -จัดทำสติ๊กเกอร์ลงฟิวเจอร์บอร์ด Standy หมอดินอาสา เกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๔๐ ราย ๒.๒ บริการตรวจวิเคราะห์ดิน - รูปแบบ LDD Test Kit - จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง ๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการด้านงาน พัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๐ ชุด		

๓. การพัฒนาเกษตรกร ผู้นำ และเกษตรกรที่เข้าเยี่ยมชมศูนย์ ๓.๑ แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ LDD Zoning” ๓.๒ แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” ๓.๓ แนะนำแอปพลิเคชัน “Easy Service” ๓.๔ แนะนำแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน”	๓. เข้าร่วมเป็นวิทยากร จำนวน ๑ ครั้ง ณ ศพก. อำเภอมโนรมย์ ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน นวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน โดยแนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” แอปพลิเคชัน “Easy Service” และแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน”		
๑. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ๑.) ผลผลิต (Output) : - มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๑ - มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๒ ๑.๒) ผลลัพธ์ (Outcome) : เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ศพก. ทั้งด้านการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์พด. ๑ การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๒ ของกรมพัฒนาที่ดิน ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตในพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การทำเกษตรประสบความสำเร็จและเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความเข้าใจและประโยชน์ของการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ ระดับมากที่สุด			

๒. ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

แบบฟอร์มรายละเอียดผลการดำเนินงาน ราย ศพก. (จัดทำแบบราย ศพก.)

เกษตรกรต้นแบบ ชื่อ-สกุล : นายบุญฤทธิ์ หอมจันทร์ สิ้นค้าหลัก : ข้าว

ตำบลที่ตั้งศูนย์ แพรกศรีราชา อำเภอ สรรคบุรี จังหวัด ชัยนาท

พิกัดที่ตั้ง E ๖๒๖๕๒๑ N ๑๖๖๒๙๕๔

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วม (ราย)	หมายเหตุ
๑. การพัฒนาศักยภาพ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ๑.๑ พัฒนาศูนย์ เรียนรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๑.๒ ปรับปรุง ฐานข้อมูลความรู้ด้าน การพัฒนาที่ดิน	๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน -จัดทำฐานเรียนรู้ปุ๋ยหมัก -จัดทำฐานเรียนรู้น้ำหมักชีวภาพ ๑.๒ ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน - จัดทำป้ายไวนิลปุ๋ยหมักสูตร พระราชทาน -จัดทำขาตั้งไม้สำหรับวางกรอบ เฟรมไม้	๑. จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน ๔๐ ราย ๒. จำนวนเกษตรกรที่ เข้ารับบริการตรวจ วิเคราะห์ดิน ใน ศพก. ๒๐ ราย	
๒. สนับสนุนการ ให้บริการด้านการ พัฒนาที่ดินใน ศพก. ๒.๑ สนับสนุนการ จัดงานวันถ่ายทอด เทคโนโลยี (Field Day) ๒.๒ บริการ วิเคราะห์ดิน ๒.๓ สนับสนุน เอกสารวิชาการด้าน การพัฒนาที่ดิน	๒.๑ สนับสนุนการจัดงานวัน ถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) -จัดทำสติกเกอร์ลงโฟมบอร์ด พร้อมกรอบเฟรมไม้ ความรู้เรื่อง ฟางข้าว/หญ้าแฝก/ธาตุอาหาร N/ ธาตุอาหาร P/ธาตุอาหาร K/ ปอเทือง -จัดทำอุปกรณ์สาธิต การขยาย เชื้อ พด.๑๕ -จัดทำสติกเกอร์ลงฟิวเจอร์ บอร์ด แผ่นเทียบสีมาตรฐาน อ่านค่า ph -จัดทำสติกเกอร์ลงฟิวเจอร์ บอร์ด โลโก้ห้องดินดีพร้อม QR Code -จัดทำสติกเกอร์ลงฟิวเจอร์ บอร์ด Standy หมอดินอาสา เกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๔๐ ราย ๒.๒ บริการตรวจวิเคราะห์ดิน - รูปแบบ LDD Test Kit		

	- จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง ๒.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการ ด้านงานพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๐ ชุด		
๓. การพัฒนาเกษตรกร ผู้นำ และเกษตรกรที่ เข้าเยี่ยมชมศูนย์ ๓.๑ แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือก พืชเศรษฐกิจ LDD Zoning” ๓.๒ แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนา ที่ดิน “คุยกับน้องดิน ดี” ๓.๓ แนะนำแอปพลิเคชัน “Easy Service” ๓.๔ แนะนำแอปพลิเคชัน “หมอดินตรวจดิน”	๓. เข้าร่วมเป็นวิทยากร จำนวน ๑ ครั้ง ณ ศพก. อำเภอสรอกรบุรี ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน นวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน โดยแนะนำ AI Chatbot กรม พัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” แอปพลิเคชัน “Easy Service” และแอปพลิเคชัน “หมอดิน ตรวจดิน”		
๑. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ๑.) ผลผลิต (Output) : - มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. ๑ - มีจุดเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดินเรื่องการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. ๒ ๑.๒) ผลลัพธ์ (Outcome) : เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จาก เกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ศพก. ทั้งด้านการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซุปเปอร์พด. ๑ การผลิตน้ำ หมักชีวภาพจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. ๒ ของกรมพัฒนาที่ดิน ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตในพื้นที่ ของตนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การทำเกษตรประสบความสำเร็จและเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมี ความเข้าใจและประโยชน์ของการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ ระดับมากที่สุด			

๒. ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

๙. ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงาน (เชิงคุณภาพ)

๙.๑ ฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก. ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา จำนวน ๘ ศูนย์ มีความพร้อมที่จะเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ที่สามารถถ่ายทอดความรู้และให้บริการทางการเกษตร

๙.๒ เกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดิน ใน ศพก. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตนเองได้

๑๐. ผลผลิต (Out put)

มีจุดเรียนรู้งานพัฒนาที่ดิน ดังนี้

- การผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูปเปอร์ พด. ๑
- การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูปเปอร์ พด. ๒
- การผลิตจุลินทรีย์ควบคุมเชื้อสาเหตุโรคพืชจากสารเร่งซูปเปอร์ พด. ๓
- การผลิตสารไล่แมลงจากสารเร่งซูปเปอร์ พด. ๗
- การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Soil Test Kit)
- การใช้พืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน

- การใช้โดโลไมท์ในการปรับปรุงดิน
- การผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน

๑๑. ผลลัพธ์ (Outcome)

เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ศพก. ทั้งด้านการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์พด. ๑ การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๒ การผลิตสารไล่แมลงจากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๓ การเก็บตัวอย่างดิน และวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Soil Test Kit) การใช้พืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดินไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตในพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การทำเกษตรประสบความสำเร็จและเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ภาพกิจกรรมสนับสนุนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day)

แผนงานที่ ๖ แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกิน

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากจนของประชาชน มีสาเหตุหนึ่งที่สำคัญคือการไร้ที่ดินทำกินและอยู่อาศัย การทำเกษตรกรรมโดยไร้ที่ดินทำกินจำเป็นต้องเช่าที่ดินของนายทุนซึ่งเพิ่มต้นทุนการผลิตแม้กระทั่งบุกรุกที่ดินของรัฐโดยไม่มีสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนหนึ่งเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเปิดหน้าดินสำหรับการปลูกพืชไร่ทำกินและสร้างที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ป่าสงวนส่งผลให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่าก่อให้เกิดปัญหาหลายด้านตามมาและปัญหาสำคัญคือการทับซ้อนของที่ดินป่าไม้และที่ทำกินของประชาชนอันนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างราษฎรและเจ้าหน้าที่รัฐ

จากปัญหาดังกล่าวรัฐบาลได้มอบนโยบายเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่ดินทำกิน คือ “ลดความเหลื่อมล้ำและแก้ไขปัญหการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและผู้ที่ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกิน” โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลบังคับใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา

โครงสร้างของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ประกอบไปด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีที่มอบหมาย เป็นรองประธานคนที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานคนที่ ๒ โดยประธานคณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตามระเบียบฯ จำนวน ๓ คณะ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ๒) คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน มีหน้าที่ในการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดในรูปแบบเศรษฐกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การใช้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม

ที่ดินที่จัดทำให้เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิ์เข้าทำกินนั้นมีคุณภาพดินที่แตกต่างกัน ทั้งเหมาะสมต่อการปลูกพืช และต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เหมาะสม กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจหน้าที่ในการปรับปรุงบำรุงดิน พัฒนาที่ดินให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมในการปลูกพืช ได้ยึดแนวทางการดำเนินงาน คทช. ตามนโยบายของรัฐบาลในการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติไว้ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ในการนี้ ได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกิน เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมสนับสนุนการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร การผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพเพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต รวมถึงส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มีศักยภาพ มีความเหมาะสมในการผลิตพืช และใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๒.๒ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาล ทำการเกษตรกรรมเพื่อ การบริโภคและสร้างรายได้

๓. เป้าหมาย

ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาที่ดินในพื้นที่ทำกินของเกษตรกร ๒๐ ราย

๔. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๑ การสำรวจความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการ (ต.ค. – พ.ย.)

ประสานฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ถึงความพร้อมของพื้นที่เป้าหมายที่ยึดคั้นมานั้น เช่น พื้นที่ป่าฯ พื้นที่ ส.ป.ก. เป็นต้น หากจัดคนลงแปลงพื้นที่ทำกินเรียบร้อยแล้ว จะต้องแจ้งจำนวนพื้นที่ (ไร่) และจำนวนเกษตรกร (ราย) ของแปลงนั้น ๆ ให้กรมฯ ทราบ เพื่อพิจารณากิจกรรมสนับสนุนการผลิตให้กับเกษตรกร

๔.๒ การจัดทำแผนความต้องการกิจกรรม (พ.ย. – ธ.ค.)

กรมฯ แจ้งพื้นที่เป้าหมายตาม ข้อ ๑ ให้ สพด. ทราบ เพื่อให้ สพด. ประสานกับ คทช. จังหวัด ตรวจสอบความพร้อมและข้อมูลที่ถูกต้องให้ตรงกันอีกครั้งว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ จากนั้นให้เป็นมติที่ประชุม คทช. จังหวัด ในการจัดทำแผนความต้องการของเกษตรกรแต่ละแปลงส่งข้อมูลให้ สพด. เพื่อเสนอกรมฯ พิจารณาจัดสรรงบประมาณ

๔.๓ การจัดสรรงบประมาณ (ธ.ค. – มี.ค.)

จัดสรรงบประมาณในกิจกรรมต่าง ๆ โดยพิจารณาให้มีความเหมาะสมกับจำนวนพื้นที่และจำนวนเกษตรกรเป้าหมาย ตามที่กรมฯ ได้รับจัดสรรมา ตาม พ.ร.บ. เสนอกรมฯ อนุมัติจัดสรรเป็นรายพื้นที่รายจังหวัด

๕. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาขาวเทียนจังหวัดชัยนาท

บ้านบุทาจรด หมู่ ๕ ตำบลเด่นใหญ่ อำเภอหันคา

บ้านโคกลี หมู่ ๓ ตำบลกะบกเตี้ย อำเภอเนินขาม

๖. ระยะเวลา

๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๗. งบประมาณ

ได้รับงบประมาณตาม พ.ร.บ.จำนวน ๒๔๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้น ๒๔๐,๐๐๐ บาท (สองแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) คิดเป็นร้อยละการเบิกจ่ายงบประมาณ แบ่งออกเป็น

แผนงาน/กิจกรรม	ผลการปฏิบัติงาน				ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ			
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการปฏิบัติงาน	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลเบิกจ่ายเงินงบประมาณ	ร้อยละ	หมายเหตุ
- จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	๘๕	๘๕	๑๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๗๐.๘๓	

แผนงาน/กิจกรรม	ผลการปฏิบัติงาน				ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ			
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการปฏิบัติงาน	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลเบิกจ่ายเงินงบประมาณ	ร้อยละ	หมายเหตุ
- สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	๒๐	๒๐	๑๐๐	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๒๘.๓๓	
- บริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน-น้ำ-พืช	ตัวอย่าง	๒๐	๒๐	๑๐๐	๒๐๐๐	๒๐๐๐	๐.๘๔	

๘. ผลผลิต (Output)

เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินได้รับการส่งเสริมและพัฒนาที่ดิน

๙. ผลลัพธ์ (Outcome)

เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินได้รับการพัฒนาคุณภาพดินให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๑๐. ผลกระทบ (Impact)

เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินมีความยั่งยืนในการประกอบอาชีพและคุณภาพชีวิตดีขึ้น

๑๑. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ :

- เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่ คทช. ได้รับการพัฒนาคุณภาพดิน ๒๐ ราย
- พื้นที่ คทช. ที่จัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรได้รับการอนุรักษ์ ป่า และปรับปรุงดิน ๑๕๐ ไร่

เชิงคุณภาพ :

- พื้นที่ คทช. ที่จัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพดินสามารถใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้ตามศักยภาพ ร้อยละ ๘๐

๑๒. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ พื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรได้รับการพัฒนาคุณภาพดินให้มีศักยภาพ มีความเหมาะสมในการผลิตพืชและใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๑๒.๒ เกษตรกรในพื้นที่ได้รับองค์ความรู้การพัฒนาดิน เพื่อต่อยอดการผลิตปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

๑๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่พบจากการดำเนินงาน

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. ระยะเวลาในการจัดสรรพื้นที่เกษตรกร	-
๒. พื้นที่มีปัญหาเป็นของเอกชน	-
๓. รอคอยกรรมการอนุมัติพื้นที่จัดสรร	-
๔. ไม่มีพื้นที่จัดสรรโครงการ	-

แบบฟอร์มสรุปผลการดำเนินงานแบบรายแปลง
กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาหลวงเขื่อน บ้านบุทางรถ หมู่ ๕ ตำบลเด่นใหญ่ อำเภอด่านช้าง จังหวัดชัยนาท
จำนวน๑๕๐..... ไร่ จำนวนเกษตรกร.....๒๐..... ราย

๑. รายชื่อพื้นที่ดำเนินการ

ลำดับ	พื้นที่ดำเนินการ	กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
๑.	บ้านบุทางรถ หมู่ ๕ ตำบลเด่นใหญ่ อำเภอด่านช้าง	จัดทำระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ	ไร่	๘๕	๑๗๐,๐๐๐	
		สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	๒๐	๖๘,๐๐๐	
	บ้านโคกลี หมู่ ๓ ตำบลกะบกเตี้ย อำเภอนิคม	บริการวิเคราะห์ดินและ ให้คำแนะนำการจัดการ ดิน-น้ำ-พืช	ตัวอย่าง	๒๐	๒,๐๐๐	

๒. การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบลงทุน :๑๗๐,๐๐๐..... บาทงบดำเนินงาน :๗๐,๐๐๐..... บาท
รวมทั้งสิ้น :๒๔๐,๐๐๐..... บาท

๓. ระยะเวลาที่ดำเนินการ

เริ่มดำเนินการ :มีนาคม ๒๕๖๘..... ส่งมอบงาน :พฤษภาคม ๒๕๖๘.....

๔. ภาพป้ายโครงการ และบรรยายการดำเนินงาน

ภาพกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกิน

- จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

- สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พต. พร้อมสนับสนุน

- บริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน-น้ำ-พืช

ผลวิเคราะห์ดินโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร (คทช.)
ปีงบประมาณ๒๕๖๘ พื้นที่ (ป่าสงวนแห่งชาติ) ป่าเขาขาวเทียน ตำบลเด่นใหญ่ อำเภอดงหลวง จังหวัดชัยนาท

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	เลขบัตรประชาชน	ที่อยู่					เบอร์โทร	พิกัด		เนื้อที่ (ไร่)	เลขที่ ตัวอย่าง	ชนิดพืช ที่ปลูก	ผลวิเคราะห์ดิน				ความต้องการปูน กก./ไร่
			เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		X	Y				N	P	K	pH	
1	นายชัยยันต์ อุ่มแสง	3 1806 00447 72 7	18	5	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	092-6610340	594529	1660741	14	K1	มันสำปะหลัง	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำมาก	กรดเล็กน้อย	-
2	นางสุชวน พุทธิพล	3 1806 00417 81 0	126	10	เนินขาม	เนินขาม	ชัยนาท		594315	1660076	2.8	K2	มันสำปะหลัง	ค่อนข้างต่ำ	สูง	ปานกลาง	กรดจัด	680
3	นางสาวอวล อุ่มแสง	3 1806 00450 28 1	49	5	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	062-2490289	594070	1661302	8.5	K3	มันสำปะหลัง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำมาก	กลาง	-
4	นายมานัส ม่วงเกิด	3 1806 00686 55 1	37	5	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		594050	1661133	9	K4	มันสำปะหลัง	ค่อนข้างต่ำ	ต่ำ	ต่ำมาก	กรดจัด	510
5	นางวรรณภา สีวันนา	3 1806 00686 50 1	129	5	เนินขาม	เนินขาม	ชัยนาท	080-8503037	594076	1661275	18	K5	มันสำปะหลัง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	กรดเล็กน้อย	-
6	นางวันเพ็ญ เอี้ยงปาน	3 1806 00686 51 9	11	2	หนองบัว	วัดสิงห์	ชัยนาท	098-8183503	594307	1660990	6.8	K6	มันสำปะหลัง	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำมาก	กรดเล็กน้อย	-
7	นางสุรินทร์ เอี่ยมสระ	3 1806 00509 72 2	57	9	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	064-6044086	594278	1661161	3.3	K7	มันสำปะหลัง	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำมาก	กรดเล็กน้อย	-
8	นายประคอง ศรีเมือง	3 1806 00028 96 1	114	3	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		593871	1661536	0.8	K8	มันสำปะหลัง	ค่อนข้างต่ำ	สูง	ต่ำมาก	กรดจัด	850
9	นางสมทพ บุญจันทร์	3 1806 00025 03 2	12	3	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		593957	1661553	1.8	K9	มันสำปะหลัง	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำมาก	กรดเล็กน้อย	-
10	นายชัย วุฒิยา	3 3209 00942 66 7	62	5	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	063-1246130	594078	1661438	3	K10	มันสำปะหลัง	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำมาก	กรดเล็กน้อย	-
11	นางติ่ม ม่วงเกิด	3 1803 00513 84 3	59	5	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	080-3932109	593643	1661432	4.8	K11	มันสำปะหลัง	ค่อนข้างต่ำ	สูง	ต่ำมาก	กลาง	-
12	นายเสริม สันตะมะ	3 1806 00370 71 6	3	15	กะบกเตี้ย	เนินขาม	ชัยนาท	082-1453161	587656	1661814	5.5	K12	มันสำปะหลัง	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำมาก	กรดเล็กน้อย	-
13	นายบำรุง อู่สุวรรณ	3 1806 00511 97 2	198	3	กะบกเตี้ย	เนินขาม	ชัยนาท		586721	1661134	2	K13	มันสำปะหลัง	ค่อนข้างต่ำ	สูง	ต่ำมาก	กลาง	-
14	นายเข้า อู่สุวรรณ	3 1806 00511 94 8	148	3	กะบกเตี้ย	เนินขาม	ชัยนาท	080-1154077	586900	1661169	10	K14	มันสำปะหลัง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	กลาง	-
15	นายอดิเรก อู่ทอง	3 1806 00374 63 1	119	3	กะบกเตี้ย	เนินขาม	ชัยนาท		586352	1660930	4.5	K15	มันสำปะหลัง	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำมาก	กรดเล็กน้อย	-
16	นายสยัสนันท์ ช่างไม้	1 1408 00034 82 9	171	5	จักราช	ผักไห่	พระนครศรีอยุธยา	080-8557428	594052	1660934	20	K16	มันสำปะหลัง	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำมาก	กรดเล็กน้อย	-
17	นายวัชรชัย ช่างไม้	3 1201 01364 08 7	171	5	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	080-8557428	594041	1661193	11	K17	มันสำปะหลัง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	กรดจัด	680
18	น.ส.สายสุนีย์ นาคสังข์	5 1806 00027 86 4	30/2	5	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		593808	1661506	10	K18	มันสำปะหลัง	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำมาก	กลาง	-
19	นายชัย นาคสังข์	3 1806 90003 83 1	180	5	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		593734	1661456	3	K19	มันสำปะหลัง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	กรดเล็กน้อย	-
20	นางสมชาติ มาโต	3 1806 00412 52 4	62	18	เนินขาม	เนินขาม	ชัยนาท		594267	1660088	10	K20	มันสำปะหลัง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำมาก	กลาง	-

๕. ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
สมาชิกให้ความร่วมมือกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ค่อนข้างน้อย	

๖. รายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร (คทช.) ปีงบประมาณ๒๕๖๘ พื้นที่ (ป่าสงวนแห่งชาติ) ป่าเขาขาวเทียน ตำบลเด่นใหญ่ อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท

ลำดับ	ชื่อ-สกุล ผู้เข้าร่วมโครงการฯ	ที่อยู่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ				กิจกรรมที่ดำเนินการ
		ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เบอร์โทร	
1	นายชัยยันต์ อุ่มแสง	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	092-6610340	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
2	นางสุชวน พุทธิพล	เนินขาม	เนินขาม	ชัยนาท		ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
3	นางสาวอวล อุ่มแสง	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	062-2490289	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก/จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
4	นายมาลี ม่วงเกิด	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก/จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
5	นางวรรณภา สีวันนา	เนินขาม	เนินขาม	ชัยนาท	080-8503037	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก/จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
6	นางวันเพ็ญ เอี้ยงปาน	หนองบัว	วัดสิงห์	ชัยนาท	098-8183503	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
7	นางสุนันท์ เอี่ยมสะอาด	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	064-6044086	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
8	นายประคอง ศรีเมือง	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
9	นางสมทบ บุญจันทร์	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
10	นายชัย วุฒิยา	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	063-1246130	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
11	นางติ่ม ม่วงเกิด	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	080-3932109	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
12	นายเสริม สีนตะมะ	กะบกเตี้ย	เนินขาม	ชัยนาท	082-1453161	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
13	นายบำรุง อุสุวรรณ์	กะบกเตี้ย	เนินขาม	ชัยนาท		ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
14	นายเข้า อุสุวรรณ์	กะบกเตี้ย	เนินขาม	ชัยนาท	080-1154077	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก/จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
15	นายอดิเรก อุทอง	กะบกเตี้ย	เนินขาม	ชัยนาท		ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
16	นายสายัณห์ ช่างไม้	จักราช	ผักไห่	พระนครศรีอยุธยา	080-8557428	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก/จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
17	นายวัชรชัย ช่างไม้	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท	080-8557428	ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก/จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
18	น.ส.สายสุนีย์ นาคสังข์	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
19	นายชัย นาคสังข์	เด่นใหญ่	หันคา	ชัยนาท		ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก
20	นางสมชาติ มาโต	เนินขาม	เนินขาม	ชัยนาท		ตรวจวิเคราะห์ดิน/ผลิตปุ๋ยหมัก

โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี ไม่น้อยกว่า ๑๙๐,๐๐๐ ราย ในพื้นที่ ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งกรมฯ ได้ดูแลให้บริการและให้คำแนะนำในการจัดการดิน แก่เกษตรกรในโครงการอย่างต่อเนื่องในเชิงบูรณาการ โดยบัตรดินดีเป็นเสมือนประตูเชื่อมโยงไปสู่การขอรับบริการด้านการจัดการดิน เกษตรกรสามารถรับบริการข้อมูลสารสนเทศผ่านบัตรดินดี ซึ่งเป็นช่องทางที่เกษตรกรจะได้รับความรู้ต่าง ๆ และสามารถหาคำตอบในการแก้ไขปัญหาดินได้อย่างรวดเร็ว เป็นการอำนวยความสะดวกและเพิ่มช่องทางการสืบค้น เพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของเกษตรกรให้ครอบคลุมและตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงรายบุคคลมากยิ่งขึ้น

เกษตรกรที่ได้รับองค์ความรู้ด้านการจัดการดิน และได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็วและตรงจุด สามารถใช้ที่ดินได้ตรงตามศักยภาพ มีวิธีการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการดินของตนเองได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด นำมาซึ่งการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกร สร้างความเข้มแข็ง และเกิดการรวมกลุ่มเพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านดินสู่เกษตรกรอื่น ๆ ต่อไป

โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี ปี ๒๕๖๗ มีการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การพัฒนาระบบผู้ถือบัตรดินดีและการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินสำหรับเกษตรกรรายแปลง การสนับสนุนการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) การประเมินสุขภาพดิน การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบและการสนับสนุนเกษตรกรแบบมีส่วนร่วมในการดูแลและจัดการดินระดับพื้นที่ โดยการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาดินให้เกษตรกรได้อย่างเบ็ดเสร็จและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เป็นเสมือนประตูเชื่อมโยงไปสู่การขอรับบริการด้านการจัดการดิน เกษตรกรสามารถรับบริการข้อมูลสารสนเทศผ่านบัตรดินดี การส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรผ่านบัตรดินดี เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากคลังข้อมูลดินผ่านบัตรดินดีและจัดการดินได้ ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ผ่านเครือข่ายผู้ถือบัตรดินดี รวมถึงการลงพื้นที่ติดตามการใช้ประโยชน์ ให้คำแนะนำการจัดการดินอย่างต่อเนื่องและประเมินผลโครงการ ยังผลให้ทรัพยากรดินในพื้นที่เกษตรกรเฉพาะรายได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้นและเกษตรกรมีความพึงพอใจในการให้บริการของภาครัฐ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดีสามารถใช้ที่ดินและจัดการดินได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และทรัพยากรดินได้รับการฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น

๒.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการเชิงรุกในการเข้าถึงเกษตรกรของกรมฯ ผ่านระบบสารสนเทศและหน่วยบริการให้คำแนะนำการจัดการดินเคลื่อนที่

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างเหมาะสมและตรงกับสภาพปัญหา

๓. เป้าหมายการดำเนินการ

๓.๑ มอบบัตรให้แก่เกษตรกรรายใหม่ ไม่น้อยกว่า ๘๘ ราย

๓.๒ พัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบรายใหม่ ในพื้นที่จังหวัดชัยนาท

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการเดือนกุมภาพันธ์ – กันยายน ๒๕๖๘

๕. แนวทางและวิธีการดำเนินงาน

กำหนดแผนและกิจกรรม ดังนี้

๕.๑ สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเกษตรกรผู้ถือบัตร

๑) สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท มอบบัตรดินดีให้แก่เกษตรกรรายใหม่ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ หมอดินอาสา และสมาชิกโครงการต่างๆ ของกรมฯ พร้อมบันทึกข้อมูลและคำแนะนำลงในระบบบัตรดินดี

๒) ลงพื้นที่ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรม และถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรให้เหมาะสมตามสภาพของปัญหา ดูแลสิทธิประโยชน์ ให้บริการแก่เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี (เช่น บริการวิเคราะห์ดิน ให้คำแนะนำการจัดการดิน ติดตามผลการใช้ประโยชน์ตามคำแนะนำ สนับสนุนกิจกรรมและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรตามความเหมาะสม เช่น หญ้าแฝก ผลิตภัณฑ์ พด. วัสดุปลูกทางการเกษตร ฯลฯ)

๓) ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจให้แก่เกษตรกรผ่านการประชุม/จัดนิทรรศการ

๕.๒ การพัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ

๑) สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ติดตามสนับสนุนเกษตรกรต้นแบบรายเดิม และพัฒนาเกษตรกรต้นแบบรายใหม่ให้สามารถพัฒนาที่ดินของตนเองให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น พร้อมคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ จำนวนละ ๑ ราย โดยมีเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาทเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนการจัดการพื้นที่แปลงต้นแบบ สนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสมและจำเป็น เพื่อให้แปลงเกษตรกรสามารถเป็นต้นแบบงานด้านการพัฒนาที่ดิน และสามารถขยายผลหรือต่อยอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรรายอื่นๆ ได้

๕.๓ ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี

๑) สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ติดตามดูแลให้บริการแก่เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีรายเดิมอย่างต่อเนื่อง โดยประเมินสุขภาพดิน ติดตามผลการให้คำแนะนำ วินิจฉัยตรวจสอบดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม พร้อมบันทึกข้อมูลลงในระบบบัตรดินดี

๖. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ เกษตรกรสามารถใช้บริการหรือเข้าถึงการขอรับบริการของกรมฯ ได้ง่าย ทัวถึง และรวดเร็วทันต่อเวลาสามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

๖.๒ ที่ดินของเกษตรกรถูกใช้ได้ตรงตามศักยภาพของดิน สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่ความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรดิน และส่งผลดีต่อสุขภาพของเกษตรกร

๖.๓ เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากเครือข่ายเกษตรกรและกรมฯ

๖.๔ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้ดียิ่งขึ้น เกษตรกรสามารถจัดการดินของตนเองได้อย่างถูกวิธีและทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก

[illegible]

ภาพกิจกรรมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี

ภาพกิจกรรมการพัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ

ภาพกิจกรรมติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี

โครงการพัฒนาระบบ e-Service ข้อมูลคุณภาพดินระหว่างประเทศ

๑. หลักการและเหตุผล

นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ สร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร และยกระดับความสามารถในการแข่งขันเพื่อรองรับการพัฒนาภาคการเกษตร ให้เติบโตอย่างมั่นคงยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายหลักสำคัญของรัฐบาลในการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตโดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านที่ดิน แหล่งน้ำ และการจัดการดิน พันธุ์พืช เทคโนโลยีการจัดการ การผลิตโดยพัฒนาระบบข้อมูลและการบริการที่ทันสมัย สร้างการเข้าถึงที่มีความรวดเร็ว แม่นยำ และครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายสู่ระบบการเกษตรอัจฉริยะ โดยกรมพัฒนาที่ดินมีบทบาทสำคัญในการจัดการ ทรัพยากรดินและที่ดิน ให้มีการใช้ประโยชน์ด้านการผลิตทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งการดำเนินการวิเคราะห์ตรวจสอบดิน เพื่อปรับปรุงดินหรือที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมของเกษตรกรเป็นไปตามภารกิจในพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้เกษตรกรได้ทราบและเข้าใจลักษณะของสมบัติดิน เพื่อการจัดการดินที่ดี ซึ่งในปัจจุบัน การบริการวิเคราะห์ดินมี ๔ ลักษณะ ได้แก่ ๑) ตรวจสอบวิเคราะห์ดินอย่างละเอียดในห้องปฏิบัติการ ๒) บริการวิเคราะห์เคลื่อนที่โดยใช้เครื่องมือแบบง่าย ๓) ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) และ ๔) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประเมินคุณภาพดิน

เพื่อให้การบริการตรวจสอบดินครอบคลุมและทั่วถึงเกษตรกรรายย่อย และเข้าสู่ระบบการให้บริการรูปแบบ e-Service ที่มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเดิมของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ข้อมูลรายละเอียดลักษณะของดิน (Soil Series) การใช้ที่ดินปัจจุบัน (Present Land Used) ระดับความเหมาะสมของการปลูกพืช (Zoning) การจัดการดิน (Soil Management) กับข้อมูลผลวิเคราะห์ดิน (Soil Analysis) กรมพัฒนาที่ดินจึงได้พัฒนาระบบ e-Service บริการเกษตรกรโดยใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนามอย่างง่าย (LDD Test Kit) ที่มีหมอดินอาสาทำหน้าที่ปฏิบัติการตรวจสอบดินและบันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ ซึ่งเป็นการพัฒนาระบบการให้บริการวิเคราะห์ดินที่มีความสะดวกรวดเร็ว และเข้าถึงผู้รับบริการมากยิ่งขึ้น ผู้รับบริการสามารถร้องขอรับบริการวิเคราะห์ดินจากหมอดินอาสาใกล้บ้านที่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการตรวจวิเคราะห์ดินในระดับพื้นที่ผ่านระบบออนไลน์ได้ทุกที่ ทุกเวลา ระบบสามารถแสดงผลการสืบค้นในรูปแบบแผนที่ธาตุอาหารแบบ Near Real Time เพื่อประกอบการตัดสินใจก่อนการวิเคราะห์ดิน รวมถึงผู้ให้บริการสามารถสืบค้นข้อมูลการขอรับบริการวิเคราะห์ดินที่เชื่อมโยงทั่วประเทศเพื่อให้ง่ายต่อการให้บริการและคำแนะนำมากยิ่งขึ้น เกษตรกร จะได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็วและตรงจุด สามารถใช้ที่ดินได้ตรงตามศักยภาพ บริหารจัดการดินของตนเองได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของหมอดินอาสา สร้างความเข้มแข็งและเกิดการรวมกลุ่มเพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านดินสู่เกษตรกรอื่นๆต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัล กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ที่กำหนดเป็น กรอบนโยบายทิศทาง เป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของกรมพัฒนาที่ดิน ให้มีความเหมาะสมสามารถตอบสนองผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Citizen Centric) และสนับสนุนภารกิจของกรมพัฒนาที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการวิเคราะห์ดินเชิงรุกด้วยระบบ e-service ข้อมูลคุณภาพดินระดับประเทศที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ตอบสนองผู้รับบริการวิเคราะห์ดินในระดับพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและเกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๒ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถจัดการดินได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน และเชื่อมโยงการสืบค้นข้อมูล คำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจการผลิตทางการเกษตร

๒.๓ สนับสนุนหมอดินอาสาในการใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนามเพื่อตรวจวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดินแก่เกษตรกรในระดับพื้นที่

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรได้รับการวิเคราะห์ดินโดยหมอดินอาสาหรือเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๖๒๙ ตัวอย่าง

๔. แนวทางและวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ คัดเลือกหมอดินอาสารายเดิมในปี ๒๕๖๕- ๒๕๖๗ จำนวน ๑๑ ราย และคัดเลือกหมอดินอาสารายใหม่ที่มีศักยภาพตามคุณสมบัติที่กำหนดเพื่อให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน จำนวน ๖ ราย รวมทั้งหมดจำนวน ๑๗ ราย ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดชัยนาท

๔.๒ จัดอบรมหมอดินอาสารายใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้ความรู้ด้านการวิเคราะห์ดิน และการใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) แนะนำนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน และความรู้ด้านการจัดการดิน เพื่อเป็นหมอดินอาสาต้นแบบในการให้บริการเกษตรกรในพื้นที่

๔.๓ หมอดินอาสาออกให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินในระดับพื้นที่ ได้แก่ การเตรียมตัวอย่างดิน การวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินอย่างง่าย และให้คำแนะนำการจัดการดินให้แก่เกษตรกรผู้ขอรับบริการ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ เกษตรกรได้รับการวิเคราะห์ตรวจสอบดินพร้อมคำแนะนำ เพื่อนำไปใช้จัดการดินในแปลงเกษตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามศักยภาพของดิน

๖.๒ เกษตรกรได้ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลผลวิเคราะห์ดินระดับประเทศที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจวางแผนเพาะปลูกพืช

๖.๓ หมอดินอาสาได้มีส่วนร่วมในงานบริการวิเคราะห์ดิน และสามารถพัฒนาศักยภาพหรือยกระดับขีดความสามารถด้านการวิเคราะห์ดิน

๗. งบประมาณ

งบประมาณ ในการดำเนินงานโครงการฯ รวมทั้งสิ้น ๒๓,๙๗๐ บาท (สองหมื่นสามพันเก้าร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๗.๑ อบรมหมอดินอาสาต้นแบบ รายละเอียด ๓๐๐ บาท จำนวน ๑๗ ราย เป็นเงิน ๕,๑๐๐ บาท

๗.๒ ค่าตอบแทนหมอดินอาสาและค่าใช้จ่ายในการวิเคราะห์ดินพร้อมให้คำแนะนำ ตัวอย่างละ ๓๐ บาท จำนวน ๖๒๙ ตัวอย่าง เป็นเงิน ๑๘,๘๗๐ บาท

๘. แผนการดำเนินงานโครงการ

กิจกรรม	เป้าหมาย	ต.ค.๖๗	พ.ย.๖๗	ธ.ค.๖๗	ม.ค.๖๘	ก.พ.๖๘	มี.ค.๖๘	เม.ย.๖๘	พ.ค.๖๘	มิ.ย.๖๘	ก.ค.๖๘	ส.ค.๖๘	ก.ย.๖๘
๑. คัดเลือกหมอดินอาสา ต้นแบบ	๑๗ ราย												
๒. จัดอบรมหมอดินอาสา ต้นแบบบริการวิเคราะห์ดิน	๑๗ ราย												
๓. หมอดินอาสาต้นแบบ บริการวิเคราะห์ดินออก ให้บริการในระดับพื้นที่	๖๒๙ ตัวอย่าง												

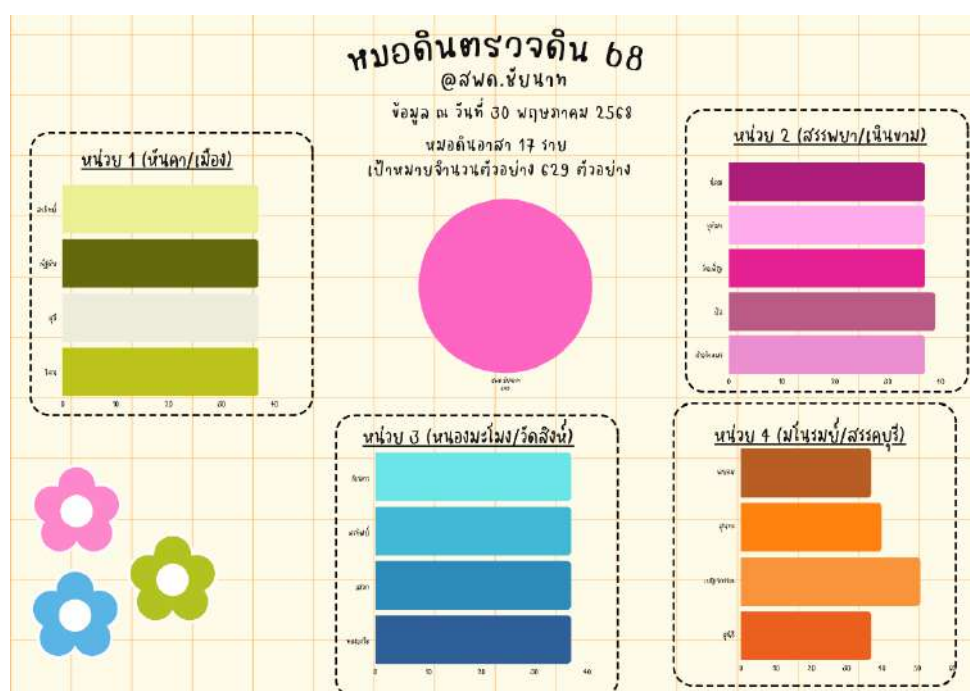
๙. ผลการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรสามารถจัดการดินได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน และเชื่อมโยงการสืบค้นข้อมูลและคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจการผลิตทางการเกษตร

๙.๒ เกษตรกรได้รับการวิเคราะห์ตรวจสอบดินโดยหมอดินอาสา จำนวน ๖๔๙ ตัวอย่าง พร้อมคำแนะนำ เพื่อนำไปใช้จัดการดินในแปลงเกษตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามศักยภาพของดิน

๙.๓ หมอดินอาสามีส่วนร่วมในงานบริการวิเคราะห์ตรวจสอบดิน และพัฒนาศักยภาพ ยกระดับขีดความสามารถในการวิเคราะห์ดินเพิ่มมากขึ้น

ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบ e-Service ข้อมูลคุณภาพดินระดับประเทศ ปี ๒๕๖๘

ภาพกิจกรรมโครงการการพัฒนาแบบ e-Service ข้อมูลคุณภาพดินระหว่างประเทศ

- อบรมหมอดินอาสาต้นแบบบริการวิเคราะห์ดิน

- หมอดินอาสาบริการวิเคราะห์ดิน

งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

โครงการปรับระดับพื้นที่เกษตรและฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย
ระยะหลังน้ำลด ปี ๒๕๖๗

๑. หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์อุทกภัยในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๗ มีร่องมรสุมกำลังปานกลางพาดผ่านตอนบนของภาคเหนือ และประเทศลาวตอนบนเข้าสู่หย่อมความกดอากาศต่ำบริเวณประเทศเวียดนามตอนบน ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังปานกลางยังคงพัดปกคลุมทะเลอันดามันตอนบน อ่าวไทยตอนบน และประเทศไทย ลักษณะนี้ทำให้ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงใต้มีฝนตกหนักบางแห่ง ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม

ในภาคการเกษตรได้รับผลกระทบและความเสียหาย ในด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ ครอบคลุมพื้นที่ ๔๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม บึงกาฬ มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย หนองคาย หนองบัวลำภู สกลนคร อุดรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี นครปฐม ชัยนาท สิงห์บุรี สุพรรณบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด นครนายก ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยาอ่างทอง และจังหวัดสตูล เกษตรกร ๑๓๑,๔๕๘ ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ ๘๕๐,๐๘๔ ไร่ ได้แก่ ข้าว ๗๒๘,๕๔๗ ไร่ พืชไร่และพืชผัก ๙๐,๙๕๔ ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ ๓๐,๕๘๓ ไร่

โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีมาตรการให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า ระยะเร่งด่วน และระยะหลังน้ำลด ในส่วนของกรมพัฒนาที่ดิน ได้เตรียมแผนการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ประสบอุทกภัยทางการเกษตร ปี ๒๕๖๗ ประกอบด้วย การสำรวจความเสียหายและความต้องการของเกษตรกรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรระยะน้ำท่วมขังและระยะหลังน้ำลด โดยการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ เพื่อใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และการปรับระดับพื้นที่ให้เกษตรกรหลังน้ำลด ดังนั้น กรมพัฒนาที่ดินจึงได้สำรวจความเสียหายและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ประกาศเขตภัยพิบัติทางการเกษตร เพื่อจัดทำแผนรองรับการช่วยเหลือกรณีพื้นที่เกษตรกรได้รับความเสียหาย ตามอัตราการช่วยเหลือผู้ประสบภัย กรณีดินทับถมหรือดินโคลนถล่ม และกรณีปรับระดับพื้นที่เกษตร เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นของอุทกภัย ในจังหวัดชัยนาทเกษตรกร ๖๔ ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ ๓๐๘ ไร่ ได้แก่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ดอก ๘.๕ ไร่ พืชผัก ๒.๒๕ ไร่ ข้าว ๑๕๘.๗๕ ไร่ และพืชไร่ ๑๓๘.๕ ไร่

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. มีการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่น้ำท่วมขัง
- ๒.๒ เพื่อปรับระดับพื้นที่ให้เกษตรกรที่ได้รับความเสียหายในพื้นที่เพาะปลูกพืช
- ๒.๓ เพื่อฟื้นฟูและปรับปรุงดินหลังน้ำลดให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรได้

๓. พื้นที่เป้าหมาย

- ๓.๑ อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท
- ๓.๒ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๓.๓ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท
- ๓.๔ อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. กิจกรรมและขั้นตอน

- ๕.๑ รวบรวมสถานการณ์พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย
- ๕.๒ สำรวจพื้นที่เสียหายและความต้องการของเกษตรกร
- ๕.๓ คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายเพื่อกำหนดกิจกรรมโครงการปรับระดับพื้นที่เกษตรและฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยระยะหลังน้ำลด ปี ๒๕๖๗ ประกอบด้วย
 - ๕.๓.๑ ระยะน้ำท่วมขัง มีแผนการสนับสนุนน้ำหมักชีวภาพ พด.๖ เพื่อบำบัดน้ำเสียในพื้นที่น้ำท่วมขัง
 - ๕.๓.๒ ระยะหลังน้ำลด มีแผนการสนับสนุนปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด. เพื่อฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดินหลังน้ำลด ได้แก่ ปุ๋ยหมัก พด.๑ และน้ำหมักชีวภาพ พด.๒
 - ๕.๓.๓ ระยะหลังน้ำลด มีแผนการปรับระดับพื้นที่ให้เกษตรกร
- ๕.๔ สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้สอดคล้องกับพื้นที่เสียหายและความต้องการของเกษตรกรและดำเนินการปรับพื้นที่ตามแบบมาตรฐานการอนุรักษ์ดินและน้ำ และระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๕.๕ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

๖. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณจำนวน ๖๕,๔๘๐ บาท

๖.๑ ผลิตปุ๋ยหมักพด.๑ จำนวน ๑๑ ตัน เป็นเงิน ๓๗,๔๐๐ บาท

๖.๒ ผลิตน้ำหมักชีวภาพพด.๒ จำนวน ๒,๑๖๐ ลิตร เป็นเงิน ๒๘,๐๘๐ บาท

๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๗.๑ เจริญปริมาณ : พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยได้รับการฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดินให้สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ร้อยละ ๗๐

๗.๒ เจริญคุณภาพ : เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาผลกระทบในพื้นที่ทางการเกษตรลดความเสียหาย และรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

๘. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ประสบอุทกภัยทางการเกษตร ได้รับการช่วยเหลือในการฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม ป้องกันและลดปัญหาการทับถมดินและการชะล้างพังทลายของดิน

๘.๒ เกษตรกรและชุมชนที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ประสบอุทกภัย ได้รับการบำบัดน้ำเสีย ลดกลิ่นเหม็นบริเวณน้ำท่วมขัง

กิจกรรมการสนับสนุนปัจจัยการผลิตปรับปรุงบำรุงดิน

- ผลิตปุ๋ยหมัก พด.๑ และน้ำหมักชีวภาพ พด. ๒

- สนับสนุนปัจจัยการผลิตปรับปรุงบำรุงดิน

กิจกรรมการสัมภาษณ์เกษตรกร

- หมู่ที่ 4 ตำบลธรรมามูล อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 1, 4 และ 8 ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 2 ตำบลวังหมัน อำเภอดสิงห์ จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 5 ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 1, 3, 4, 7, 9 และ 11 ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 7 และ 9 ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 8 ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 2 และ 5 ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 10 ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 2 และ 3 ตำบลวังตะเคียน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

- หมู่ที่ 4 ตำบลกุดจอก อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

ภาพพื้นที่ดินที่ได้รับการฟื้นฟู

ก้นเงินเหลื่อมปี
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม - ดอน

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ ซึ่งได้ออกแบบก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน เขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำ ห้วยโตนด – ห้วยวังมนั้น พื้นที่ดำเนินการ บ้านหนองไผ่สาม หมู่ที่ ๔ ตำบลไพรนกยูง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดชัยนาท ครอบคลุม พื้นที่ จำนวน ๘๐ ไร่ งบประมาณ ๑๔๒,๗๐๐ บาท เกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๖ ราย รายละเอียดงาน ได้แก่ ปรับนาเรียบ, ทางลำเลียง, งานวางท่อ

ภาพกิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม - ดอน

โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางการเกษตร

การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ พื้นที่ดำเนินงาน บ้านหัวตอ หมู่ที่ ๗ ตำบลเนินขาม อำเภอนีนขาม จังหวัดชัยนาท เนื้อที่ดำเนินการ จำนวน ๔๐ ไร่ งบประมาณ ๑๒๘,๐๐๐ บาท เกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๒ ราย รายละเอียดงานได้แก่ ปรับนาเรียบ, บ่อตกตะกอน

ภาพกิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

กิจกรรมการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร

ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันรักษาดินและที่ดินไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ ของดินและการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดิน ให้เกิดความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางเกษตรกรรม ดังนั้น การอนุรักษ์ดินและน้ำจึงเป็นการรักษาดินให้มีความสามารถในการให้ผลผลิตสูงสุดและเป็นการใช้ดินอย่าง ถูกวิธี โดยงานพัฒนาการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ ซึ่งเป็นการชะลอความเร็วของน้ำ การกักเก็บตะกอน การป้องกันการสูญเสียหน้าดิน รักษาความชื้น ในดิน รวมทั้งเป็นการกักเก็บน้ำฝนที่ตกลงมาให้ไหลซึมลงใต้ดินอย่างช้าๆ ทำให้เกิดความชื้นที่พืชสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้ อีกทั้งช่วยไม่ให้น้ำไหลบ่าไปกัดเซาะดินในพื้นที่ตอนล่างก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่ม ประสิทธิภาพและกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตร ซึ่งหากมีการบริหารจัดการดินและน้ำ ทั้งบนดินและใต้ดินก็จะ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ที่ดิน โดยเฉพาะการบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง ในพื้นที่ทำการเกษตรที่มี โอกาสเสี่ยงภัยแล้ง

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เกิดการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินด้วยมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เพื่อบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง
- ๒) เพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร และลดผลกระทบจากภัยแล้ง

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับประโยชน์

เกษตรกรในพื้นที่เกษตรกรรมที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง

๔. สถานที่ดำเนินการ

- ๔.๑ พื้นที่ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๓๐ แห่ง
 - ๔.๒ พื้นที่ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๓๐ แห่ง
- รวมทั้งหมด จำนวน ๖๐ แห่ง

๕. งบประมาณ

กิจกรรมโครงการบริหารจัดการดินและน้ำ ทั้งบนดินและใต้ดิน	งบประมาณปี ๒๕๖๗		
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑) ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน (ตำบลสะพานหิน)	แห่ง	๓๐	๑,๓๕๐,๐๐๐
๒) ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน (ตำบลหนองมะโมง)	แห่ง	๓๐	๑,๖๒๐,๐๐๐
รวม			๒,๙๗๐,๐๐๐

ภาพกิจกรรมก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน

๑. ต่ำบ่ลสะพานหิน

๒. ตำบลหนองมะโมง

ระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันรักษาดินและที่ดินไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดิน ให้เกิดความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางเกษตรกรรม ปัจจุบันประเทศไทยประสบวิกฤตการณ์ด้านภัยแล้ง ซึ่งทำให้ประชาชนหรือเกษตรกรประสบปัญหา ไม่สามารถ หาน้ำเพื่อการบริโภคอุปโภคและเพาะปลูกได้ มีผลทำให้เกิดการละทิ้งถิ่นฐาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และสังคม จึงเป็นพันธกิจของรัฐบาลที่ต้องเข้าไปช่วยเหลือ แต่การจัดหาน้ำจากแหล่งภายนอกพื้นที่ไปช่วยเหลือ เป็นไปโดยยากและมีค่าใช้จ่ายสูง การพึ่งพาแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ โดยระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ซึ่งเป็น พลังงานที่ได้มาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย อีกทั้งมีความสะดวกในการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา ซึ่งเกษตรกร ชุมชนในท้องถิ่นก็สามารถดำเนินการเองได้ จึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการขาด แคลนแหล่งน้ำนี้ รัฐบาล จึงมีนโยบายขยายผลโครงการสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ทั่วประเทศ เพื่อเป็นการ บรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกร ชุมชน ที่ต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก ซึ่งนับว่าเป็นโครงการที่เป็น ประโยชน์แก่เกษตรกร ชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ทำการเกษตรลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ให้แก่เกษตรกร นำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาความยากจน และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น และเป็น การสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบาย ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ด้วยอีกประการหนึ่ง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินด้วยมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เพื่อบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง

๒.๒ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร ๖๐ แห่ง และลดผลกระทบจากภัยแล้ง

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับประโยชน์

เกษตรกรในพื้นที่เกษตรกรรมที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง

๔. สถานที่ดำเนินการ

๔.๑ พื้นที่ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๓๐ แห่ง

๔.๒ พื้นที่ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๓๐ แห่ง

รวมทั้งหมด จำนวน ๖๐ แห่ง

๕. งบประมาณ

กิจกรรมโครงการบริหารจัดการดินและน้ำ ทั้งบนดินและใต้ดิน	งบประมาณปี ๒๕๖๗		
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑) จัดทำระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์	แห่ง	๖๐	๓,๔๗๓,๒๒๐
รวม			๓,๔๗๓,๒๒๐

ภาพกิจกรรมระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันรักษาดินและที่ดินไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดิน ให้เกิดความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางเกษตรกรรม ดังนั้นการอนุรักษ์ดินและน้ำจึงเป็นการรักษาดินให้มีความสามารถในการให้ผลผลิตสูงสุด และเป็นการใช้ดินอย่างถูกวิธี โดยงานพัฒนาการบริหารจัดการดินและน้ำบนดินและใต้ดินเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นการชะลอความเร็วของน้ำ การกักเก็บตะกอน การป้องกันการสูญเสียน้ำดิน รักษาความชื้นในดิน รวมทั้ง เป็นการกักเก็บน้ำฝนที่ตกลงมาให้ไหลซึมลงใต้ดินอย่างช้า ๆ ทำให้เกิดความชื้นที่พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อีกทั้งช่วยไม่ให้น้ำไหลบ่าไปกัดเซาะดินในพื้นที่ตอนล่างก่อให้เกิดความเสียหาย เพิ่มประสิทธิภาพ และกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตร ซึ่งหากมีการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดิน ก็จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ที่ดิน โดยเฉพาะการบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง ในพื้นที่ทำการเกษตรที่มีโอกาสเสี่ยงภัยแล้ง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินด้วยมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เพื่อบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้ง

๒.๒ เพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร และลดผลกระทบจากภัยแล้ง

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับประโยชน์

เกษตรกรในพื้นที่เกษตรกรรมที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง

๔. สถานที่ดำเนินการ

๔.๑ พื้นที่ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

๔.๒ พื้นที่ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

รวมทั้งหมด จำนวน ๒,๐๐๐ ไร่

๕. งบประมาณ

กิจกรรมโครงการบริหารจัดการดินและน้ำ ทั้งบนดินและใต้ดิน	งบประมาณปี ๒๕๖๗		
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ตำบลสะพานหิน)	ไร่	๑,๐๐๐	๒,๓๖๕,๐๐๐
๒) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ตำบลหนองมะโมง)	ไร่	๑,๐๐๐	๒,๙๗๐,๐๐๐
๓) ค่าควบคุมงาน	ไร่	๒,๐๐๐	๙๓,๓๖๓
รวม			๕,๓๓๕,๐๐๐

ภาพกิจกรรมจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร (เพิ่มเติม)

ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (เพิ่มเติม) มีเป้าหมายในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

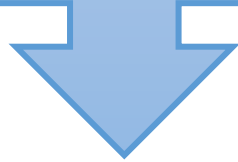
๑. เมล็ดพันธุ์ปอเทือง จำนวน ๑๐ ตัน
๒. ปุ๋ยหมัก พด. จำนวน ๒๐๐ ตัน
๓. น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๔,๐๐๐ ลิตร
๔. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๒,๐๐๐ ไร่

ภาพกิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิตและส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพดิน

งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (ก้นเงินเหลือมปี)

โครงการบริหารจัดการดินและน้ำ เพื่อเพิ่มผลผลิตนโยบาย ชัยนาทโมเดล

โครงการบริหารจัดการดินและน้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตตามนโยบาย “ชัยนาทโมเดล”

๑. ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้านวิศวกรรม จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

สถานที่ดำเนินการ พื้นที่บ้านสะพานหิน, บ้านหนองขาม และบ้านหนองสีฟัน หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙ และ ๑๐ ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

๒. พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาพร้อมสะดือบ่อ จำนวน ๖๑ บ่อ

สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๕๓ บ่อ

พื้นที่ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑ บ่อ

พื้นที่ตำบลไร่พัฒนา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท จำนวน ๗ บ่อ

รวมทั้งหมด จำนวน ๖๑ บ่อ

๓. พัฒนาแหล่งน้ำขนาด ๑,๘๐๐ ลบ.ม. พร้อมสะดือบ่อ จำนวน ๒ บ่อ

สถานที่ดำเนินการ พื้นที่ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๒ บ่อ

๔. เจาะสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลน้ำใต้ดิน จำนวน ๑๐ จุด

สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๗ จุด

พื้นที่ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑ จุด

พื้นที่ตำบลไร่พัฒนา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท จำนวน ๒ จุด

รวมทั้งหมด จำนวน ๑๐ จุด

๕. ปรับเปลี่ยนการผลิตจากข้าวมาเป็นหญ้าเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๓๓๕ ไร่

สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๒๕๑ ไร่

พื้นที่ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท จำนวน ๘๔ ไร่

รวมทั้งหมด จำนวน ๓๓๕ ไร่

งบประมาณ

กิจกรรมโครงการบริหารจัดการดินและน้ำเพื่อเพิ่มผลผลิต ตามนโยบาย “ชัยนาทโมเดล”	งบประมาณปี ๒๕๖๗		
	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
- ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้านวิศวกรรม	ไร่	๑,๐๐๐	๔๖,๓๓๓,๑๙๐
- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาพร้อมสะดือบ่อ	บ่อ	๖๑	๑,๓๙๙,๙๐๐
- พัฒนาแหล่งน้ำขนาด ๑,๘๐๐ ลบ.ม. พร้อมสะดือบ่อ	บ่อ	๒	๑๐๑,๘๐๐
- เจาะสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลน้ำใต้ดิน	จุด	๑๐	๒๐๐,๐๐๐
- ค่าควบคุมงานพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาพร้อมสะดือบ่อ	บ่อ	๖๑	๑๒,๒๐๐
- ค่าควบคุมงานพัฒนาแหล่งน้ำขนาด ๑,๘๐๐ ลบ.ม. พร้อมสะดือบ่อ	บ่อ	๒	๔๐๐
- ปรับเปลี่ยนการผลิตจากข้าวมาเป็นหญ้าเลี้ยงสัตว์	ไร่	๓๓๕	๖๙๔,๐๐๐
- ค่าควบคุมงานปรับเปลี่ยนการผลิตจากข้าวมาเป็นหญ้า เลี้ยงสัตว์	ไร่	๓๓๕	๑๖,๘๐๐
- จัดทำระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์	แห่ง	๖๐	๓,๔๗๓,๒๒๐
รวม			๕๒,๒๓๑,๕๑๐

ภาพกิจกรรมก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้านวิศวกรรม จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

ภาพกิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาพร้อมเสตือบ่อ จำนวน ๖๑ บ่อ

ภาพกิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำขนาด ๑,๘๐๐ ลบ.ม. พร้อมสะดือบ่อ จำนวน ๒ บ่อ

ภาพกิจกรรมเจาะสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลน้ำใต้ดิน จำนวน ๑๐ จุด

ภาพกิจกรรมปรับเปลี่ยนการผลิตจากข้าวมาเป็นหญ้าเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๓๓๕ ไร่

จัดทำโดย
สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท
83 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองมะโมง
อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท
โทรศัพท์ 056 - 466978 โทรสาร 056 - 466979
e-mail : cnt01@ladd.go.th

